

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ
TUTANAK DERGİSİ

14'üncü Birleşim
7 Kasım 2013 Perşembe

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde yer alan ve kâtip üyeler tarafından okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve turnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İÇİNDEKİLER

I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

II.- GELEN KÂĞITLAR

III.- YOKLAMALAR

IV.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR

A) Milletvekillerinin Gündem Dışı Konuşmaları

- 1.- Kütahya Milletvekili Alim Işık'ın, Kütahya'da Hava Mânia Planı uygulamasının yol açtığı sorunlara ilişkin gündem dışı konuşması
- 2.- İstanbul Milletvekili Ferit Mevlüt Aslanoğlu'nun, İstanbul'un bazı semtlerinde yaşanan imar sorununa ilişkin gündem dışı konuşması
- 3.- Ankara Milletvekili Tülay Selamoğlu'nun, 8 Kasım Dünya Şehircilik Günü'ne ilişkin gündem dışı konuşması

V.- AÇIKLAMALAR

- 1.- İstanbul Milletvekili Mihrimah Belma Satır'ın, İstanbul Milletvekili Ferit Mevlüt Aslanoğlu'nun gündem dışı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması
- 2.- İstanbul Milletvekili Ferit Mevlüt Aslanoğlu'nun, İstanbul Milletvekili Mihrimah Belma Satır'ın açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması
- 3.- İzmir Milletvekili Oktay Vural'ın, Diyarbakır'da "Ne mutlu Türk'üm diyene!" vecizesinin yer aldığı tabelanın Diyarbakır Valiliği tarafından kaldırılmasına ilişkin açıklaması
- 4.- Tunceli Milletvekili Kamer Genç'in, Başkanın karar yeter sayısı istenmeden karar yeter sayısı aramasının Anayasa'nın 96'ncı maddesine göre doğru bir uygulama olduğuna ilişkin açıklaması
- 5.- İzmir Milletvekili Oktay Vural'ın, Milliyetçi Hareket Partisi olarak, türban konusunda İç Tüzük'ten kaynaklanan herhangi bir engel olmadığını ifade ettiklerine ve böyle bir konunun politik bir değerlendirmeye indirgenmesini doğru bulmadıklarına ilişkin açıklaması

VI.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

A) Tezkereler

- 1.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının, Avrupa Parlamentosu (AP) Katılım Öncesi Eylem Birimi tarafından 20/11/2013 tarihinde Strazburg'da düzenlenecek olan "Sosyal ve Sendikal Haklar" konulu üst düzey çalışmaya katılımı Genel Kurulun 30/10/2013 tarihli 10'uncu Birleşiminde kabul edilen heyeti oluşturmak üzere siyasi parti gruplarının bildirmiş olduğu isimlere ilişkin tezkeresi (3/1328)

B) Meclis Araştırması Önergeleri

- 1.- İstanbul Milletvekili Fatma Nur Serter ve 24 milletvekilinin, okullardaki fiziksel güvenlik eksikliklerinin ve okul kazalarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/769)
- 2.- İstanbul Milletvekili Melda Onur ve 21 milletvekilinin, HES projelerinde yaşanan işçi ölümlerinin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/770)
- 3.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıku ve 21 milletvekilinin, cezaevlerinin fiziki şartlarının ve cezaevlerinde verilen hizmetlerdeki eksikliklerin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/771)

VII.- ÖNERİLER

- 1.- CHP Grubunun, Isparta Milletvekili Ali Haydar Öner ve 26 milletvekili tarafından Lübnan'da kaçırılan pilotlarımızın çıkarılma ve alıkonulma nedenleri ile serbest kalma süreçlerinde yaşanan olayların açıklığa kavuşturulması, ülkemizin dış politikası ve

Suriye'ye yönelik uygulamaların diplomatik açıdan gelecekteki olası sonuçlarının araştırılması amacıyla 25/10/2013 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin, Genel Kurulun 7 Kasım 2013 Perşembe günkü birleşiminde sunuşlarda okunmasına ve n görüşmelerinin aynı tarihli birleşiminde yapılmasına ilişkin nerisi

VIII.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR

- 1.- Sinop Milletvekili Engin Altay'ın, Kırşehir Milletvekili Abdullah Çalışkan'ın CHP grup nerisi üzerinde yaptığı konuşma sırasında Cumhuriyet Halk Partisine sataşması nedeniyle konuşması
- 2.- İğdir Milletvekili Sinan Oğan'ın, Kırşehir Milletvekili Abdullah Çalışkan'ın CHP grup nerisi üzerinde yaptığı konuşma sırasında Milliyetçi Hareket Partisine sataşması nedeniyle konuşması
- 3.- İstanbul Milletvekili Osman Taney Korutürk'n, Ankara Milletvekili Emrullah İşler'in CHP grup nerisi üzerinde yaptığı konuşma sırasında Cumhuriyet Halk Partisine sataşması nedeniyle konuşması
- 4.- İğdir Milletvekili Sinan Oğan'ın, Ankara Milletvekili Emrullah İşler'in CHP grup nerisi üzerinde yaptığı konuşma sırasında Milliyetçi Hareket Partisine sataşması nedeniyle konuşması

IX.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

A) Kanun Tasarı ve Teklifleri

- 1.- Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekilleri İstanbul Milletvekili Ayşe Nur Bahçekapılı, Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş, Giresun Milletvekili Nurettin Canikli, Kahramanmaraş Milletvekili Mahir nal ve Adıyaman Milletvekili Ahmet Aydın'ın; Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğünde Değişiklik Yapılmasına Dair İçtüzük Teklifi ile Tunceli Milletvekili Kamer Genç'in; Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğünün Bir Maddesinin Değiştirilmesi Hakkında İçtüzük Teklifi ve Anayasa Komisyonu Raporu (2/242, 2/80) (S. Sayısı: 156)
- 2.- Devlet Sırrı Kanunu Tasarısı ve Avrupa Birliği Uyum Komisyonu ile Adalet Komisyonu Raporları (1/484) (S. Sayısı: 287)
- 3.- Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun Tasarısı ile Ardahan Milletvekili Ensar ğt'n; 5464 Sayılı Banka Kartları ve Kredi Kartları Kanununun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi, Ardahan Milletvekili Ensar ğt'n; Tüketicinin Korunması Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi, Barış ve Demokrasi Partisi Grup Başkanvekili şırnak Milletvekili Hasip Kaplan'ın; Kredi Kartları Faizlerinin İndirilmesi Hakkında Kanun Teklifi, İzmir Milletvekilleri Alaattin Yüksel ve Mustafa Moroğlu'nun; Banka Kartları ve Kredi Kartları Kanunu ile Bankacılık Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi, İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın; Tüketicinin Korunması Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi, İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın; Tüketicinin Korunması Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi, Adana Milletvekili Ali Halaman'ın; Banka Kartları ve Kredi Kartları Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi, İzmir Milletvekili Alaattin Yüksel'ın; Banka Kartları ve Kredi Kartları Kanunu ile Bankacılık Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ile Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu (1/787, 2/34, 2/49, 2/109, 2/280, 2/461, 2/576, 2/726, 2/882) (S. Sayısı: 490)
- 4.- Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu (1/774) (S. Sayısı: 477)
- 5.- T.C. Başbakanlık Türk İşbirliği ve Kalkınma İdaresi Başkanlığı ile Azerbaycan Cumhuriyeti Haberleşme ve Enformasyon Teknolojileri Bakanlığı ve Azerbaycan Cumhuriyeti Milli Televizyon ve Radyo şurası Arasında Televizyon Yayıncılığı Alanında İşbirliğine Dair Protokol ile Teknik Hizmet Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/344) (S. Sayısı: 105)

X.- OYLAMALAR

- 1.- (S. S: 490) Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun Tasarısı'nın oylaması

XI.- YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI

- 1.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıku'nun, Başbakanlık makam odalarındaki ofis mobilyalarına ve Başbakanlığın kırtasiye harcamalarına ilişkin Başbakandan sorusu ve Başbakan Yardımcısı Bekir Bozdağ'ın cevabı (7/26566)
- 2.- Giresun Milletvekili Selahattin Karaahmetoğlu'nun, Giresun'daki icra dosyası sayısına ilişkin Başbakandan sorusu ve Adalet Bakanı Sadullah Ergin'in cevabı (7/28629)
- 3.- İzmir Milletvekili Aytun Çıray'ın, bir sağlık kuruluşunun gereksiz göz ameliyatı yaptığı iddialarına ilişkin sorusu ve Sağlık Bakanı Mehmet Müezzinoğlu'nun cevabı (7/30541)

7 Kasım 2013 Perşembe

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 14.01

BAŞKAN: Başkan Vekili Ayşe Nur BAHÇEKAPILI

KÂTİP ÜYELER: Muhammet Bilal MACİT (İstanbul), Muhammet Rıza YALÇINKAYA (Bartın)

----- 0 -----

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 14'üncü Birleşimini açıyorum.

III.- Y O K L A M A

BAŞKAN – Elektronik cihazla yoklama yapacağız.

Yoklama için üç dakika süre veriyorum.

Sayın milletvekillerinin oy düğmelerine basarak salonda bulduklarını bildirmelerini, bu süre içerisinde elektronik sisteme giremeyen milletvekillerinin salonda hazır bulunan teknik personelden yardım istemelerini, buna rağmen sisteme giremeyen üyelerin ise yoklama pusulalarını görevli personel aracılığıyla üç dakikalık süre içerisinde Başkanlığa ulaştırmalarını rica ediyorum.

Yoklama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN – Toplantı yeter sayısı yoktur.

Birleşime beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 14.06

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 14.15

BAŞKAN: Başkan Vekili Ayşe Nur BAHÇEKAPILI

KÂTİP ÜYELER: Muhammet Bilal MACİT (İstanbul), Muhammet Rıza YALÇINKAYA (Bartın)

----- 0 -----

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 14'üncü Birleşiminin İkinci Oturumunu açıyorum.

III.- Y O K L A M A

BAŞKAN – Açılıştaki yapılan ilk yoklamada toplantı yeter sayısı bulunamamıştı.

Şimdi yeniden elektronik cihazla yoklama yapacağız.

Yoklama için üç dakika süre veriyorum ve yoklama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN – Toplantı yeter sayısı vardır.

Hepimize iyi çalışmalar diyerek gündeme geçiyoruz.

Gündeme geçmeden önce üç sayın milletvekiline gündem dışı söz vereceğim.

Gündem dışı ilk söz, Kütahya'da Hava Mânia Planı uygulamasının yol açtığı sorunlar hakkında söz isteyen Kütahya Milletvekili Alim Işık'a aittir.

Buyurun Sayın Işık. (MHP ve CHP sıralarından alkışlar)

IV.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR

A) Milletvekillerinin Gündem Dışı Konuşmaları

1.- Kütahya Milletvekili Alim Işık'ın, Kütahya'da Hava Mânia Planı uygulamasının yol açtığı sorunlara ilişkin gündem dışı konuşması

ALİM IŞIK (Kütahya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; öncelikle sizleri ve bizleri izleyen tüm vatandaşlarımızı saygılarımla selamlıyorum.

Bugün, Kütahya il merkezimizde yaklaşık 50 binden fazla vatandaşımızın ikamet ettiği çok sayıda mahallemizin ve organize sanayi bölgelerimizde tahsis yapılmış arsa sahibi yatırımcılarımızın doğrudan etkilendiği ve karşı karşıya bulunduğu çok ciddi bir soruna çözüm bulunması amacıyla gündem dışı söz almış bulunmaktayım.

Bu sorun, 2004 yılında Kütahya Belediyesinin 7 Şubat 2004 tarihli ve 10 sayılı meclis kararının iptali istemiyle Millî Savunma Bakanlığınca açılan davanın, Eskişehir İdare Mahkemesinin 2006/663 sayılı Kararıyla kabul edilip 1/25.000 ölçekli Kütahya Askerî Havaalanı Mania Planı'nın her ölçekteki imar planına işaretlenmesi ve bundan sonra, plan kapsamında ruhsat verilmeden önce bölgede yetkili komutanlıktan izin alınması talebinin Danıştay 6.Dairesinin 2008/3781 nolu Karar'ıyla da onanmasının ardından, yine, Millî Savunma Bakanlığının 2 Mart 2013 tarihli ve 162 sayılı Genelge'siyle, aksine uygulamalardan yetkili idarelerin sorumlu tutulması nedeniyle ortaya çıkmış çok ciddi bir sorundur. Yaklaşık on yıldır çözüm

bekleyen bu sorunda gelinen noktada, Kütahya Belediyemiz 967 metre yükseltinin üzerindeki hiçbir taşınmaz ruhsat verememektedir. Kütahya'nın ortalama yükseltisi ise 950 metredir. Yani, ortalama kodun üzerindeki maksimum 17 metre üzerine herhangi bir taşınmaz artık ruhsat alamamaktadır. Var olan binaların satışlarında zorluklar yaşanmakta ve Kütahya 2'nci OSB'de tahsisi yapılmış arsaların yaklaşık yüzde 50'si üzerine fabrikalar yapılamamaktadır. Yine, yüksek gerilim hattı ve altyapı inşaatları da maalesef durmuş durumdadır.

Konunun çözümü için Kütahya Belediye Başkanlığının Millî Savunma Bakanlığına yazdığı 11 Eylül 2013 tarihli ve 5694 sayılı resmî yazıya, anılan bakanlık tarafından cevaben gönderilen 1 Ekim 2013 tarihli ve 5762 sayılı cevabi yazıda ise maalesef "Söz konusu talebin Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığınca değerlendirilmesinin uygun olacağı kıymetlendirilmiştir." denilmektedir. Yani, sorun bakanlıklar arasında kaybolmuştur. Bu sorunun çözümü için konu tarafımdan ilgili bakanlıklara -ki bu bakanlıklar, Millî Savunma Bakanlığı, Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı, Kültür ve Turizm Bakanlığı, Orman ve Su İşleri Bakanlığı, Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı ile İçişleri Bakanlığıdır- çözüm önerileri de sunularak, yazılı soru önergeleriyle daha önce Türkiye Büyük Millet Meclisi gündemine de taşınmıştır.

Bu önemli sorunun çözümü, şimdiye kadar söz konusu Mânia Planı kapsamında bulunan alanlarda ulaşılan en yüksek kodlar doğal mânia olarak kabul edilerek bu kodları aşmamak üzere alanda bulunan taşınmazlara yapılaşma izninin verilmesiyle mümkün olabilecektir. Ancak bu durumda Kütahya il merkezinde çok ciddi mağduriyetlere yol açan bu sorunun giderilmesi mümkün olabilecektir. Ayrıca, 2012 yılında hizmete açılan ve bugüne kadar verimli bir şekilde kullanılmayan Zafer Havaalanının ihtiyaç hâlinde askerî amaçlarla da kullanılabilmesi düşünülmeli ve bu ciddi sorunun çözümü amacıyla değerlendirilmelidir. Aksi takdirde, son birkaç yıldır Kütahya kamuoyunda dillendirilmeye başlanan ve yıllardır ilimize hizmet veren Kütahya Hava Er Eğitim Tugay Komutanlığının başka bir ile taşınacağı iddiaları doğru çıkararak, Kütahyalı hemşehrilerimiz bir kez daha üzüleceklerdir.

Son on yılda, ilimizde yapılan özelleştirmelerin de etkisiyle, yaklaşık 90 bin dolayındaki genç nüfusunu başka illere göç vererek kaybeden Kütahya ili bu önemli sorununu da çözemez ise, çok daha büyük sosyal sorunların yaşanması kaçınılmaz hâle gelecektir.

Bu sorunun çözümünde Hükûmeti, ilgili bakanlıkları ve siz değerli milletvekillerimizi duyarlı olmaya ve katkıda bulunmaya davet ediyor, hepinize bir kez daha saygılarımı sunuyorum, teşekkür ediyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Işık.

HASAN FEHMİ KİNAY (Kütahya) – Müsaade ederseniz, söz konusu gündemle ilgili yanıtıcı bilgilere...

BAŞKAN – Gündem dışı söz vermiyoruz milletvekillerimize.

HASAN FEHMİ KİNAY (Kütahya) – Bir dakikalık bilgi vermek adına...

BAŞKAN – Vermiyoruz, çok özür dilerim.

HASAN FEHMİ KİNAY (Kütahya) – Çok yanıtıcı bazı bilgiler verildi.

BAŞKAN – Hangi maddeye göre söz istiyorsunuz?

HASAN FEHMİ KİNAY (Kütahya) – Efendim, işte yerimden söz talep ediyorum.

BAŞKAN – Ama gündem dışına yerinden söz vermiyorum. Bu ilkemizi bozmayalım lütfen.

Teşekkür ederim.

Gündem dışı ikinci söz, İstanbul'un bazı semtlerinde yaşanan imar sorunları hakkında söz isteyen İstanbul Milletvekili Ferit Mevlüt Aslanoğlu'na aittir.

Buyurun Sayın Aslanoğlu. (CHP sıralarından alkışlar)

2.- İstanbul Milletvekili Ferit Mevlüt Aslanoğlu'nun, İstanbul'un bazı semtlerinde yaşanan imar sorununa ilişkin gündem dışı konuşması

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, çok değerli milletvekilleri; hepinize saygılar sunuyorum.

Değerli milletvekilleri, İstanbul'dan sadece iki örnek vereceğim ve vicdanlarınıza sunacağım. Birinci örnek: Avcılar Yeşilkent Mahallesi, 60 bin kişi yaşıyor. Nerede biliyor musunuz? Bahçeşehir, o yüksek binaların olduğu Bahçeşehir ve çok yüksek binaların olduğu Esenkent'in bitişiği. Kaçak olarak yapılan 25 kat, 30 kat; imarı olmadan, Esenyurt'ta imar olmaksızın 30 kat, 40 kat kaçak yapılan binalara, bunlara her ne hikmetse İstanbul Büyükşehir Belediyesi imarı veriyor ama orada yaşayan 60 bin kişinin imar sorununu yıllarca halletmiyor.

Değerli arkadaşlarım, çamurdan geçilmiyor, insanlar perişan. Okul istiyoruz, imarı olmadığı için okul yeri vermiyorlar. Ben özellikle tüm partilerden 3'üncü bölge milletvekillerini Yeşilkent'e davet ediyorum. Vicdanlarıyla bir görsünler. Burada yaşayan insanların çamurda... İmarı olmayan bir yerde ilçe belediyesi hiçbir şey yapamaz. Yaptığı zaman yasal suç işliyor olur. Bu açıdan, orada insanlık adına haykırıyorum, orada yaşayan 60 bin kişi için haykırıyorum. Tamamen bir gecekondu muhiti. Bitişindeki...

GÜLAY DALYAN (İstanbul) – Yeşilkent, Esenyurt'a bağlı değil, Avcılar'a bağlı.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (Devamla) – Evet efendim, Avcılar'a bağlı. Baştan söyledim hanımefendi. Siz önce Yeşilkent'e gidip bir görün. Vicdanınızda...

BAŞKAN – Hatibe müdahale etmeyin lütfen sayın milletvekilleri.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (Devamla) – Hanımefendi, Esenyurt'un kaçak inşaatlarına Büyükşehirden izin veriyorsun, Avcılar'ın Yeşilkent'inin imarını onaylamıyorsun.

GÜLAY DALYAN (İstanbul) – Büyükşehirden çıktı, plan belediyede!

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (Devamla) – Gidin, İstanbul Büyükşehir Belediyesine hesap sorun. Kaçak binalara ruhsat verdiniz, kaçak binalara imar verdiniz.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, lütfen hatibe müdahale etmeyin.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (Devamla) – 25 kat, 30 kat... Ben Yeşilkent adına haykırıyorum. Büyükşehir Belediyesi, her ne hikmetse 30 kat, 40 kat kaçak yerlere imar veriyor ama gariban, gecekodu, fakir olan Yeşilkent'e, her nedense imarına...

Hanımefendiciğim, ilçe belediyesi hiçbir şey yapamaz çünkü Büyükşehirden 1/5.000'lik plan geçmemiş. Ben sizi, bölgenin milletvekilisiniz, vicdanınız varsa...

GÜLAY DALYAN (İstanbul) - Var.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (Devamla) – ...ben sizi bu Yeşilkent'e davet ediyorum. Ben de sizinle geleyim. Bir görün ondan sonra gelin burada bana laf atın.

GÜLAY DALYAN (İstanbul) – Hodri meydan Mevlüt Bey!

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (Devamla) – Evet, buyurun, gelin, görün.

KADİR GÖKMEN ÖĞÜT (İstanbul) – “Hodri meydan.” dedi sana.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (Devamla) – Hodri meydan! Gelmeyen namussuz, ben de gelmezsem namussuzum.

GÜLAY DALYAN (İstanbul) – Belediye Başkanı da gelecek ama.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (Devamla) – Herkes gelsin, Büyükşehir Belediye Başkanı gelecek başta.

GÜLAY DALYAN (İstanbul) – Hiçbir şeyden korkmuyorum.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (Devamla) – Hayır, önce, çünkü engelleyen Büyükşehir, önce Büyükşehir Belediye Başkanını getireceksin oraya.

Değerli arkadaşlar, ikinci bir örnek: İstanbul Ataşehir, finans merkezi. Övünüyoruz, İstanbul'u finans merkezi yapıyoruz. Siz biliyor musunuz, burada 17 mahalle var. 17 mahallenin 13'ünde imar yok. Sayın Belediye Başkanı günlerce gitti Büyükkşehirin önünde yattı, halk Büyükkşehir Belediyesinin önünde yatıyor. Değerli arkadaşlarım, eğer Ataşehir etrafıyla büyür... Buradan Belediye Başkanını da kutluyorum mevcut imkânsızlıklara, imarı olmamasına rağmen...

KADİR GÖKMEN ÖĞÜT (İstanbul) – Engellere rağmen.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (Devamla) – ...her türlü engellemeye rağmen çok büyük hizmet verdi. Gelin, gelin, eğer Ataşehir finans merkezi olacaksa etrafıyla büyüsün, etrafıyla büyümeyen bir finans merkezi yarın çürür arkadaşlar. Sizi buradan uyarıyorum, Yeşilkent adına uyarıyorum, o fakir insanlar...

KADİR GÖKMEN ÖĞÜT (İstanbul) – Mustafa Kemal adına, 1 Mayıs adına.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (Devamla) – Siz Esenyurt'a 25 kat, 30 kat imar veriyorsunuz, gariban Yeşilkentlime “3 kat.” diyorsunuz. Kimin hakkını kimden alıyorsunuz? Eğer kaçak yapılan binalara veya dolandırılan halka -bir sürü insan dolandırıldı orada, imarı olmayan yerler satıldı- rağmen Büyükşehir Belediyesi Yeşilkent'e hâlâ imar vermiyorsa o insanlar adına ben...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Aslanoğlu.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (Devamla) – Teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Gündem dışı üçüncü söz, Dünya Şehircilik Günü münasebetiyle söz isteyen Ankara Milletvekili Tülay Selamoğlu'na aittir.

Buyurun Sayın Selamoğlu. (MHP sıralarından alkışlar)

3.- Ankara Milletvekili Tülay Selamoğlu'nun, 8 Kasım Dünya Şehircilik Günü'ne ilişkin gündem dışı konuşması

TÜLAY SELAMOĞLU (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 8 Kasım Şehircilik Günü sebebiyle gündem dışı söz aldım. Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Arjantinli şehir plancısı Carlos Maria della Paolera'nın 1949 yılında, her 8 Kasım günü şehirde yaşayan herkesin sorunlar, çözüm önerileri ve şehrin geleceğe taşınmasıyla ilgili etkinlikler yapmasını önerdiği şehircilik günü. Türkiye 1976 yılında bu etkinliğe başladı.

Değerli milletvekilleri, Dünya Şehircilik Günü, kutlama değildir. Küresel çerçevede büyük değişimlerin olduğu, hızlı gelişmelerin yaşandığı dünyamızda yaşam biçimi, eylemler ve yaşam alanlarıyla ilgili yeni düşüncelerin, önerilerin ortaya konulduğu, tartışıldığı, çıkan sonuçlardan da yönetimlerin yararlanması gerektiği etkinliklerin yapıldığı gün.

Bütün eski kültürlerde şehir, kozmosun yeryüzündeki modeli olarak düşünülmüştür. Üstat Turgut Cansever “İster Platon'un şehri olsun ister İstanbul, New York ya da Tokyo, prensip olarak şehir kurmak en büyük erdem olma geçerliliğini sürdürüyor.” diyor. Niçin? Çünkü insan hayatının, varlığının en karmaşık meselelerinin, en büyük çelişkilerinin yoğun bir

şekilde çıktığı yerde bunların ahenginin kabul edilebilir, saygıdeğer amaçlara yönelik olarak bir araya getirilmesini mümkün kılan erdemdir şehir kurmak. Üstadın ideal şehir tanımı vardır, insanların huzurlu ve huzurda olduğu şehirdir, ideal şehir. Türlü türlü müdahalelerin, müzakerelerin, münakaşaların, mübadelelerin, toplumsal ve politik süreçlerin ürünüdür. Saadettin Ökten "İnsan toplumlarının en komplike eseri şehirlerdir." diyor çünkü burada toplumun bütün kesimlerinin katkısı vardır. Çok parametrelili bir denkleme benzer şehir.

Değerli milletvekilleri, şehirler durağan değil devingendir. İbni Haldun devletler dâhil her şeye, şehirlere de bir ömür biçmiştir. Yaşayan, büyüyen, gelişen bir organizma. Farabi'nin tanımlamasında da kusursuz bir beden in iletişiminden bahsedilir. Beyni yani yöneticileri; kalbi yani sağlık, eğitim hizmetleri, kültür değerleri; dolaşım sistemi yani ulaşım ağı; sindirim sistemi yani alt yapı ve geri dönüşüm ağları; sinir sistemi yani enerji ve su dağıtım; akciğerleri yani yeşil alanları yeterli ve şehrin büyüme gelişmesine uygun planlanmış ve işliorsa kusursuz bir beden in ilişkisidir.

1928'de Ankara 40 bin kişilik bir şehir. Gazi Mustafa Kemal Atatürk başkente imar planı yaptırıyor. 300 bin kişi hedeflenerek imar planı yapılıyor, bugün şehir 5 milyon. Birçok şehrimiz aynı durumda; programsız, imarsız, altyapısız büyümesine izin verilmiş. Şehrin sorunlarını çözerek ideal şehir için uğraşyoruz bugün. Afet riskli alanların dönüşümü, yapı stokunun artırılması, sosyal donatı alanlarının olduğu kentsel dönüşümler, atık sudan geri dönüşüme, kadastro çalışmalarına kadar birçok alanda düzenleme, kanun düzenlemeleriyle uygulamalarını gerçekleştiriyoruz.

Yıllarca ruhsatsız, iskânsız binalara göz yuman, af uygulamalarıyla plansız yapılaşmaya, kontrolsüz büyümeye izin vererek sağlıksız şehirleşmeye sebep olanların yanlışlarını düzeltmek için uğraşyoruz. Bizim şehirlerimiz bunu hak etmemişti. Şehirler insanların kimliklerinin, değerlerinin dışı yansımasıdır. Bu, bizim insanımızın yansıması değil. Biz, kimlikli şehirler istiyor, bunun için de çalışıyoruz.

Modern mimarinin kurucularından Le Corbusier, 1911'de "New York ve İstanbul'u karşılaştırırsak diyebiliriz ki birincisi kıyamettir, ikincisi ise yeryüzü cenneti; İstanbul bir meyve bahçesidir, bizim kentlerimiz ise taş ocaklarıdır." der.

Değerli milletvekilleri, şehrin sınırları olmalı, tarihsel sürekliliği olmalı, dünyanın değerlerini korumak suretiyle yarına taşıyabilmeli. Ne eskisinin peşindeyiz ne de yepyeni olanın. Zamanın ve mekânın iç içe geçmesi ve şehirlerimizin geleceğe ulaşabilmesini arzu ediyoruz.

Saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Selamoğlu.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Satır, sisteme girmişsiniz.

V.- AÇIKLAMALAR

1.- İstanbul Milletvekili Mihrimah Belma Satır'ın, İstanbul Milletvekili Ferit Mevlüt Aslanoğlu'nun gündem dışı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MİHRİMAH BELMA SATIR (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Aslanoğlu'nun konuşmasına ilişkin cevap vermek istiyorum. Yeşilkent bölgesinin bir bölümü İstanbul 3'üncü bölgedeki Esenyurt ilçemize, bir bölümü de Avcılar ilçemize bağlıdır. Esenyurt ilçemize bağlı olan yerde, mahalle araları dahi altyapı işlemlerini bitirmiş, iyi bir kent görünümündedir ama maalesef, Avcılar için aynı şeyi söyleyemeyeceğiz. Bildiğiniz gibi, Esenyurt Belediyesi Adalet ve Kalkınma Partili, Avcılar Belediyesi Cumhuriyet Halk Partilidir.

Plan konusuna gelince, 5.000'lik büyük planlar İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığı tarafından yapılmış ve teslim edilmiştir. Cumhuriyet Halk Partili Avcılar Belediyesi, 1.000'lik planları yapamayacağı için, kendisi yapamadığı için Büyükşehir'e havale etmiştir. Bu belediyenin başarısızlığının veya yeteneksizliğinin faturasını Büyükşehir'e çıkarmak mümkün değildir. Bunu belirtmek istedim.

Saygılar sunarım. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Sayın Başkan, biraz önce, Grup Başkan Vekili, Cumhuriyet Halk Partisini kastederek sataşmada bulunmuştur. Bu sebepten dolayı söz istiyorum ben.

BAŞKAN – Bir sataşma yok burada Sayın Tanal.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Var. Avcılar Belediyesi Cumhuriyet Halk Partili; iki defa, beceriksiz olduğunu söyledi. Yani, itibarsızlaştırmanın yerine...

BAŞKAN – Yani, biraz eleştiriye tahammül etmemiz gerekir Sayın Tanal.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Bu eleştiri değil, itibarsızlaştırmadır.

BAŞKAN - Burada bir sataşma yok, lütfen...

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Bakın, Sayın Başkan...

İLHAN DEMİRÖZ (Bursa) – "Cumhuriyet Halk Partisinin Belediye Başkanı beceriksiz." dedi, daha ne olsun.

BAŞKAN – Sayın Tanal...

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Bakın Sayın Başkan, Aslanoğlu'nun konuşmasını siz eleştiri sınırları içerisinde kabul etmiyorsunuz, açık ve net, partimizi küçük düşürecek mahiyette açıklamalarını eleştiri kabul ediyorsunuz.

BAŞKAN – Ne zaman kabul etmedim Aslanoğlu'nun konuşmalarını, ne zaman oldu bu iş?

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Sizin buradaki tutumunuz eşitlik ilkesine, adalet ilkesine aykırılık teşkil ediyor.

BAŞKAN – Ben çok eşit davrandığıma inanıyorum.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Eşit davranmıyorsunuz.

BAŞKAN - Burada da söylenenlere eleştiri sınırları içinde kaldığımı düşünüyorum.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Usul tartışması açmak istiyorum 63'üncü maddesine göre.

BAŞKAN - Herhangi bir sataşma olmadığını düşünüyorum.

Özür dilerim, gündeme geçiyorum.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Sayın Başkan, 63'üncü madde nedeniyle usul tartışması açmak istiyorum.

BAŞKAN – Başkanlığın Genel Kurula sunuşları vardır.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Sayın Başkan, 63'üncü madde açık.

BAŞKAN - Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının bir tezkeresi vardır, okutup bilginize sunacağım.

Buyurun.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Sayın Başkan, bakın, usul tartışması... 63'üncü maddesi açık, yanlış yapıyorsunuz...

Sayın Başkan, bakın, özür dilerim...

BAŞKAN – Buyurun...

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Mümkün olduğuncaya kadar, hakikaten hukukun kalıp ve sınırları içerisinde kalmaya özen gösteriyoruz.

BAŞKAN – Evet...

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Ancak, siz, bizi hukukun kalıpları dışına çıkmaya tavırlarınızla, tutumunuzla zorluyorsunuz.

BAŞKAN – Hiç öyle düşünmüyorum.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Burada Sayın Aslanoğlu'nun konuşmasını eleştiri sınırları içerisinde kabul görmüyorsunuz, ancak, Sayın Belma Satır'ın bizim partimizi...

BAŞKAN – Ben bu konuda bir beyanda bulunmadım Sayın Tanal, sadece laf atan milletvekillerine “Laf atmayın.” dedim, lütfen!

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Bakın, Sayın Belma Satır açıkça bizim partimizi, grubumuzu hedef alarak küçük düşürücü, itibarsızlaştırıcı...

BAŞKAN – Grubunuzla ilgili bir sataşma yapmadı. Ben bu konudaki takdir yetkimi kullanıyorum.

Teşekkür ediyorum.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Usul tartışmasında takdir yetkiniz yoktur Sayın Başkan.

BAŞKAN – Lütfen... Lütfen...

MAHMUT TANAL (İstanbul) – 63'üncü maddede usul tartışmasına Sayın Meclis Başkan Vekilinin takdir yetkisi yoktur, o emredici bir hükümdür. Bizim sizden istirhamımız...

BAŞKAN – Usul tartışması emredici bir hüküm değil, usul tartışması açılacak hiçbir ihlal yapmadım.

Buyurun Sayın Mevlüt Aslanoğlu...

2.- İstanbul Milletvekili Ferit Mevlüt Aslanoğlu'nun, İstanbul Milletvekili Mihrimah Belma Satır'ın açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Hanımefendi ben yokken bir cevap vermiş bana. Ben, vicdanlarınıza sesleniyorum: Bir yere 30 kat verirken 5.000'lik planda, bir yere 3 kat verirse... Bu bitişik, 300 metre mesafede yer, 300 metre. Bu vicdan mıdır? “Efendim, biz imarı yapıyoruz 5.000'lik...” Kardeşim, 30 kat verdiği bir yerde 3 kat verirken, oradaki insanların hakkını yersen, yüce Allah da, kimse de hak yiyen insanları affetmez.

Hanımefendi sizi de davet ediyorum, gelin vicdanınızla görün. Gelin, gelin...

NURETTİN CANIKLI (Giresun) - Gidelim Sayın Aslanoğlu.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Gelin... Gelin...

BAŞKAN -Teşekkür ederim Sayın Aslanoğlu, kayda geçti.

Devam edin lütfen.

VI.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

A) Tezkereler

1.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının, Avrupa Parlamentosu (AP) Katılım Öncesi Eylem Birimi tarafından 20/11/2013 tarihinde Strazburg'da düzenlenecek olan "Sosyal ve Sendikal Haklar" konulu üst düzey çalışmaya katılımı Genel Kurulun 30/10/2013 tarihli 10'uncu Birleşiminde kabul edilen heyeti oluşturmak üzere siyasi parti gruplarının bildirmiş olduğu isimlere ilişkin tezkeresi (3/1328)

07/11/2013

Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kuruluna

Avrupa Parlamentosu (AP) Katılım Öncesi Eylem Birimi tarafından 20 Kasım 2013 tarihinde Strazburg'da düzenlenecek olan "Sosyal ve Sendikal Haklar" konulu üst düzey çalışmaya Türkiye Büyük Millet Meclisinden bir heyetin katılımı Genel Kurulun 30 Ekim 2013 tarihli 10'uncu Birleşiminde kabul edilmiştir.

28/3/1990 tarihli ve 3620 sayılı Türkiye Büyük Millet Meclisinin Dış İlişkilerinin Düzenlenmesi Hakkında Kanun'un 2'nci maddesi uyarınca heyeti oluşturmak üzere siyasi parti gruplarının bildirmiş olduğu isimler Genel Kurulun bilgilerine sunulur.

Cemil Çiçek
TBMM Başkanı

Adı ve Soyadı	Seçim Çevresi
Salih Fırat	(Adıyaman)
İsmail Tamer	(Kayseri)
Ahmet Haldun Ertürk	(İstanbul)
Mahmut Kaçar	(Şanlıurfa)
Süleyman Çelebi	(İstanbul)
Cemalettin Şimşek	(Samsun)

BAŞKAN – Bilginize sunulmuştur.

Meclis araştırması açılmasına ilişkin üç önerge vardır, okutuyorum:

B) Meclis Araştırması Önergeleri

1.- İstanbul Milletvekili Fatma Nur Serter ve 24 milletvekilinin, okullardaki fiziksel güvenlik eksikliklerinin ve okul kazalarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/769)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Okullarımızdaki fiziksel güvenlik eksiklikleri ve okul yönetimlerinin ihmalleri nedeni ile öğrencilerimizin yaşamlarını yitirmelerine neden olan okul kazalarının araştırılması, önlenmesi ve sorumluların belirlenerek cezalandırılması amacı ile Anayasa'nın 98 ve TBMM İçtüzüğü'nün 104 ve 105'inci maddeleri gereğince Meclis araştırma komisyonu kurulmasını saygılarımla arz ederim.

1) Fatma Nur Serter	(İstanbul)
2) Namık Havutça	(Balıkesir)
3) Hasan Ören	(Manisa)
4) Rahmi Aşkın Türel	(İzmir)
5) Vahap Seçer	(Mersin)
6) Mehmet Ali Ediboğlu	(Hatay)
7) Muharrem İnce	(Yalova)
8) Mustafa Moroğlu	(İzmir)
9) Emine Ülker Tarhan	(Ankara)
10) Haluk Ahmet Gümüş	(Balıkesir)
11) Ayşe Nedret Akova	(Balıkesir)
12) Özgür Özel	(Manisa)
13) İlhan Demiröz	(Bursa)
14) Süleyman Çelebi	(İstanbul)
15) Musa Çam	(İzmir)
16) Turhan Tayan	(Bursa)
17) Kemal Ekinci	(Bursa)

18) Kamer Genç	(Tunceli)
19) Veli Ağbaba	(Malatya)
20) Dilek Akagün Yılmaz	(Uşak)
21) Ensar Öğüt	(Ardahan)
22) Ayşe Eser Danişoğlu	(İstanbul)
23) Nurettin Demir	(Muğla)
24) Ferit Mevlüt Aslanoğlu	(İstanbul)
25) Kazım Kurt	(Eskişehir)

Gerekçe:

Ailelerin okullara emanet ettiği evlatlarının, okullardaki fiziksel güvenlik eksiklikleri ve okul yöneticilerinin ihmalleri nedeni ile yaşamlarını kaybetmeleri ile sonuçlanan kazaların önlenmesi ve sorumluların cezalandırılması konusunda hiçbir ciddi girişim başlatılmamıştır.

Milli Eğitim Bakanlığının bu konuda çözüm üretici ve kazaları önleyici bir yaklaşım sergilememiş olması kaygı vericidir.

Türkiye'de son iki yılda en az 15 çocuk okullarda meydana gelen kazalarla yaşamını yitirmiş, yüzlercesi yaralanmıştır. 2012 yılı Ocak ayından bu yana yaşamını yitiren öğrenci sayısı 4'tür.

Aileler yüksek meblağlara ulaşan yargı masrafları nedeni ile ölümlerden sorumlu bulunanlar hakkında dava açmakta zorlanırken, bugüne kadar ölen öğrenciler nedeni ile hiçbir sorumlunun tutuklanmamış olması da dikkat çekicidir.

Görev ihmali bulunan sorumlu yöneticilerin görevden el çektirilmemiş olmaları ve birçoğunun aynı okulda göreve devam etmeleri Millî Eğitim Bakanlığının bu konudaki sorumluluğu üstlenmekten kaçındığını belgelemektedir.

TBMM Dilekçe Komisyonuna 117 bin imzalı dilekçe ile ailelerce yapılan başvuru sonucunda, Komisyonun 3 Mart 2012'de yayınladığı rapor okullardaki güvenlik risklerini doğrulamaktadır.

Konunun araştırılması, okulların fiziksel güvenliği konusundaki ülke örneklerinden hareketle okul kazalarını önleyici uygulamaların belirlenmesi ve sorumlulara ilişkin yaptırımların gözden geçirilmesi için bir Meclis araştırma komisyonu kurulması gerekmektedir.

Yaşamlarını okul kazaları sonucu yitiren öğrencilerden bazılarının kısa öyküleri:

Umut Balık, 9 yaşında. 23 Mart 2010; Uşak Eşme'de okuduğu yatılı okulun bahçesindeki düştüğü fosseptik çukurunda boğularak yaşamını yitirdi. Umut'un cansız bedeni, kazadan dokuz gün sonra o çukurda bulundu. Davası devam ediyor. Sorumlular hâlen görevde.

Efe Boz, 6 yaşında. 12 Mayıs 2010, 6 yaşındaki Efe, İstanbul Maltepe'deki anaokulunda tuvalete gitmek istedi. Öğretmeni onu tuvalete yalnız gönderdi. Gittiği tuvalete ayağı kayan Efe, tutunduğu lavabonun kırılan parçasının boynunu kesmesi ile yaşamını yitirdi. Efe'nin gittiği tuvalet, okul projesine müdürün inisiyatifi ile izinsiz eklenmişti. Efe'nin ölümünde sorumlu olanlarla ilgili aylarca işlem yapılmadı. Davanın açılabilmesi ancak Efe'nin ailesinin yürüttüğü kampanyanın ardından mümkün oldu. Sorumlular hâlen görevde.

Anıl Erdem, 17 yaşında. 3 Haziran 2010, Anıl ve arkadaşları Bornova'daki okullarından çıkarken yaya kapısı kilitli olduğundan araç çıkış kapısına yöneldiler. 6 ton/cm² basınçlı kapı Anıl geçerken kapandı. Güvenlik ve sıkışma otomatı olmayan kapıda arada kalan Anıl yaşamını yitirdi. Okul yönetimi asli kusurlu olarak belirlenmesine rağmen müdür ancak üç yıl ceza aldı. İki yıl altı aya indirilen ceza 18.250 TL para cezasına çevrildi ve yirmi dört ay taksite bölündü. Sorumlu müdür bu cezayı fazla bularak temyize gitti. Sorumlular hâlen görevde.

Mehmet Ali Yavuz, 4 yaşında. 19 Nisan 2011; İzmir Menemen'deki Asarlık 75. Yıl İlköğretim Okulunda 23 Nisan provalarını izlemek isteyen Mehmet Ali Yavuz'un üzerine iki senedir bozuk olan okulun demir kapısı düştü. Hastaneye yaralı kaldırılan Mehmet Ali yaşamını yitirdi. Davası sürüyor. Sorumlular hâlen görevde ve kapı hâlen tamir edilmedi.

Onur Akgün, 17 yaşında. 28 Kasım 2011; Bitlis'in Ahlat ilçesinde okulda itfaiyenin çağrılmadığı yangın tatbikatının sonuna doğru ateşin önünde fotoğraf çekmek isteyen öğretmenleri bir öğrencisinden tineri ateşe dökmesini istedi. Ters esen rüzgârla telaşlanan öğrencinin elindeki bidondaki tiner ateşin etkisi ile parladı. En ağır yaralanan Onur dört dakika boyunca kendini söndürmeye çalıştı. Onur beş ay boyunca tedavi gördüğü hastanede 14 Mart 2012 tarihinde yaşamını yitirdi. Yargılama henüz başlamadı. Sorumlular halen görevde.

2.- İstanbul Milletvekili Melda Onur ve 21 milletvekilinin, HES projelerinde yaşanan işçi ölümlerinin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/770)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Adana Kozan, Erzurum Aşkale ve Zonguldak Çaycuma ilçelerinde işçi ve vatandaş ölümlerine sebebiyet veren zincirleme olayları aydınlatmak doğrultusunda, HES projeleri sürecinde sorumluluğu ve yetkisi olan tüm kurum ve kuruluşların ihmallerinin ve ihlallerinin belirlenmesi amacıyla Anayasa'nın 98'inci ve İç Tüzük'ün 104'üncü ve 105'inci maddeleri gereğince bir Meclis araştırması açılmasını arz ve teklif ederiz.

Saygılarımızla.

1) Melda Onur

(İstanbul)

2) Veli Ağbaba	(Malatya)
3) Osman Oktay Ekşi	(İstanbul)
4) İlhan Cihaner	(Denizli)
5) Refik Eryılmaz	(Hatay)
6) Vahap Seçer	(Mersin)
7) Kadir Gökmen Öğüt	(İstanbul)
8) Aytun Çıray	(İzmir)
9) Erdal Aksünger	(İzmir)
10) Ali Haydar Öner	(Isparta)
11) Ümit Özgümüş	(Adana)
12) Selahattin Karaahmetoğlu	(Giresun)
13) Ramazan Kerim Özkan	(Burdur)
14) Muharrem Işık	(Erzincan)
15) Ali Demirçalı	(Adana)
16) Kazım Kurt	(Eskişehir)
17) Haydar Akar	(Kocaeli)
18) Mehmet Şeker	(Gaziantep)
19) Müslim Sarı	(İstanbul)
20) Hurşit Güneş	(Kocaeli)
21) Haluk Eyidoğan	(İstanbul)
22) Rıza Türmen	(İzmir)

Gerekçe:

"İş kazası" adı altında işlenen "iş cinayetleri" giderek ekonomik büyümenin ve kalkınmanın tek modelinin insana rağmen ve insanların bedenlerinin üzerine inşa edilerek gerçekleştirdiğini ispatlamaktadır. Ülkemizin inşaatlarından, tersanelerinden, madenlerinden her gün yeni işçi ve vatandaş ölümleri, yaralanmaları haberleri gelmektedir.

Bu ölümlerin haberleri son zamanlarda ağırlıklı olarak barajlar ve körü körüne uygulanan HES projelerinin inşaatlarından gelmektedir. Kozan, Aşkale ve son olarak Çaycuma'da meydana gelen olaylar ülkemizde yaşanan HES gerçeğinin geldiği boyutu ortaya koymaktadır.

Türkiye'nin tüm akarsularını HES'lerle doldurma yönündeki tatminsizlik ve acelecilik, denetimsizliği ve ölümleri beraberinde getirmektedir.

Türkiye'de HES projeleri, çoğunlukla 1939 yılında çıkan ve sadece acil ve zorunlu hâllerde kullanılan Acil Kamulaştırma Yasası kullanılarak gerçekleştirilmekte, ihalelerde Çevresel Etki Değerlendirmesi (ÇED) ve Sosyal Etki Değerlendirmesi (SED) çalışmaları masa üzerinde yapılmakta, çoğunlukla yapıldığı bölgenin halkının tepkisiyle karşılaşmakta ve çevresel tahribata yol açtıkları gerekçesiyle mahkemelerde durdurulmakta, haklarında iptal kararı verilmektedir. Ancak, ne yazık ki ülkemizde yargı kararları fiilen uygulanmamakta ve denetimler yapılmamakta, HES inşaatları bu denetimsizlik içerisinde tamamlanmaktadır. Bu denetimsizliğin geldiği noktada ise kazalar ve ölümler başlamaktadır.

24 Şubat 2012'de Adana'nın Kozan ilçesinde yapılan HES projesi içerisindeki Gökdere Köprü Barajı derivasyon tüneline kapağın patlaması sonucu 10 işçi hayatını kaybetmiştir. Bu işçilerden 5'inin bedenlerine hâlâ ulaşılammıştır.

3 Nisan 2012 günü Erzurum'un Aşkale ilçesinde Karasu-2 HES göletinde 5 işçi denetimsizlik ve ihmaller zincirinin ardından boğularak ve donarak hayatını kaybetmiştir. İhmaller zincirinin başladığı nokta usulsüz HES projesinin kendisidir. HES barajı yapıldıktan sonra enerji nakil hatlarını taşıyan trafo direkleri göletin içinde kalmıştır. Söz konusu iletim hatlarının alternatif bir hatta aktarılması gerekirken gereği yapılmamıştır. İşçiler göletin ortasında bulunan elektrik direğindeki arızayı gidermek için belediye parkının havuzunda kullanılan bir bisikletle, can yeleği, koruma elbisesi gibi ekipmanlar temin edilmeden, göz göre göre ölüme gönderilmiştir. Olayın gerçekleştiği ve işçilerin donarak hayatlarını kaybettikleri iki üç saatlik süreçte hiçbir yardım ulaşmamış, çeşitli bahanelerle ambulans, helikopter gibi kurtarma araçları duruma müdahale etmemiş, teçhizat ve ekipman kavramlarından bihaber yetkililer tarafından ölümlere seyirci kalınmıştır.

6 Nisan 2012 tarihinde Zonguldak'ın Çaycuma ilçesinde temeli aşınan köprü çökmüş, 15 kişi Filyos Çayı'nda kaybolmuştur. 1 kişinin bedenine ulaşılmış, diğerlerinin aranması hâlihazırda sürmektedir. Köprü'nün onarımı için uzmanlar tarafından yapılan uyarılar kamu yöneticilerince dikkate alınmazken, Filyos Çayı üzerindeki Karabük HES'lerinin akan suyun dengesini bozduğu, köprü'nün ayaklarının yıpranmasında tetikleyici sebep olduğu ve hatta HES inşaatları sırasında dreden çekilen kumun da köprülerin direncine zarar verdiği yönünde uyarılar yapılmıştır.

Erzurum'un Tortum ilçesi Ödük Çayı üzerinde yapılan üç tane HES projesine karşı çıkan civar köylerin halkları bir yandan yaşam haklarını savunurken diğer yandan heyelan tehlikesine dikkati çekmekte, ancak projeler yapılırken heyelan tehlikesi göz ardı edilmektedir. Geçtiğimiz günlerde DSİ tarafından geçici olarak durdurulan HES projesinin yüklenici firmasının Kayen Enerji'nin bağlı olduğu Kayı İnşaat Şirketi 11 Mart 2012 tarihinde Esenyurt'ta AVM inşaatında 11 işçinin

yanarak hayatını kaybettiği olayda inşaatın da sahibi olup en az taşeron şirket kadar sorumludur. Esenyurt'taki ihlallerin Bağbaşı'nda tekrarlanıp tekrarlanmayacağı konusu endişe yaratmaktadır.

HES'lerin kontrolsüz ve acele bir şekilde yapılması, bu süreçte yaşanan işçi ve vatandaş ölümlerinin araştırılarak ihale süreçleri, yapım süreçleri, işletme süreçleri ve kaza durumlarında iş güvenliği, arama, kurtarma süreçlerinde ihlal ve ihmallerin ortaya çıkarılmasında sorumluluğu taşıyan muhataplar; Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Taner Yıldız, Orman ve Su İşleri Bakanı Veysel Eroğlu, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Faruk Çelik ve İçişleri Bakanı İdris Naim Şahin'dir.

Bu bağlamda, işçi ölümlerine sebebiyet veren zincirleme olayları aydınlatmak doğrultusunda, HES projeleri sürecinde sorumluluğu ve yetkisi olan, lisans ve ÇED raporu veren kurumdan, taşeron firmaya kadar sürece dahil olan tüm kurum ve kuruluşların, ihmallerinin ve ihlallerinin belirlenmesi amacıyla Anayasa'nın 98'inci ve İç Tüzük'ün 104'üncü ve 105'inci maddeleri gereğince bir Meclis araştırması açılmasını arz ederiz.

3.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu ve 21 milletvekilinin, cezaevlerinin fiziki şartlarının ve cezaevlerinde verilen hizmetlerdeki eksikliklerin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/771)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Uzun tutukluluk süreleri, yargının bağımsızlığı ve hukukun tarafılığı hususunda yaşadığımız sorunlar vatandaşlarımızın adil yargılanma hakkını ortadan kaldırmaktadır. Bunun yanı sıra, cezaevi koşullarının ağırlığı, adil yargılanma hakkı elinden alınan vatandaşımızın ikinci kez cezalandırılması anlamına gelmektedir. Bu bağlamda, cezaevlerinde barınma, beslenme ve sağlık alanlarında temel hizmetlerin sağlanıp sağlanmadığının incelenip, tutuklu ve hükümlülerin ağır cezaevi koşullarıyla tekrar cezalandırılıp cezalandırılmadığının ve insan hakları ihlallerinin yaşanıp yaşanmadığının tespit edilmesi amacıyla Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 104'üncü ve 105'inci maddeleri gereği bir Meclis araştırması açılmasını arz ederiz.

Saygılarımızla.

1) Mustafa Sezgin Tanrıkulu	(İstanbul)
2) Aylin Nazlıaka	(Ankara)
3) Haluk Eyidoğan	(İstanbul)
4) Hülya Güven	(İzmir)
5) İhsan Özkes	(İstanbul)
6) Sedef Küçük	(İstanbul)
7) Metin Lütfi Baydar	(Aydın)
8) Mahmut Tanal	(İstanbul)
9) Ali Haydar Öner	(Isparta)
10) Veli Ağbaba	(Malatya)
11) Haydar Akar	(Kocaeli)
12) Ali Özgündüz	(İstanbul)
13) Hurşit Güneş	(Kocaeli)
14) Mehmet Şeker	(Gaziantep)
15) Mehmet Ali Ediboğlu	(Hatay)
16) Gürkut Acar	(Antalya)
17) Ali Rıza Öztürk	(Mersin)
18) Namık Havutça	(Balıkesir)
19) Hasan Akgöl	(Hatay)
20) Muharrem Işık	(Erzincan)
21) Mehmet Hilal Kaplan	(Kocaeli)
22) Ramazan Kerim Özkan	(Burdur)

Gerekçe:

Ülkemizde yargının bağımlılığı, hukukun tarafılığı üzerinde çok ciddi sorunlar yaşamaktayız. Son Anayasa değişikliğiyle yargıda yaşanan yeniden yapılanma süreci yargının bağımlı hâle gelmesiyle sonuçlanırken hukukun üstünlüğü ve adil yargılanma hakkı zedelenmiştir.

Yargıda yaşanan sorunlara ek olarak uzun tutukluluk süreleri ve cezaevi koşullarının ağırlığı tutukluların daha cezası kesinleşmeden ceza çekmelerine, hükümlülerin ise cezalarının üzerine tekrar ceza çekmelerine sebep olmaktadır.

Cezaevi koşullarının ağırlığı, cezası kesinleşmeden tutukluların ağır rahatsızlıklar yaşamalarına hatta ölümlerine neden olmaktadır. Benzer şekilde, hükümlülerin cezalarına ek olarak yaşadıkları ortamın temel hizmetler açısından yetersiz olması yüzünden ek bir ceza süreciyle birlikte ciddi sağlık sorunları ve yaşam tehdidi ile karşı karşıya kalmalarına neden olmaktadır.

Cezaevlerimiz barınma, ısınma, beslenme ve sağlık koşulları açısından en temel minimum koşulları taşımaktan uzaktır. Yeterli beslenemeyen, ısınma problemi yaşayan, hijyenik şartlar altında barınamayan, bütün bu olumsuz koşullara ek olarak yeterli tıbbi destek alamayan tutuklu ve hükümlüler tecrit edilmiş bir şekilde neredeyse ölüme terk edilmektedir. Aileler ve yakınlarının tutuklu ve hükümlüler ile konuşma ve görüşme imkânları ise son derece yetersiz olup neredeyse cezaevlerindeki dışarı ile hiçbir iletişim kuramamasına yönelik olarak işlenmektedir. Tecrit edilen tutuklu ve hükümlülerin durumu ve ceza infaz koruma görevlilerinin tutumu insan haklarına aykırı uygulamalara sebebiyet vermektedir.

Bu bağlamda, cezaevlerinde barınma, beslenme ve sağlık alanlarında temel hizmetlerin sağlanıp sağlanmadığının incelenip tutuklu ve hükümlülerin ağır cezaevi koşullarıyla tekrar cezalandırılıp cezalandırılmadığının ve insan hakları ihlallerinin yaşanıp yaşanmadığının tespit edilmesi amacıyla bir Meclis araştırmasına ihtiyaç duyulmaktadır.

BAŞKAN - Bilgilerinize sunulmuştur.

Önergeler gündemdeki yerlerini alacak ve Meclis araştırması açılıp açılmaması konusundaki görüşmeler sırası geldiğinde yapılacaktır.

Sayın Vural, sisteme girmiştiniz.

Buyurun.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

3.- İzmir Milletvekili Oktay Vural'ın, Diyarbakır'da "Ne mutlu Türk'üm diyene!" vecizesinin yer aldığı tabelanın Diyarbakır Valiliği tarafından kaldırılmasına ilişkin açıklaması

OKTAY VURAL (İzmir) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Maalesef, dün, Ziya Gökalp'in, Süleyman Nazif'in, Cahit Sıtkı Tarancı'nın memleketi Diyarbakır'da "Ne mutlum Türk'üm diyene!" vecizesinin yer aldığı tabela Valilik tarafından kaldırılmış. Diyarbakır'dan arayan vatandaşlar "Biz Türk milletine mensup olmaktan, Türk vatandaşı olmaktan gurur duyuyoruz, mutluyuz. Devletin kendi eliyle bu tabelayı kaldırması bu coğrafyayı PKK bölücü zihniyetine teslim ettiğini göstermektedir. Bunu kınıyoruz." diyor.

Maalesef, bugün, Türk milleti millî kimliğine ve vatandaşlığına karşı bir saldırı, bir nefret suçu fütursuzca işlenmektedir. Türk milletinin, onun adının devlet eliyle bir saldırıya uğramış olmasını esefle kınıyorum. Maalesef, PKK terör örgütünün bu coğrafyada paralel devlet ve millet oluşturmaya yönelik adımları AKP tarafından meşrulaştırılmaktadır. Nereye gidecek? Nereye kadar gidecek? Türkiye Cumhuriyeti'ni de mi sileceğiz? Anayasa'dan da mı çıkartacaksınız? Nereye kadar götüreceksiniz? PKK terör örgütünün bu taleplerine devlet eliyle icazet verilmesi, devlet eliyle Türk milleti millî kimliğine saldırılması devleti yönetenlerin ne büyük bir gaflet içerisinde, gaflet ötesi bir davranış içerisinde olduğunu gayet açık, net bir şekilde ortaya koyuyor. Aynı zamanda, Türkiye Cumhuriyeti'nin devletin ve milletinin birliğini temsil eden Sayın Cumhurbaşkanının devlet nişanında "TC" ibaresiyle Atatürk'ün silüetinin kaldırılmasının da aynı zamana gelmesini sistematik bir şekilde Türk milleti millî kimliğine ve Türkiye Cumhuriyeti devletine ve bu devletin kuruluş mücadelesini sürdüren ve kuruluşunu gerçekleştiren Gazi Mustafa Kemal Atatürk ve dava arkadaşlarının iradesine karşı bir başkaldırı olduğunu burada ifade etmek istiyorum. Kim ne yaparsa yapsın, Türkiye Cumhuriyeti devleti ilelebet payidar kalacaktır; kurtuluş mücadelesi, kuruluş felsefesi Gazi Mustafa Kemal Atatürk ve Türk milleti iradesi hâkim olmaya devam edecektir.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Ben de teşekkür ederim Sayın Vural.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önergesi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

Buyurun.

VII.- ÖNERİLER

1.- CHP Grubunun, Isparta Milletvekili Ali Haydar Öner ve 26 milletvekili tarafından Lübnan'da kaçırılan pilotlarımızın kaçıdırılma ve ahkonulma nedenleri ile serbest kalma süreçlerinde yaşanan olayların açıklığa kavuşturulması, ülkemizin dış politikası ve Suriye'ye yönelik uygulamaların diplomatik açıdan gelecekteki olası sonuçlarının araştırılması amacıyla 25/10/2013 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin, Genel Kurulun 7 Kasım 2013 Perşembe günü birleşiminde sunuşlarda okunmasına ve ön görüşmelerinin aynı tarihli birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

07/11/2013

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu; 07/11/2013 Perşembe günü (Bugün) toplanmadığından, Grubumuzun aşağıdaki önerisinin, İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Engin Altay

Sinop

Grup Başkan Vekili

Öneri:

Isparta Milletvekili Ali Haydar Öner ve 26 Milletvekili tarafından, 25/10/2013 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına "Lübnan'da kaçırılan pilotlarımızın kaçırılma ve alıkonma nedenleri ile serbest kalma süreçlerinde yaşanan olayların açıklığa kavuşturulması, ülkemizin dış politikası ve Suriye'ye yönelik uygulamaların diplomatik açıdan gelecekteki olası sonuçlarının araştırılması" amacıyla verilmiş olan Meclis araştırma önergesinin (1059 sıra no.lu), Genel Kurulun bilgisine sunulmak üzere bekleyen diğer önergelerin önüne alınarak 07/11/2013 Perşembe günlü Birleşimde sunuşlarda okunması ve görüşmelerinin aynı tarihli birleşiminde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN - Cumhuriyet Halk Partisi Grubu önerisinin lehinde olmak üzere ilk söz, Isparta Milletvekili Ali Haydar Öner'e aittir.

Buyurun Sayın Öner. (CHP sıralarından alkışlar)

ALİ HAYDAR ÖNER (Isparta) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekillerimiz; bugün bir çağrı yapacağız. 9 Ağustos 2013 tarihinde, Beyrut'ta, Türk Hava Yolları pilotları Murat Akpınar ile Murat Ağca kaçırıldılar. Yetmiş bir gün sonra, 20 Ekim 2013 tarihinde 23.15'te salıverilen pilotlar Katar'a ait özel bir uçakla İstanbul'a getirildiler, Sayın Başbakan ve yakınları tarafından karşılandılar. Salıverilmeleri herkesi mutlu etti ancak bu sürece nasıl gelinmişti? Pilotlar kurtulmanın, özgürlüklerine ve ailelerine kavuşmanın sevinci ve heyecanıyla duygusal yoğunluk içinde herkese teşekkür ettiler. Kendilerine geçmiş olsun diyor, aileleriyle birlikte ulusça sevinçlerini paylaşıyoruz.

Hep birlikte, 5N 1K için düşüncelerimizi paylaşalım.

Sayın milletvekilleri, "Stratejik derinlik ve komşularla sıfır sorun" sloganı altında yola çıkmıştı. Ermenistan'la, İran'la, Irak'la, Suriye'yle, Kıbrıs Rum Yönetimi'yle, Yunanistan'la sorunlar sıfırlanacak idi, Gürcistan ve Bulgaristan'la zaten ilişkiler olumlu seyretmekteydi. Sonra ne oldu? Ermenistan'la sorunları çözeceğiz derken, iki millet bir devlet olarak anıldığımız Azerbaycan'la ilişkilerimiz sarsıldı. İşgalinde vebalimiz bulunan Irak'ta başımıza çuval geçiren Amerikan askerlerine dua ederken "Ne muhtırası, müzik notası mı veriyorsunuz?" gibi anlamakta zorluk çektiğimiz ifadeler kullanıldı. Irak'ı bir bütün olarak ele almak yerine, uzun süre sadece Kuzey Irak Bölgesel Yönetimi'yle ilişkilere ağırlık verdik. Şimdi, ilişkileri dengelemeye çalışıyoruz. Bu sürece de Cumhuriyet Halk Partisinin iki değerli milletvekili Sayın Loğoğlu ve Sayın Korutürk'ün katkılarında bulunduğunu belirtmekten onur duymaktayım.

Kıbrıs Rum Yönetimi'yle ilişkilerimiz ayrı bir başlıkta değerlendirilmesi gereken sorunlar yumağına dönüştü. İran'la ilişkilerde kabul edemeyeceğimiz olumsuzluklarla karşılaştık. Sayın Başbakanımız İran Cumhurbaşkanı ve dinî lider tarafından hepimizi üzen bir durumla karşı karşıya bırakıldı.

Sorunlar çok ama asıl konumuz Suriye ile ilişkiler ve kaçırılan pilotlarımız. Suriye ile âdeta can ciğer kuzu sarmasıydık. Baştaki yöneticileri diktatördü ama "Kardeşim Esad" diyebiliyor, Şam'da ortak bakanlar toplantısı yapıyor, anlaşmalar imzalıyor; sandıktan yine Aziz Yıldırım'ı ezici çoğunlukla çıkaran Fenerbahçe ile Suriye'nin gözde takımı El İttihat 3 Nisan 2007'de karşılaşma yapıyorlardı. İş bununla da kalmıyor, Esad ve Erdoğan aileleri Türkiye'nin gözde tatil bölgelerinde kameraların ilgi odağı oluyordu. Sonrası? Sonrası hiç de iyi değil. Ne olduysa oldu "Kardeşim Esad" iken bir anda "Zalim Esad" olan komşumuzla kanlı bıçaklı oluverdik. Esad nush ile uslanmamış, muhalifleri desteklenerek devrilmek zamanı gelmişti. Bu aşamada Suriye'nin yurt içindeki ve yurt dışındaki rejim muhalifleriyle bir araya gelindi, mülteciler kabul edildi. "Mülteci kampı" adı altında muhaliflerin bir kısmına silahlı eğitim verildiği, sınırların yolgeçen hanına döndüğü gerçeğiyle karşı karşıya kalındı. Hatay'da, Reyhanlı'da kardeşlerimiz suikastlarda hayatlarını kaybettiler. Kendilerine Allah'tan rahmetler diliyoruz. Kayıplar Hatay'la sınırlı kalmadı, sınır boylarında da kayıplar, acılar yaşadık. Sayın Başbakan da sınır boylarında savaş nutukları attı, tez zamanda Emevî Camii'nde namaz kılmaktan söz etti. Şam rejimi er geç yıkılacaktı ama Sayın Başbakanın ve gözde Dışişleri Bakanının öngörülerini bugüne kadar gerçekleştirmedi.

Esad'ın öldürdüklerine, ÖSO'nun, Özgür Suriye Ordusu'nun, El Kaide'nin, El Nusra'nın ve benzeri örgütlerin öldürdükleri karıştı. Kimyasal silahlarla öldürülenler ile klasik silahlarla öldürülenler, kafası kılıçla kesilenler ile ciğerleri yenenler acıları, ızdırapları çoğalttılar. İnsanlık dışı görüntüler ortaya çıktı.

AKP hükümetleri kimlere destek verdi de ABD desteğinden mahrum kaldı, yalnızlaştı? Derin stratejiden değerli yalnızlığa dönüşüldüğü söylendi ama düşülen trajik yanlışlıktı. Bunun "değerli yalnızlık" olarak adlandırılması da trajikomik bir söylem olmaktan öteye geçemedi.

Değerli milletvekillerimiz, bu süreçte pilotlarımız niçin kaçırıldı? Hükümet politikalarının kaçırılmaya etkisi olmuş mudur? 9 Lübnanlı, Şam'daki 127 kadın mahkûm salıverildiler. Bunların pilotlarımızın salıverilmeleriyle ilgisi var mı? Sayın Başbakan alana gittiği hâlde sadece resim çekirmekle yetindi de niye kurtarılmamanın kahramanlık öyküsünü anlatmadı ya da "Kusura bakmayın, bizim de bu işte hatamız oldu." diye öz eleştiride bulunmadı? Fidyeye verildi mi, verildiyse ne kadar verildi? Kim verdi? Niçin güçlü ülke Türkiye'nin Türk Hava Yollarıyla değil de Katar'ın özel bir uçağıyla getirildiler? Bundan sonra yeni kaçırılmalar, rehlin almalar, şantajlar olabilecek midir? Biliyorsunuz, o süreçte Dışişleri Bakanlığımız, Lübnan'daki yurttaşlarımızın ülkeyi terk etmeleri, Hükûmete danışılmadan yeni ziyaretler yapılmaması bildirilmişti. Hükûmet kendi yanlışlarından bir kahramanlık öyküsü uydurmaya çalıştı. Şimdilerde de güncel olan öğrenci evleriyle gündemi değiştirmeye çalışıyor.

Değerli milletvekillerimiz, Sayın Başbakan'ın, bir iki istisna belki vardır ama, Türkiye'nin öğrencilerine, ailelerine, ulusumuza hakaret etmeye hakkı yoktur çünkü burada iktidar kendi yanlışlarından bir oy devşirme sürecine girmeye çalışmaktadır. Ailelerin hassasiyetlerini kaşıyarak bundan kazanım beklemektedir. Başbakan bir şey söylüyor, yardımcıları birbirine benzemeyen ifadeler kullanıyorlar. 2012, 2013 verilerine göre; ön lisans, lisans ve yüksek lisans öğrenci sayısı 4 milyon 975 bin 690. Bunlardan 414.969 öğrenci yurtdışı kalıyor. Hangi milletvekiline yurt için talep gelmedi söyleyebilir misiniz? Çocuklar yurtlar dışında olumsuz koşullarda barınmaya çalışıyorlar ve istikballerini kazanma gayreti içindeler. 2.241 yurttan 1.873 yurt özel. Niçin yeterince yurt yapmadınız, çocuklarımızı sıkıntılarla baş başa bıraktınız? Yeri geldikçe "Şunu başardık, bunu başardık." diyorsunuz ama en çok önem verilmesi gereken üniversite gençliği ve geleceğimiz değil mi? Niye bu konularda ihmal içindesiniz ve bu konuları niye önemsemiyorsunuz?

Saygılar sunarım. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Öner.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubu önerisi üzerinde grup önerisinin aleyhinde ilk söz, Kırşehir Milletvekili Abdullah Çalışkan'a aittir.

Buyurun Sayın Çalışkan. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ABDULLAH ÇALIŞKAN (Kırşehir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Cumhuriyet Halk Partisi tarafından verilen grup önerisinin aleyhinde AK PARTİ Grubu adına söz almış bulunuyorum. Yüce heyetinizi saygıyla sevgiyle selamlıyorum.

Tabii, Cumhuriyet Halk Partisi adına konuşan sayın milletvekilimiz dış politikadan girdi, öğrenci evlerinden çıktı. Genel anlamda tam olarak nasıl bir önerge verdiler, ne demek istediler tabii ki anlayamadık. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Ama, şu anda bizler... Dün Sayın Dışışleri Bakanımız parlamenter diplomasiye verdiği önemi göstererek Dışışleri Komisyonumuzu ziyaret etti ve yaklaşık dört saate yakın Dışışleri Komisyonu üyelerini dış politika gelişmeleri hakkında bilgilendirdi, çok geniş kapsamlı bir sunum yaptı ve muhalefet partisi milletvekillerinin, bizlerin sorularını cevaplandırdı. Tabii, orada aldığım sözde ben şunu söyledim: Ülkeler çeşitli partilere sahip olabilir; iktidar partisi, muhalefet partisi... İç politik konular tartışılabilir, konuşulabilir; ekonomidir, vergidir, eğitimidir, ulaşım, sağlıktır... Ama, dış politika konusunda Türkiye olarak bir millî duruşumuzun, bir ulusal duruşumuzun olması gerçekten çok önemli. Başbakanımıza karşı yapılan hakaretlere, Dışışleri Bakanımıza karşı yapılan hakaretlere, bütün bunlara karşı bizlerin bir millî duruş sergilemeden, işte, çeşitli ziyaretlerle, çeşitli görüşmelerle dış politikayı iç politikaya alet etmemiz, malzeme yapmamız... Gerçekten, bir başka, bizden başka böyle bir ülke dünyada var mıdır, onu da biliyorum.

Bir millî duruş sergilememiz lazım. İşte, dün, Dışışleri Komisyonunda da bunu gördük. Maalesef, Sayın Dışışleri Bakanımız bazı bilgiler, bazı istatistikler, bazı veriler vermesine rağmen, bazı muhalefet partisi milletvekillerimizin, işte kulaktan dolma bilgilerle, işte gazete kupürleriyle “Siz doğru söylemiyorsunuz, doğrusu budur.” şeklinde kendi Dışışleri Bakanımıza, kendi istihbaratımıza, kendi askerî kaynaklarımıza güvenmeyerek çeşitli kaynaklardan, farklı yerlerden elde edilen bilgileri sanki “Hükûmete nasıl bir gol atabilirim, nasıl ellerini zayıflatabilirim?” anlayışıyla yapılan bu girişimler gerçekten sadece AK PARTİ'ye karşı değil, ülkemizin duruşuna, ülkemizin dış politikadaki gücüne yönelik yapılan çok önemli adımlar diye düşünüyorum.

Tabii, şu an, Cumhuriyet Halk Partisi sözcüsünün konuşmasını dinledikten sonra, sanki pilotlarımızın kurtulmasına sevinecekleri yerde üzülmüşler gibi bir duyguya kapıldım.

ALİ HAYDAR ÖNER (Isparta) – Herhâlde sen iyi dinlemedin sayın konuşmacı.

ABDULLAH ÇALIŞKAN (Devamla) - Pilotlarımız kurtuldu. Başbakanımız da tabii ki Türkiye'nin artan itibarı, Türkiye'nin artan gücüyle Türk insanına verdiğimiz değer göstergesi olarak, tabii ki havaalanında karşıladı, tabii ki bu değeri gösterdi. Bundan gocunmamak lazım, bunu yadırgamamak lazım. Tabii, buna ülkemiz alışkın değil ama Türkiye güçleniyor, Türkiye gelişiyor, Türkiye artık birilerinin yazdığı senaryoları uygulayan bir ülke değil, bir aktör değil; Türkiye artık kendi oyununu kuruyor, kendi senaryolarını yazıyor. Bundan tabii rahatsız olanlar mutlaka vardır, bunu hazmedemeyenler mutlaka vardır; bu yeni konjonktüre ayak uyduramayanlar mutlaka vardır ama siz güçlenirsiniz, siz oyun kurucu olmaya başlarsanız tabii ki düşmanlarınız da artacaktır, tabii ki istenmeyen olaylar da yaşanacaktır.

Onun için, az önce de söylediğim gibi, bizler belki burada birçok şeyi tartışabiliriz, “Kol kırılır, yen içinde kalır.” diyebiliriz ama dış politikadaki bu tip yaklaşımları, işte, muhalefet milletvekillerinin sergilediği tutumları, yapılan farklı ziyaretleri, gerçekten, bir vatan evladı olarak yadırgadığımı belirtmek istiyorum.

Şimdi, Suriye politikamız tabii ki sizler tarafından eleştiriliyor. Biz Suriye'de ilkesel bir duruş sergiledik. Suriye politikamız noktasında tabii ki eleştirileriniz olabilir ama şunu özellikle belirtmem lazım ki: Suriye'nin normalleşmesi, Suriye'deki problemlerin giderilmesi için hem Başbakanımız hem Dışışleri Bakanımız birçok girişimlerde bulundular. İşte, dün Sayın Dışışleri Bakanımız gene bunun bilgisini verdi, yedi saat Beşar Esad'la “Şöyle yapılması gerekir, şunun yapılması ülkedeki sıkıntıları giderir.” şeklinde görüşmesi olduğunu belirtti.

Şimdi, bütün bu girişimler, bütün bu iyi niyetli adımlardan sonra, sanki Suriye'deki olayları biz çıkarmışız, sanki oradaki dökülen kanlardan biz sorumluymuşuz gibi bir yaklaşım, gerçekten, doğru değil. Bu olaylar başlayana kadar, defaatle, Suriye'nin her anlamda demokratikleşmesi, kendi halkıyla bütünleşmesi, muhalif partilere siyaset yapma imkânı verilmesi anlamında, bütün bu sorunların giderilmesi için Türkiye tabii ki kardeşçe adımlar atmıştır. Kesinlikle hiçbir zaman da Türkiye'de dış politikada mezhepsel bir bakış açısı sergilememişizdir ama bütün bunlara rağmen, eğer bir diktatör kendi ülkesinin insanlarını öldürüyorsa, binlerce, on binlerce insanını öldürüyorsa, bombalıyorsa, şehirlerini harap ediyorsa, kusura bakmayın da bundan onu sorumlu tutmaktan ziyade, sanki Türkiye bu işlere yol açıyor...

ALİ ÖZGÜNDÜZ (İstanbul) – Evet, evet... Bir tır silah yakalandı, cephane yakalandı. Haberiniz var mı?

ABDULLAH ÇALIŞKAN (Devamla) – ...işte, Özgür Suriye Ordusunu destekliyor, sanki onlara silah veriyor gibi...

ALİ ÖZGÜNDÜZ (İstanbul) – Silahları siz bağışıyorsunuz terör gruplarına!

ABDULLAH ÇALIŞKAN (Devamla) – Kusura bakmayın, bu tip yaklaşımlar, gerçekten, millî yaklaşımlar değil. Yani bununla ilgili her türlü bilgi sizlere verildiği hâlde, paylaşıldığı hâlde başkalarının sözcülüğünü yapmak, başka diktatörlerin sözcülüğünü yapmak, başka ülkelerin sözcülüğünü yapmak sizlere kalmaması lazım, sizlere kalmamalıydı.

ALİ ÖZGÜNDÜZ (İstanbul) – Kendi milletvekiliniz Haluk Özdalga'nın yazısını okuyun, itiraf ediyor!

ABDULLAH ÇALIŞKAN (Devamla) - Onun için, değerli milletvekilleri, dış politikada, gelin, millî duruş gösterelim, konuşalım, tartışalım.

ALİ ÖZGÜNDÜZ (İstanbul) – Millî duruş, teröristleri desteklemek mi? Ayıp ya!

ABDULLAH ÇALIŞKAN (Devamla) - Ama gidip de uluslararası alanda, uluslararası toplantılarda kendi ülkesini şikâyet etmek, kendi ülkesinin aleyhine konuşmak, kendi ülkesini yabancılara şikâyet etmek gerçekten millî bir duruş değildir, böyle bir ülke de dünyada başka belki de yoktur.

ALİ ÖZGÜNDÜZ (İstanbul) – Ülkeyi değil, AKP iktidarını şikâyet ediyoruz.

ABDULLAH ÇALIŞKAN (Devamla) - Şimdi, Türkiye, dünyada en çok temsil edilen 7'nci ülke konumuna gelmişse, İstanbul, New York'tan sonra dünyada dış temsilcilik olan 2'nci il hâline gelmişse, büyükelçilik sayımız 84'ten 114'e çıkmışsa, Afrika'da Fransa Bayrağı'ndan daha çok Türk Bayrağı dalgalanıyorsa bundan siz niye rahatsız oluyorsunuz? Bırakın, Fransızlar rahatsız olsun, başka ülkeler rahatsız olsun. Türkiye artık bu konuma gelmiştir. Türkiye bölgesel bir güç, küresel bir aktör konumuna doğru hızla ilerlemektedir.

ALİ ÖZGÜNDÜZ (İstanbul) – Hayal görüyorsunuz, hayal.

ABDULLAH ÇALIŞKAN (Devamla) - Onun için, eski dış politika mantalitesine sahip olanlar tabii ki bu yeni duruma adapte olamıyorlar. Eskiden, siz hiçbir şeye karışmazsanız, bir kenarda, köşede silik oturursanız, birilerinin size dediğini yapar bir ülke konumunda olursanız tabii ki kimse size karşı bir şey yapmaz, düşmanınız çok fazla olmaz ama bölgesel iddianız, ilkesel duruşunuz, insan merkezli –bakın, çıkar merkezli demiyorum- bir dış politika anlayışınız olursa tabii ki bu noktada bunu istemeyenler, bu noktada sizin elinizi zayıflatmak isteyen girişimler, olaylar mutlaka olacaktır.

Bütün bunlara karşı birlikte mücadele etmemiz lazım, birlikte duruş sergilememiz lazım. Tabii ki bizler iktidar olarak elimizden geldiğince, sizler müsaade ederseniz, sizler izin verirsiniz her anlamda sizleri bilgilendirmeye razıyız ama şunu sizlerden özellikle istirham ediyorum: Muhalefet partilerinin dış politika konusundaki ileri gelen milletvekillerini, lütfen başkalarına değil de kendi ülkenizin Başbakanına, kendi ülkenizin Dışişleri Bakanına, kendi ülkenizin kaynaklarına lütfen başkalarından daha çok güvenin. Gelin hep birlikte ülkemizi çağdaş medeniyetler seviyesinde daha da yukarıya çıkaralım. Dünyanın ilk 10 ülkesi arasına sokalım ve Türkiye'nin gücünü, Türkiye'nin o "soft power"ını herkese, hep birlikte gösterelim.

Bunu birlikte başaracağız diyorum, hepinizi saygıyla, sevgiyle selamlıyorum. Sağ olun, var olun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Çalışkan.

Buyurun, Sayın Altay.

ENGİN ALTAY (Sinop) – Sayın Başkan, hatip konuşmasının çeşitli bölümlerinde Cumhuriyet Halk Partisini Hükûmetin uyguladığı dış politikayı desteklememekle, tahrip etmekle ve Hükûmetin başını dışarıda şikâyet ettiğimizi belirterek bizi itham etti. Müsaade ederseniz cevap vermek istiyorum.

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Altay.

Süreniz iki dakikadır, lütfen başka sataşmalara neden olmayınız.

ENGİN ALTAY (Sinop) – Umarım.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

VIII.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR

1.- Sinop Milletvekili Engin Altay'ın, Kırşehir Milletvekili Abdullah Çalışkan'ın CHP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşma sırasında Cumhuriyet Halk Partisine sataşması nedeniyle konuşması

ENGİN ALTAY (Sinop) – Biraz önce sayın hatibin... Zaten bir insan konuşma yaparken inanmadığı bir şeyi yaptığı zaman çok belli oluyor. Sayın hatibin konuşması da böyleydi. Sayın milletvekilim...

BÜLENT TURAN (İstanbul) – Allah Allah! Nasıl yani Sayın Başkan anlamadık.

ENGİN ALTAY (Devamla) – Ben öyle gözlemedim.

Sayın Başkan, İç Tüzük'ü uygular mısınız.

BÜLENT TURAN (İstanbul) – Ben anlamadım ama.

ENGİN ALTAY (Devamla) – Kürsüdeki hatibin sözünü sadece Başkan keser, madem İç Tüzük'ü çok biliyorsunuz.

BAŞKAN – Sayın Turan, lütfen müdahale etmeyiniz.

ENGİN ALTAY (Devamla) – Süre bitti zaten.

BAŞKAN - Sayın Altay, biliyorum, İç Tüzük'ü iyi biliyorum. Sürenizi yeniden başlatıyorum.

BÜLENT TURAN (İstanbul) – Samimiyetimizi Engin Bey mi tartacak?

BAŞKAN – Lütfen Sayın Turan.

ENGİN ALTAY (Devamla) – Sayın milletvekilim -biraz önce konuşan milletvekilime hitap ediyorum- millî dış politika oluşturabilmeniz için millî mutabakat aramanız lazım. Siz, aklınıza estiği gibi kendinize bir dış politika stratejisi belirlerken onun adı millî dış politika olmaz. Kaldı ki buna rağmen biz, Cumhuriyet Halk Partisi olarak Türkiye Cumhuriyeti Başbakanına, dışarıda bulunduğumuz zeminlerin hiçbirinde bir kelime laf ettirmedik. Bir tane burada ispatlayamazsınız. Bilakis en son Mısır gezimizde Sayın Korutürk'ün ve Sayın Loğoğlu'nun, Sayın Başbakana yönelik huzurlarında yaptıkları eleştirilere verdikleri tavır, koydukları tavır, verdikleri cevap ortadadır. Bunu bile bile burada, bu şekilde ana muhalefet partisini itham etmenizi, kusura bakmayın ama, biraz siyasi nankörlük sayarız.

OSMAN AŞKIN BAK (İstanbul) – Ya, Sarıgül bu işi biliyor.

ENGİN ALTAY (Devamla) – İlaveten biraz önce konuşan sayın hatip, burada, 2 pilotun özgürlüklerine kavuşmalarıyla ilgili olarak kamuoyuna ve Parlamentomuza Cumhuriyet Halk Partisinin âdeta bundan üzüldüğü imajını yaratan bir konuşma yaptı. Oysaki, kendisinden hemen önce konuşan sözcümüz Sayın Ali Haydar Öner bu konudaki sevincimizi, hem parti olarak hem şahsen kendisi hem ulusça sevincimizi çok açık, net bir şekilde ortaya koydu.

BÜLENT TURAN (İstanbul) – İnanarak mı, inanmayarak mı?

ENGİN ALTAY (Devamla) – Uluslararası alanda kendi ülkesini şikâyet etmek millî duruş değildir, bu çok doğru ama Türkiye gibi stratejik bir bölgede el sıkacak ülke eli bulamayan bir Başbakan da bizim için çok millî bir övünç kaynağı değildir.

Saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BÜLENT TURAN (İstanbul) – Nerede şu an Sayın Başbakan?

RECEP ÖZEL (Isparta) – Nerede Başbakan şimdi, Başbakan nerede?

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Altay.

OKTAY VURAL (İzmir) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Vural.

OKTAY VURAL (İzmir) – Efendim, sayın hatip...

OSMAN AŞKIN BAK (İstanbul) – Sarıgül ne dedi, Sarıgül?

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, lütfen...

Buyurun.

OKTAY VURAL (İzmir) – Sayın hatip genelleme yapmak suretiyle muhalefet partilerini millî bir politikada destek olmamakla suçladı. Gerçekten, aslında Büyük Ortadoğu Projesi Eşbaşkanlığı görevini Amerika Birleşik Devletleri'nden alanların millî bir politikadan bahsetmesini bir kazanç olarak gördüğümü ifade etmek istiyorum. Bu konuda sataşma yapılmıştır "muhalefet partileri" demek suretiyle.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Vural.

OKTAY VURAL (İzmir) – Sayın Sinan Oğan'a söz vermenizi istirham ediyorum.

BAŞKAN – Şimdi, zaten söz sırası Sayın Oğan'daydı.

OKTAY VURAL (İzmir) – Evet. O zaman, hem sataşma hem de diğeriyle ilgili süreyi ona göre işletirseniz...

BAŞKAN – On dakika içinde her ikisini yapabilirsek memnun olurum.

OKTAY VURAL (İzmir) – Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Grup önerisi lehinde ikinci söz, İğdir Milletvekili...

OKTAY VURAL (İzmir) – Sataşmadan dolayı önce efendim, sonra grup önerisi olsun.

BAŞKAN – Peki, önce sataşmadan verelim.

Peki, iki dakika...

2.- İğdir Milletvekili Sinan Oğan'ın, Kırşehir Milletvekili Abdullah Çalıışkan'ın CHP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşma sırasında Milliyetçi Hareket Partisine sataşması nedeniyle konuşması

SİNAN OĞAN (İğdir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; tabii, normalde sataşmayı muhalefet yapar ama maalesef bu iktidar konuşan muhalefete sataşıyor.

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – Onu da yapamadığınız için biz yapıyoruz.

RECEP ÖZEL (Isparta) – Onu da beceremiyorsun, onu da.

SİNAN OĞAN (Devamla) – Tabii, Başbakanınızdan örnek alıyorsunuz. Gazeteciyle yurt dışında didişen bir Başbakanımız olduğu için burada da eleştiriye tahammülü olmayan, doğruları söyleyen muhalefete yerinizden, oturduğunuz yerden ha bire laf atıyorsunuz.

Değerli arkadaşlar, muhalefetten de öğreneceğiniz şeyler var. Millî birlikten bahsediyorsunuz. Dışişleri Komisyonu Başkanı buradadır, ben de Dışişleri Komisyonunun bir üyesiyim. Hem Cumhuriyet Halk Partisinden hem Milliyetçi Hareket Partisinden bizim bütün yurt dışı temaslarımızda biz Türkiye'nin menfaatleri söz konusu olduğunda -Abdullah Bey, siz de zaman zaman katılıyorsunuz- yurt dışında asla ve asla ülkemize halel getirtmeyiz, ülkemize laf ettirmeyiz. Ancak insan ciğeri yiyen Suriyeli muhaliflerle kucak kucağa olmanızı da kusura bakmayın ama eleştirmek durumundayız. Pilotlarımızın kaçırılmasıyla ilgili sıkıntılı durumları burada eleştirmek durumundayız.

Laf atacağınıza biraz dinleyin, belki bazı konularda faydalanırsınız, belki gözünüzden kaçan bazı şeyleri öğrenirsiniz. Niyet tabii kötü olunca "Her şeyi biz biliyoruz, her şeyi biz yaparız." gibi bir havaya bürünürseniz netice itibarıyla da burada laf atan bir iktidar milletvekili konumuna düşersiniz. O sebeple değerli arkadaşlar, burada eğer millî birlikten, ülke menfaatinden söz ediyorsak önce birbirimizi dinlemek durumundayız.

Sayın Başkan, müsaade ederseniz on dakikalık diğer konuşmama da ara vermeden...

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Yalnız bir anons etmem lazım, lütfen.

VII.- ÖNERİLER (Devam)

1.- CHP Grubunun, Isparta Milletvekili Ali Haydar Öner ve 26 milletvekili tarafından Lübnan'da kaçırılan pilotlarımızın kaçıdırma ve alikonulma nedenleri ile serbest kalma süreçlerinde yaşanan olayların açıklığa kavuşturulması, ülkemizin dış politikası ve Suriye'ye yönelik uygulamaların diplomatik açıdan gelecekteki olası sonuçlarının araştırılması amacıyla 25/10/2013 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin, Genel Kurulun 7 Kasım 2013 Perşembe günü birleşiminde sunuşlarda okunmasına ve ön görüşmelerinin aynı tarihli birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu önerisi üzerinde, lehinde ikinci söz İğdır Milletvekili Sayın Sinan Oğan'a aittir.

Buyurun.

SİNAN OĞAN (İğdır) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bir taraftan “Türkiye büyük ülke.” diyeceksiniz, hakikaten de Türkiye büyük ülke, ama öte taraftan da 3-5 tane teröristin diz çöktürdüğü, 3-5 tane teröristin pazarlık masasına oturduğu bir ülke konumunu gördüğünüzde de buradan laf atacaksınız.

Türkiye büyük bir ülkedir; sizin yanlış politikalarınıza rağmen Türkiye büyük bir ülkedir ve Orta Doğu bataklığına sokmanıza rağmen Türkiye'nin büyüklüğünün, sizden bağımsız olarak bütün dünya tarafından vurgulandığını ve bunun bizim milletimizin gücünden geldiğini de ifade etmem lazım.

Sayın Çalışkan, girmeyecektim bu konuya ama dünkü konuşmadan bahsetti, muhalefet partilerinin -isim vermedi gerçi ama- bazı tavırlarından bahsetti.

Bakınız, Sayın Çalışkan, biz Dışişleri Komisyonuyuz, burası da Meclis ve Meclisin Dışişleri Komisyonuna iki senedir gelmeyen bir Dışişleri Bakanımız var. Ulaştırma Bakanı geldi, Enerji Bakanı geldi ama Dışişleri Bakanı, iki senedir lütfedip Dışişleri Komisyonuna gelmiyorsa bunu savunacağınıza bari susun; bari susun, aybınız ortaya çıkmasın en azından. Eğer siz, iki seneden sonra lütfedip teşekkür eden Dışişleri Bakanını burada savunuyorsanız, kusura bakmayın, o zaman bir millî mutabakattan, bir millî birlikten bahsetmek mümkün olmaz.

Siz eğer Meclisi saymıyorsanız, Bakanınız iki senedir tenezzül edip Dışişleri Komisyonuna gelmiyorsa ve geldiğinde de topu âdeta taca atarak iki senelik birikmiş olan dış politika konularını, her gün televizyondan söylediği şeyleri oradan tekrar ediyor ve muhalefetin sorularına bu vesileyle cevap vermekten kaçınıyorsa, kusura bakmayın, biz de eleştirme hakkımızı, biz de söz söyleme hakkımızı kullanacağız.

Değerli arkadaşlar, siz, bir defa teröristlerle pazarlık yapmaya başlarsanız bunun devamı gelir. Siz Oslo'da bu pazarlığı başlattınız; siz burada, Türkiye'de milletin kanını döken PKK'yla Oslo'da bu pazarlığa başladınız. Dolayısıyla da bunu herkes görüyor, diyor ki: “Bu iktidar madem Oslo'da pazarlığa başladı, teröristlerle bunlar pazarlık yapıyor, o zaman biz de kaçırılabilir Türk pilotlarını, nasılsa bunlar pazarlığa alışmışlar, bizimle de pazarlık yaparlar.”

Elbette ki pilotlarımızın sağ salim evlerine dönmesine çok sevindik. Milletçe sevincimiz o anlamda sonsuzdur. İktidarıyla, muhalefetiyle sevindik ama siz, bir üçlü pazarlığın içerisine bu ülkeyi soktuysanız, bununla da övünmeyin en azından. Bunu bir zafer edasıyla Türk milletine sunmaya kalkışmayın. Teröristle pazarlık yapmak bir zafer değildir. Teröriste 150 milyon dolar verildiği iddiaları var, bunun daha cevabını verememişsiniz. Teröristin kaçırmış olduğu pilotlarımız dik duruş göstermiş, en azından o pilotlarımız kadar dik duruş gösteriniz ve teröristlerle pazarlık yapmadığınızı, yapılmayacağını... Bundan sonraki olası kaçırma eylemlerinin en azından önüne geçiniz ama sizde o yok maalesef. Siz teröristlerle pazarlığı hep yaptığınız için, siz öyle bir kapıyı araladınız ki -Allah korusun- bundan sonra da her aklına esen, bundan sonra her başı sıkışan terörist bir Türk konsolosunu, bir Türk pilotunu, bir Türk iş adamını kaçıracak onun üzerinden Türkiye'yi maalesef bu pis tezgâhların, bu pis pazarlık oyunlarının içerisine sokacaktır. Siz bu tehlikeli yolu açtınız, bunun farkında değilsiniz arkadaşlar. Üçlü bir pazarlıktan bahsediliyor orada. Suriyeli muhaliflerin kaçırdığı, İranlı hacıların kaçırıldığı bir kirli işin içerisine Türk pilotları da kaçırılarak Türkiye maalesef ki burada malzeme yapıldı ve siz bunu bize bir başarıymış gibi anlatıyorsunuz. Yarın öbür gün, PKK başta olmak üzere, bölgede insan çiğeri yiyen teröristler benzer eylemlerine devam ettiğinde, bir dönem ASALA'nın yurt dışındaki Türk konsolosluklarına, Türk temsilciliklerine yapmış olduğu terörist eylemler hâlâ hafızalardayken siz şimdi öylesine bir yol açtınız ki bir süre sonra -Allah korusun- benzer bir sürecin Türkiye'nin başına, benzer bir çorabın Türkiye'nin başına ve benzer bir husumetin Türkiye'nin başına örülmesinin yolunu açtınız. Vakit geç olmadan bu konuda tedbirler alınız. Çünkü, uzun süredir dış politikayı takip eden, uzun süredir bu konularla iştigal eden bir arkadaşınız olarak diyorum ki maalesef çok tehlikeli bir yolun kapısını açtınız ve maalesef Türkiye'nin önümüzdeki süreçte dış temsilciliklerinin, Türkiye'nin dışarıda övündüğümüz... Hakikaten de övünüyoruz. Sayın Davutoğlu gösterdi haritalarla. Türkiye'nin büyükelçilik açmasından da övünüyoruz, konsolosluk açmasından da, konsoloslukların buraya gelmesinden de övünüyoruz ama Dışişleri Bakanına sorduğum bir sorunun cevabını burada sizinle daha önce paylaşmıştım, tekrar paylaşayım; ona ne yapacaksınız? O Büyük Ortadoğu Projesi'nin eş başkanısınız. Şimdi şimdi artık yavaş yavaş ortaya çıkmaya başladı. On bir senelik iktidarınızda Arapça bilen kaç tane büyükelçimiz var, Rusça bilen kaç tane büyükelçimiz var, Ermenice bilen kaç tane büyükelçimiz var, bunları da bir söyleyin, bunlarla da gurur duyalım. Bugün Türkiye'deki büyükelçilerin neredeyse tamamına yakını Türkçe biliyor, Türk gazetelerini Türkçe okuyorlar. Bizim, oradaki personelimizin yüzde kaçını acaba yerli gazeteleri oranın diliyle okuyabiliyor? Okuyamıyor. Dolayısıyla, mesele bina yapmak, mesele orada büyükelçilik açmak değil, mesele onun içeri doldurmaktır. Eğer oradaki konsolosluğumuz bir gece önce “Değerli vatandaşlarımız, burada herhangi bir olay yoktur. Siz burada herhangi bir sıkıntıyla karşı karşıya değilsiniz.” diye bir açıklama sitesine koyup ertesi gün o ülkede darbe oluyorsa burada bir sorun var demektir. Sadece sayılarla övünmeyin, nitelikle de biraz övünün, biraz kaliteyle de övünün. Gelin, burada deyin ki: “Doğru, biz Büyük Ortadoğu Projesi'nin eş başkanınız ama Orta Doğu'yu da avcumuzun içi gibi biliriz.” deyin. Orada büyükelçilerimizin, büyükelçiliğimizin ilanının ertesi günü darbe oluyorsa bunun ayıbı, kusura bakmayın ama iktidarınızın üzerindedir.

Dış politika millî bir meseledir. Dış politikanın millîliği Dışişleri Bakanının tavrıyla da doğru orantılıdır. Eğer dış politikamızın millî bir politika olmasını, muhalefetin de bu anlamda desteğini talep ediyorsanız Dışişleri Bakanı, kusura bakmayın, iki sene sonra Dışişleri Komisyonuna gelmeyecekti, gerekiyorsa her hafta gelecekti, bizimle paylaşacaktı. Biz de doğru bildiğimiz konuda size her türlü desteği verecektik.

OSMAN AŞKIN BAK (İstanbul) – Bakanın yemeğine niye gelmedin? Yemek davetine gelmedin. Sizi davet etti, davete icabet etmedin!

SİNAN OĞAN (Devamla) – Kusura bakmayın. Dışişleri Bakanını biz, okey oynamaya, yemek yemeğe değil, Mecliste konuları görüşmeye davet ediyoruz.

OSMAN AŞKIN BAK (İstanbul) – Herkes geldi, CHP de geldi. Orada toplantı yapıldı, dört saat konuşma yapıldı, sorular soruldu. Niye gelmedin?

BAŞKAN – Sayın Osman Bak... Sayın Osman Aşkın Bak, lütfen...

SİNAN OĞAN (Devamla) – Dışişleri Bakanıyla siz gidin okey oynayın, yemek yiyin. Biz yemek daveti beklemiyoruz, Dışişleri Bakanını yemeğe davet etmiyoruz. Biz Dışişleri Bakanını Türkiye'nin dış politikasını tartışmaya davet ediyoruz.

OSMAN AŞKIN BAK (İstanbul) – Niye gelmedin cevabını ver!

OKTAY VURAL (İzmir) – Gelecek tabii, gelecek!

SİNAN OĞAN (Devamla) – Dolayısıyla, değerli arkadaşlar...

OKTAY VURAL (İzmir) – Lütfen mi geliyor, gelecek tabii!

SİNAN OĞAN (Devamla) – Değerli arkadaşlar, iki senede, bir Dışişleri Bakanı...

OKTAY VURAL (İzmir) – Milletin memuru...

SİNAN OĞAN (Devamla) - İki senede, bir Dışişleri Bakanı, Dışişleri Komisyonuna gelmiyorsa bu ayıp size yeter.

OKTAY VURAL (İzmir) – Fransa çağırıyor tıpış tıpış geliyorsunuz.

SİNAN OĞAN (Devamla) – Bunu, yok “Yemeğe niye gelmediniz?”, yok “Okey oynamaya niye gelmediniz?” diye gibi sulandırmayın.

OSMAN AŞKIN BAK (İstanbul) – Hadi canım, gelmediniz! Komisyon üyesi olarak gelmeliydin! 23 kişi geldi, sen gelmedin!

SİNAN OĞAN (Devamla) – Dışişleri Bakanı, Dışişleri Komisyonuna gelmek zorundadır.

OKTAY VURAL (İzmir) – Meclise de gelecek!

SİNAN OĞAN (Devamla) – Gelmek zorundadır ve gelip oraya, bilgi vermek zorundadır. Burası milletin Meclisidir. Burası milletin Meclisidir. Burayı başka şeylerle karıştırmayın.

Eğer iddianız dış politikamızın millî olması, sizin dış politikadaki “doğru” dediğiniz şeylere destek vermemizse, o zaman -biz bilmediğimiz şeye destek vermeyiz- geleceksiniz, anlatacaksınız. Doğru bildiğimiz her konuda destek veririz ama yanlış şeylere de karşı çıkacağız.

OKTAY VURAL (İzmir) – Doğru iş yapınlar, destek verelim!

SİNAN OĞAN (Devamla) – Neredeyse komşumuz kalmadı. Niye komşumuz kalmadı, bunun cevabını bu Meclise vermek zorundasınız. Bir “sıfır sorun” attınız ortaya, konuşacak komşumuz kalmadı ortaklıkta.

Değerli arkadaşlar, dış politika kitaplardan öğrenilmez. Dışişleri Komisyonu Başkanımız buradadır, kendileri iyi bilirler, dış politika hayallerle yapılacak iş değil. Dış işleri koridorlarının tecrübesine kulak vermek zorundadır Dışişleri Bakanı, çok değerli diplomatlarımız vardır, onlara kulak vermek zorundadır. Dışişleri Bakanlığını dış işleri bakanlığına çevirmeye...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SİNAN OĞAN (Devamla) – ...iktidarınızın hakkı yoktur diyor, saygılar sunuyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Oğan.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubu önerisi üzerine, aleyhinde ikinci söz Ankara Milletvekili Emrullah İşler'e aittir.

Buyurun Sayın İşler. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

EMRULLAH İŞLER (Ankara) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Cumhuriyet Halk Partisi grup önerisinin aleyhinde söz almış bulunuyorum.

Bildiğiniz gibi, bu grup önerisi, veriliş tarihi itibarıyla 25/10/2013 tarihinde verilmiş. Konu, Lübnan'da kaçırılan pilotlarımız konusu. Pilotlarımız ne zaman kaçırılmış? 9 Ağustos. Bugün itibarıyla pilotlarımız kurtulalı kaç gün olmuş arkadaşlar? 19 Ekimde pilotlarımız yurda sağ salım dönmüşler. Peki, biz bunu bugün neden konuşuyoruz? Acaba Cumhuriyet Halk Partisinin bu Meclis çatısı altında konuşacak başka meselesi kalmadı da olmuş bitmiş bir meseleyi, pilotlar kurtulduktan on beş gün sonra Meclise getirmesi ne kadar doğrudur? Acaba bu önergenizi, mesele çözülmüştür, geri çekemez miydiniz? Başka bir önergede bulunamaz mıydınız?

ALİ ÖZGÜNDÜZ (İstanbul) – Pilotların kaçırılması ve tutulmasıyla ilgili süreci konuşmak için.

EMRULLAH İŞLER (Devamla) - İkincisi, bu önergeyi veren, bu önergenin altında imzası olan, geçmişte devletin en üst seviyelerinde valilik yapmış, devlet terbiyesi almış bir milletvekilimiz, bugün milletvekili sıfatıyla karşımızda oturuyor. Acaba bunu imzalayan CHP'li milletvekilleri -burada 20'nin üzerinde imza var- bu attıkları imzaya bir göz attılar mı ne yazıyor bu satırlar arasında diye?

Şimdi, ne diyor? Diyor ki: "AKP, aldatmaca, kandırmaca projesi."

ALİ HAYDAR ÖNER (Isparta) – Evet, aynen öyle.

EMRULLAH İŞLER (Devamla) - Bir, bu ülkede AKP diye bir parti yoktur. Bizim partimizin kısaltılmış adı AK PARTİ'dir. Siz AK PARTİ demekten neden rahatsızlık duyuyorsunuz?

ALİ HAYDAR ÖNER (Isparta) – Gerçeği söylüyoruz.

EMRULLAH İŞLER (Devamla) - "AK" kelimesi sizlerin kalbinizi mi kanatıyor? Bir defa, bu ülkede bunun altının çizilmesi lazım.

ALİ HAYDAR ÖNER (Isparta) – Aldatmaca, kandırmaca.

EMRULLAH İŞLER (Devamla) - Burada muhalefet partileri var. Hepiniz "AKP" diyorsunuz. Böyle bir parti var mı Türkiye'de? Ondan sonra, burada palavralar uyduruyorsunuz.

Peki, ben şimdi, Cumhuriyet Halk Partisinin kısaltılmış isminden hareketle, "Cehape" desem veya "Cehepe" desem...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Başbakan her gün söylüyor.

ALİ ÖZGÜNDÜZ (İstanbul) – Öyle diyorsunuz.

EMRULLAH İŞLER (Devamla) – Tamam diyorum. Sizin kısaltılmış adınız bu zaten ama ben şimdi kalkıp sizin huzurunuzda, bu Meclisin çatısı altında "Cumhuriyet Hakaret Projesi" desem ne dersiniz?

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Yazıklar olsun deriz!

EMRULLAH İŞLER (Devamla) – Ben demem, öyle bir terbiyesizliği yapmam! İşte, biz de sizlere "Yazıklar olsun!" diyoruz.

AKİF ÇAĞATAY KILIÇ (Samsun) – Özgür Özel, sana yazıklar olsun!

EMRULLAH İŞLER (Devamla) – Öncelikle attığınız imzanın üstünde ne yazdığını bir kontrol edin.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Ben imza attım ona!

EMRULLAH İŞLER (Devamla) – Siz cumhuriyeti kurduğunu iddia eden bir partisiniz, bu ülkede seviyeyi bu kadar düşürme hakkınız yok. Öncelikle bunun altını çizmekte yarar görüyorum.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Ben altına imza attım onun!

AKİF ÇAĞATAY KILIÇ (Samsun) – Yazıklar olsun sana Özgür Özel!

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Aldatıyorsunuz ve kandırıyorsunuz çünkü!

EMRULLAH İŞLER (Devamla) – Şimdi, arkadaşlar, ben konuya geliyorum, bu yanlışları düzelttikten sonra konuya girmek istiyorum.

Bir defa, öncelikle, değerli Abdullah kardeşim de burada izlediğimiz politikayı ana hatlarıyla söyledi.

Türkiye bölgede lider bir ülke olmuştur. Türkiye AK PARTİ döneminde pek çok alanda devrim yaptığı gibi, özellikle dış politika alanında en büyük devrimi yapmıştır, Türkiye bu alanda uyuyan bir devi uyandırmıştır. Bundan dolayı, burada, bu bölgede çıkarları olanların elbette rahatsızlık duyması normaldir, ama ülke içerisindeki muhalefet partileri milletvekillerinin ağızlarını açtıklarında her zaman dış politika üzerinden bizim partimize, iktidarımıza eleştiri yönelmeleri ne kadar doğrudur?

Evet, millî bir dış politika izliyoruz, şahsiyetli bir dış politika izliyoruz. Artık talimatla iş yapmayan bir ülke var, emir almayan bir ülke var. Allah'ın izniyle başımız dik, alnımız açık politikamızı yapıyoruz.

Bu ülkede, bakın, "Sıfır sorun, sıfır sorun oldu." dediniz. Biraz önce yine tekrarlandı.

Biz, bu kürsüden her zaman aynı teraneleri işitiyoruz, ciddi bir eleştiri getirin, biz sizin o eleştirilerinize cevap verelim.

"Komşumuz mu kaldı?" dedi biraz önce değerli bir milletvekili.

Arkadaşlar, geçen hafta 2 tane Dışişleri Bakanı bu ülkedeydi. Kimdi onlar? Irak Dışişleri Bakanı, İran Dışişleri Bakanı. Hani komşumuz yoktu? Irak ve İran bizim komşumuz değil mi? (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ALİ ÖZGÜNDÜZ (İstanbul) – Irak'a biz gittiğimizde "Düşmanlarımızla görüşüyorsunuz." dediniz, özür dileyin o zaman!

EMRULLAH İŞLER (Devamla) – Dolayısıyla, ağzınızdan çıkan sözü bilmeniz lazım.

Biz, elbette ki izlediğimiz politikalarla birilerini rahatsız etmiş olabiliriz, ama o pilotların geldikten sonra yapmış olduğu bir açıklama var. Kendilerini kaçıranlar diyor ki: "Biz çaresiz kaldık. Türkiye büyük bir devlettir, bizim kaçırılan adamlarımızı ancak onun ara buluculuğuyla kurtarabiliriz." gibi bir ifadesi var.

Evet, Türkiye bu alanda üzerine düşen diplomasiyi yürüttü, biz teröristlerle konuşmayız, konuşmadık ve hiçbir zaman da konuşmayacağız.

ALİ ÖZGÜNDÜZ (İstanbul) – Pazarlık yapıyorsunuz, pazarlık.

EMRULLAH İŞLER (Devamla) – Türkiye Cumhuriyeti'nin bir devlet geleneği vardır. Lütfen bu devlet geleneğine muhalefettesiniz diye en azından bir saygı gösterin. İktidar olamıyorsanız...

ALİ ÖZGÜNDÜZ (İstanbul) – Ne geleneği ya? Gelenek falan bırakmadınız.

ALİ HAYDAR ÖNER (Isparta) – Teröristle pazarlık yapıyorsunuz.

EMRULLAH İŞLER (Devamla) – Arkadaşlar, bakın, bu ülkeye ortalama her iki yılda bir sandık geliyor. Gidin millete derdinizi anlatın, sandıktan çıkın, iktidar olun. Eğer bizim yanlışlarımız varsa o yanlışlarımızı gelin siz düzeltin ama bu millet size niye yetki vermiyor bunu bir düşünün. Bakın, burada yaptığınız konuşmalarda üslubunuzu bir gözden geçirin. Vermiş olduğunuz önerge dilekçelerindeki üslubunuza bir bakın Allah aşkına!

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Sen kendi üslubuna bak. Ne üslubu? Sen yaz, yaz bana, yaz ver.

EMRULLAH İŞLER (Devamla) – Dolayısıyla, bizim dış politikamız onurludur, şahsiyetlidir ve gururla bu politikamızı yürütüyoruz.

Evet, büyük bir devlet olarak diplomamızı yaptık ve burnu kanamadan pilotlarımızı ülkemize getirdik.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Siz mi getirdiniz?

EMRULLAH İŞLER (Devamla) – Biz sadece başta Lübnan'ın Cumhurbaşkanı, Başbakanı, Dışişleri Bakanı, İçişleri Bakanı, hepsiyle görüştük. Tamam mı?

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) - Katar uçağıyla geldiler.

EMRULLAH İŞLER (Devamla) – Evet, Katar'la da iş birliği yaptık, ara buluculuklar yapıldı ve sağ salım...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – “Paran kadar konuş.” dedi sana Katar, paran kadar.

EMRULLAH İŞLER (Devamla) – ...pilotlarımızı döndürdük. Bununla gurur duymanız lazım, bir kere, teşekkür etmeniz lazım, bunu yapmadınız ama eleştiriyorsunuz.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Ne yaptınız be?

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – “İllallah” dedi sizden pilotların aileleri.

EMRULLAH İŞLER (Devamla) – Arkadaşlar, dış politika gazetelerde çıkan haberlerle yürütülmez. “Efendim, kime ne para verdiniz, bilmem ne yaptınız?” Böyle şeylerle politika yürütülmez. (CHP sıralarından gürültüler)

ALİ ÖZGÜNDÜZ (İstanbul) – Ayıp, ayıp.

ALİ HAYDAR ÖNER (Isparta) – Savunacak tarafınız yok.

EMRULLAH İŞLER (Devamla) – Şimdi, Sayın Bakanımıza buradan bir sürü eleştiri yapıldı. Bakanımızı eleştirirken ne dedi Allah aşkına? “Biz bakanla okey oynamayacağız.” dedi. (CHP sıralarından gürültüler) Dinler misin?

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Çıkılmış bir de burada konuşuyor.

EMRULLAH İŞLER (Devamla) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri....

EMRULLAH İŞLER (Devamla) – Arkadaşlar, hakikatler böyle acı gelir, evet, hakikatleri konuştuğumuz zaman rahatsız oluyorsunuz.

MİHRİMAH BELMA SATIR (İstanbul) – Sayın Başkan, hatibi duyamıyoruz.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, hatibin söyledikleri Genel Kurul tarafından işitilmemektedir. Lütfen usule uyalım.

Buyurun sayın hatip.

EMRULLAH İŞLER (Devamla) – Burada biraz önce konuşma yapılırken Sayın Bakanımızın, Dışişleri Komisyonuna gelmediğinden bahsedildi. Sayın Bakanımız bir kere Dışişleri Komisyonu üyelerini yemeğe çağırdı, katıldık, katılmayanlar var.

OSMAN AŞKIN BAK (İstanbul) – Beş saat oturdu, beş.

EMRULLAH İŞLER (Devamla) – Beş altı saat oturduk.

Ardından, Sayın Bakanımız bu hafta geldi, Dışişleri Komisyonunda görüşlerini bildirdi. Doğrudur, eskiden dışişleri bakanları ayda yılda bir yurt dışına çıkardı, belki daha fazla komisyonlara gelebilirdi ama bizim Dışişleri Bakanımız sürekli gezdiği için...

OSMAN AŞKIN BAK (İstanbul) – Beş saat oturdu, beş saat; on saat konuştu, on saat.

EMRULLAH İŞLER (Devamla) – Bugün Sayın Başbakanımız nerede? Son ziyareti üç tane ülkede. Hani bizim kimseyle ilişkimiz kalmamıştı arkadaşlar? Dolayısıyla, üslup bakımından, burada Sayın Bakanımız eleştirilirken “Biz gidip Sayın Bakanla okey mi oynayacağız?” gibi ifadeler kullanılıyor. Allah aşkına, bu ifadenin seviyesine bir bakabilir misiniz. Sayın Bakan davet ediyor, böyle bir eleştiri yapılıyor, gelmiyorlar.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Yanlış söylüyor. Okeyden anlamaz o, batak oynuyor. Batırdınız dış politikayı. Okey mokey oynamıyor, batak oynuyor.

MİHRİMAH BELMA SATIR (İstanbul) – Arkadaşlara müdahale eder misiniz, konuşmacıyı hiçbir şekilde duyamıyoruz.

EMRULLAH İŞLER (Devamla) – Dışişlerinde Arapça bilmeyen, Rusça bilmeyen büyükelçilerin var olduğunu söylediler. Arkadaşlar, evet, biz son birkaç yıldır, sürekli, komşu ülkelerin dillerini bilen elemanlar alıyoruz Dışişleri Bakanlığında ve şu an da aldık. Allah aşkına, bu eleştiri yapıyor, üç sene önce aldığımız bir memur üç sene sonra büyükelçi mi olacak? Bu nasıl bir eleştiridir ya? Üç sene önce aldığımız bir memur üç sene sonra büyükelçi mi yapacağız?

ALİ ÖZGÜNDÜZ (İstanbul) – Dışarıdan atıyorsunuz büyükelçileri. Dışarıdan atayabilirsiniz. Bir sürü şey atadınız. İşinize geldiği zaman atıyorsunuz.

EMRULLAH İŞLER (Devamla) – Ama on sene sonra, on beş sene sonra, bu ülkede -evet, bir eksiklik- Arapça bilen onlarca diplomatımız olacak, Rusça bilen diplomatımız olacak, hatta komşu ülke İran'ın dilini bilen, Farsça bilen diplomatlarımız olacak. Bunların temellerini attık, tohumlarını ektik, şimdi o tohumlar on sene sonra, on beş sene sonra yetiyecek arkadaşlar. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Suriye'ye gidebiliyor musunuz, Libya'ya gidebiliyor musunuz, Gazze'ye gidebiliyor musunuz? Ben de geleceğim, söz!

EMRULLAH İŞLER (Devamla) – Bakın, biraz önce burada bu önerge verildi. Dediğim gibi, dağarcığında bir şey olmayanlar çıkıyor buraya “Efendim, konu pilotlar konusu...” Üç dakika, beş dakika pilotlar konuşmuyor. Ondan sonra ne kadar konu varsa içerideki siyaset malzemesi, tartışma malzemesi, hepsi bu kürsüden dile getirildi. İşte bizim itirazımız buna.

Muhalefeti bu kürsüden uyarıyorum, muhalefet üslubunu düzeltmek durumundadır. Bu üslubu düzeltmediğiniz sürece bu millet sizi iktidara getirmeyecektir. (CHP sıralarından gürültüler)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sen kendi üslubuna bak!

ALİ ÖZGÜNDÜZ (İstanbul) – Sana ne ya! Sen kimsin ya! Sen önce kendi üslubunu düzelt, kendi üslubuna bak! Ağa babandan aldın herhâlde.

EMRULLAH İŞLER (Devamla) – Bu Cumhuriyet Halk Partisinin grup önerisinin ve özellikle de altını çizerek, bu seviyesiz ifadelerin geçtiği grup önerisinin aleyhinde olduğumu bildiriyor, yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın İşler.

ENGİN ALTAY (Sinop) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Altay.

ENGİN ALTAY (Sinop) – Sayın Başkan, hangi birini sayayım ama sataşmanın da ötesinde, hakaretimiz yapılan bu konuşmaya cevap vermek istiyorum.

BAŞKAN – Mesela ne dedi, öğrenmek zorundayım.

ENGİN ALTAY (Sinop) – “Seviyesizlik”ten tutun da “dağarcığında bir şey olmayan milletvekilleri”ne, “neye imza attığı...”

BAŞKAN – Buyurun Sayın Altay.

ENGİN ALTAY (Sinop) – Tamam mı, mutabık mıyız?

BAŞKAN – Mutabıkız, buyurun.

Bunu usulen sormak zorundayım arkadaşlar, özür dilerim.

ENGİN ALTAY (Sinop) – Osman Korutürk konuşacak.

BAŞKAN – Buyurun, süreniz iki dakikadır. (CHP sıralarından alkışlar)

VIII.- SATAŞMALAR İLİŞKİN KONUŞMALAR (Devam)

3.- İstanbul Milletvekili Osman Taney Korutürk'ün, Ankara Milletvekili Emrullah İşler'in CHP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşma sırasında Cumhuriyet Halk Partisine sataşması nedeniyle konuşması

OSMAN TANEY KORUTÜRK (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan “Pilotlardan konuşmadık.” diyorlar, pilotlardan başlayalım. Şimdi, iki pilotumuz neden hedef oldu? Hükûmetin son derece yanlış politikaları sonucu hiçbir şekilde dâhil olmadığı bir ortamın içerisinde, belki o ortamdan kendi adamlarını kurtarabilirler diye “İmam Rıza'nın Ziyaretçileri” adlı terör örgütü bir Sünni örgütün kaçırdığı 9 hacıyı kurtarmak için bizim pilotlarımızı kaçırdı. Çok kritik bir dönemde Türkiye'nin dış temsilciliklerine intihar saldırıları yapılırken Türk Hava Yollarının Beyrut'a giden uçağını, onun personelini geceleyin orada korumasız sabahlatıyorsunuz. Gece onların personelini alıp minibüsten korumasız, şehre sevk ediyorsunuz. Sevk ederken teröristler geliyorlar, bunu kaçırmıyorlar. Havaalanının civarındaki bir binada tutuyorlar. MİT'i devreye sokuyorsunuz, haberi alamıyor, bulamıyor. Arıyor, o yok, Katar giriyor devreye, başka ülkeler giriyor. Hacıları gelsin diye öbür terör örgütüyle MİT'i pazarlığa sokuyorsunuz. Dünyanın parasını - kendiniz mi finanse ettiniz, Katar'dan mı aldınız, belli değil- alıyorsunuz. O parayı her iki tarafa da fidye diye verip bir taraftan pilotları, bir taraftan diğerlerini kurtarıyorsunuz. Bu büyük bir şans. O pilotları kurtaramayabilirlerdi de. Kurtardıklarından dolayı tabii ki çok memnunuz ama pilotları alıp getiriyorsunuz. Başbakan her yere kendi uçağını gönderiyor.

Dün Dışişleri Bakanı geldi, Mecliste birtakım ifadelerde bulundu. Üzülüm esasında, çünkü söylediklerine kendisinin de inandığını fark ettim. Bu çok üzücü bir şey. Ben çok kısa söyleyeyim size: “Türk dış politikası uçuyor,

başarıdan başarıya koşuyor.” diyor. Öyleyse helal olsun, bravo, çok güzel! Ama biz o kanaatte değiliz. Türk dış politikası hiç olmadığı bir noktada bugün.

ALİ ŞAHİN (Gaziantep) – Sizin algılamanızı beklemiyoruz zaten.

OSMAN TANEY KORUTÜRK (Devamla) – Algılamayla bir ilgisi yok. Benim mesleğim bu. Kırk sene çalıştım bu meslekte.

RECEP ÖZEL (Isparta) – Siz onu bilemezsiniz!

OSMAN TANEY KORUTÜRK (Devamla) – Şimdi, bakın arkadaşlar, o pilotları almak için ambulans uçağı göndermiyor, başka bir şey göndermiyor. Her yere gönderiyor. Kenya’ya ambulans uçağı göndermesiyle iftihar ediyor...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

OSMAN TANEY KORUTÜRK (Devamla) – Katar’ın uçağıyla geliyor, niye? Türk uçağının uçmasına izin vermiyorlar.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Korutürk.

OSMAN TANEY KORUTÜRK (Devamla) – Siz dış politikadan filan konuşurken bugün biraz etrafınıza bakın arkadaşlar, ne noktadayız onu görün, ondan sonra ders vermeye kalkın.

Hepinize teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler.

Cumhuriyet Halk Partisi...

OKTAY VURAL (İzmir) – Sayın Başkan, efendim, teslimiyetten, “Ver, kurtul.”dan ve ABD, emperyalizm, BOP projesinden başka projesi olmayanlar, bize “Dağarcığında bir şey olmayan muhalefet.” olarak saldırmıştır. Dolayısıyla Milliyetçi Hareket Partisi olarak bu sataşmadan dolayı...

EMRULLAH İŞLER (Ankara) - İsim vermedim Sayın Başkan.

OKTAY VURAL (İzmir) – ...Sayın Sinan Oğan’a söz vermenizi istirham ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Vural, buyurun.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – İsim versen zaten o adamla muhatap olursun, hepimize hakaret ediyorsunuz.

AKİF ÇAĞATAY KILIÇ (Samsun) – Her şeye bulaşma.

EMRULLAH İŞLER (Ankara) – Ağır geldi, değil mi?

BAŞKAN – Süreniz iki dakikadır. Lütfen yeni sataşmalara neden olmayın. (AK PARTİ ve CHP sıralarından gürültüler)

S. NEVZAT KORKMAZ (Isparta) – Ağır gelmedi, senin boyunu aştı.

BAŞKAN - Arkadaşlar, sayın milletvekilleri, hatip kürsüde. Sayın milletvekilleri...

Buyurun.

4.- İğdir Milletvekili Sinan Oğan’ın, Ankara Milletvekili Emrullah İşler’in CHP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşma sırasında Milliyetçi Hareket Partisine sataşması nedeniyle konuşması

SİNAN OĞAN (İğdir) - Değerli arkadaşlar, biraz önceki konuşmacı diyor ki: “Yahu, bizim bugün aldığımız personel üç sene sonra bir büyükelçi mi olacak?” Ya, hakikaten, bari komik duruma düşmeyin. On bir senedir iktidardasınız, bir yabancı dili öğrenmek... On bir senede bir yabancı dili öğretemez misiniz?

EMRULLAH İŞLER (Ankara) – Bir büyükelçi kaç yılda yetişiyor?

SİNAN OĞAN (Devamla) - Bir diplomata, bir büyükelçi adayına öğretemez misiniz? Dolayısıyla, burada gelip bilmediğiniz konuları konuşmayın.

EMRULLAH İŞLER (Ankara) – Sen bilmediğini konuşma.

SİNAN OĞAN (Devamla) - “Bu muhalefetin dağarcığında bir şey yok.” diyorsunuz. Ben sizi davet ediyorum, şahsen sizi davet ediyorum, istediğiniz ortamda, istediğiniz televizyonda, istediğiniz noktada gelin dış politikayı masaya yatıralım, konuşalım, el mi yaman, bey mi yaman görün. Var mısınız?

EMRULLAH İŞLER (Ankara) – Her yerde konuşuruz, her yerde konuşmaya hazırız.

S. NEVZAT KORKMAZ (Isparta) – Senin boyunu aşar, boyunu!

SİNAN OĞAN (Devamla) - Dışişleri Bakanı, Sayın Dışişleri Bakanınız da başta olmak üzere gelin, dış politikayı konuşalım. Eğer Sayın Davutoğlu’nun dağarcığında bir şey olsaydı iki sene önceden gelirdi, bizimle paylaşırdı.

EMRULLAH İŞLER (Ankara) – Geldi, bir sen gelmedin.

SİNAN OĞAN (Devamla) - Dolayısıyla da yemek davetini biz beklemiyoruz Sayın Dışişleri Bakanından. Biz burada yemek muhabbeti değil, dış politika konuşmak istiyoruz Beyefendi, biz yemek davetini kabul etmiyoruz!

OKTAY VURAL (İzmir) - Yemek, içmek mi ya sizin derdiniz?

OSMAN AŞKIN BAK (İstanbul) – Beş saat konuştu, beş saat!

SİNAN OĞAN (Devamla) - Ya, sen konuşma, sen konuşma.

OSMAN AŞKIN BAK (İstanbul) – Bak orada kayıtlar var, beş saat!,

SİNAN OĞAN (Devamla) - Sen önce BDP'ninin sana yaptığı hakaretin cevabını ver, ondan sonra konuş. Senin konuşmaya hiç hakkın yok, senin konuşmaya hakkın yok. (MHP sıralarından alkışlar)

OSMAN AŞKIN BAK (İstanbul) – Beş saat, beş!

SİNAN OĞAN (Devamla) - Seni ben muhatap kabul etmiyorum. Sen önce BDP'ninin hakaretine cevap ver, buradaki namusunu, şerefini kurtar önce!

OKTAY VURAL (İzmir) – Ama onlar ortakları, veremez ki!

SİNAN OĞAN (Devamla) – Sana ettiği ağır hakaretin sen cevabını verememişsin, şimdi burada konuşma sen!

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Beraber iş yapıyorlar Kuzey Irak'ta!

SİNAN OĞAN (Devamla) – Değerli arkadaşlarım, dış politikayı bilmek lazım. Dış politika, Sayın Davutoğlu'nun yazdığı "Stratejik Derinlik" kitabındaki gibi olmuyor. Mecliste değerli diplomatlarımız var, biliyor onu. Dış politika, bir tecrübe işidir. Dış politikayı Dışişleri koridorlarını baypas ederek de yapamazsınız. Dışişleri diplomatlarını dinleyeceksiniz, doğru dış politikayı ancak o zaman yaparsınız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Oğan, teşekkür ederim.

SİNAN OĞAN (Devamla) – Teşekkür ederim.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Sayın Başkan, Osman Bey'e sataşıldı, cevap versin.

BAŞKAN – Anlamadım?

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Osman Bey adına söz istiyoruz, cevap versin. (CHP sıralarından gürültüler)

OKTAY VURAL (İzmir) – Evet, cevap verecek, BDP'liler hakaret etti cevap vermedi, cevap hakkını kullansın.

BAŞKAN – Arkadaşlar, lütfen, lütfen burada oyun oynamıyoruz. Lütfen... Herkes ciddiyetini takınsın, lütfen. Herkes konuşmayı biliyor. Lütfen, lütfen... Herkes ne yapacağını biliyor, lütfen... Oyun oynamıyoruz burada. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ENGİN ALTAY (Sinop) – Karar yeter sayısı istiyoruz.

VII.- ÖNERİLER (Devam)

1.- CHP Grubunun, Isparta Milletvekili Ali Haydar Öner ve 26 milletvekili tarafından Lübnan'da kaçırılan pilotlarımızın kaçıırılma ve alıkonulma nedenleri ile serbest kalma süreçlerinde yaşanan olayların açıklığa kavuşturulması, ülkemizin dış politikası ve Suriye'ye yönelik uygulamaların diplomatik açıdan gelecekteki olası sonuçlarının araştırılması amacıyla 25/10/2013 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin, Genel Kurulun 7 Kasım 2013 Perşembe günü birleşiminde sunuşlarda okunmasına ve ön görüşmelerinin aynı tarihli birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi grup önerisini oylarınıza sunacağım ve karar yeter sayısı arayacağım:

Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Karar yeter sayısı vardır ve grup önerisi reddedilmiştir.

Gündemin "Kanun Tasarı ve Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmına geçiyoruz.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Sayın Başkan, sizin oradaki oturumunuz doğru değil ki. Aynı siyasi partiden 3 kişi oturmuşsunuz.

BAŞKAN – Sayın Tanal, söylediklerinizi duyuyorum, "aynı partiden" diyorsunuz ama iki tane kâtip üyeniz var, gelirlirse elbette yer değiştirirler. Kâtip üyelerin çalışma sistemine lütfen müdahale etmeyin.

ENGİN ALTAY (Sinop) – Tamam Başkan.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Efendim, İç Tüzük öyle uygun görmüyor. Nasıl idare edeceksiniz? Hukuka aykırı bir durum. Burada karar yeter sayısı yokken "var" diyorsunuz siz.

BAŞKAN – 1'inci sırada yer alan, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğünde Değişiklik Yapılmasına Dair İçtüzük Teklifi ve Anayasa Komisyonu Raporu'nun görüşmelerine kaldığımız yerden devam edeceğiz.

IX.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

A) Kanun Tasarı ve Teklifleri

1.- Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekilleri İstanbul Milletvekili Ayşe Nur Bahçekapılı, Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş, Giresun Milletvekili Nurettin Canikli, Kahramanmaraş Milletvekili Mahir Ünal ve Adıyaman Milletvekili Ahmet Aydın'm; Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğünde Değişiklik Yapılmasına Dair İçtüzük Teklifi ile Tunceli Milletvekili Kamer Genç'in; Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğünün Bir Maddesinin Değiştirilmesi Hakkında İçtüzük Teklifi ve Anayasa Komisyonu Raporu (2/242, 2/80) (S. Sayısı: 156)

BAŞKAN – Komisyon? Yok.

Ertelenmiştir.

2'nci sırada yer alan, Devlet Sırrı Kanunu Tasarısı ve Avrupa Birliği Uyum Komisyonu ile Adalet Komisyonu raporlarının görüşmelerine kaldığımız yerden devam edeceğiz.

2.- Devlet Sırrı Kanunu Tasarısı ve Avrupa Birliği Uyum Komisyonu ile Adalet Komisyonu Raporları (1/484) (S. Sayısı: 287)

BAŞKAN - Komisyon? Yok.

Ertelenmiştir.

3'üncü sırada yer alan, Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun Tasarısı ile Ardahan Milletvekili Ensar Ögüt'ün; 5464 Sayılı Banka Kartları ve Kredi Kartları Kanununun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi, Ardahan Milletvekili Ensar Ögüt'ün; Tüketicinin Korunması Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi, Barış ve Demokrasi Partisi Grup Başkanvekili Şırnak Milletvekili Hasip Kaplan'ın; Kredi Kartları Faizlerinin İndirilmesi Hakkında Kanun Teklifi, İzmir Milletvekilleri Alaattin Yüksel ve Mustafa Moroğlu'nun; Banka Kartları ve Kredi Kartları Kanunu ile Bankacılık Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi, İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın; Tüketicinin Korunması Hakkında Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi, İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın; Tüketicinin Korunması Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi, Adana Milletvekili Ali Halaman'ın; Banka Kartları ve Kredi Kartları Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi, İzmir Milletvekili Alaattin Yüksel'ın; Banka Kartları ve Kredi Kartları Kanunu ile Bankacılık Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ile Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu'nun görüşmelerine kaldığımız yerden devam edeceğiz.

3.- Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun Tasarısı ile Ardahan Milletvekili Ensar Ögüt'ün; 5464 Sayılı Banka Kartları ve Kredi Kartları Kanununun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi, Ardahan Milletvekili Ensar Ögüt'ün; Tüketicinin Korunması Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi, Barış ve Demokrasi Partisi Grup Başkanvekili Şırnak Milletvekili Hasip Kaplan'ın; Kredi Kartları Faizlerinin İndirilmesi Hakkında Kanun Teklifi, İzmir Milletvekilleri Alaattin Yüksel ve Mustafa Moroğlu'nun; Banka Kartları ve Kredi Kartları Kanunu ile Bankacılık Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi, İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın; Tüketicinin Korunması Hakkında Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi, İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın; Tüketicinin Korunması Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi, Adana Milletvekili Ali Halaman'ın; Banka Kartları ve Kredi Kartları Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi, İzmir Milletvekili Alaattin Yüksel'ın; Banka Kartları ve Kredi Kartları Kanunu ile Bankacılık Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ile Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu (1/787, 2/34, 2/49, 2/109, 2/280, 2/461, 2/576, 2/726, 2/882) (S. Sayısı: 490) (x)

BAŞKAN – Komisyon? Burada.

Hükümet? Burada.

Dünkü birleşimde İç Tüzük'ün 91'inci maddesine göre temel kanun olarak görüşülen tasarının birinci bölümünde yer alan maddelerin oylamaları tamamlanmıştı.

Şimdi, ikinci bölümünün görüşmelerine başlıyoruz. İkinci bölüm 31 ile 60'ncü maddeleri kapsamaktadır.

Şimdi, gruplar adına görüşme yapacağız ve ilk söz Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Konya Milletvekili Mustafa Kalaycı'da.

Buyurun Sayın Kalaycı. (MHP sıralarından alkışlar)

MHP GRUBU ADINA MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşülmekte olan 490 sıra sayılı Tasarı'nın ikinci bölümü üzerinde Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına söz aldım. Bu vesileyle, hepinizi saygılarımla selamlıyorum.

Bu tasarı tümüyle incelendiğinde, tüketici haklarıyla ilgili bazı konularda, hâlen yürürlükte bulunan kanunda yer alan hükümlerin gerisine gidildiğini görmek mümkündür. Tasarının ağırlıklı olarak bankaların ve firmaların istekleri doğrultusunda hazırlandığı anlaşılmaktadır. Bankaların vatandaşın aldığı 65 çeşit ücret ve komisyonun yasal hâle getirilmesi söz konusudur. Ayrıca, sözleşme yapma mecburiyeti gibi bazı yükümlülükler tüketicilere ek yükler getirecek niteliktedir. Tasarının bu hâliyle yasalaşması hâlinde, özellikle bankalara karşı tüketicilerin bazı hakları ellerinden alınacak, yargıya başvurmalarının önüne geçilecektir. Dolayısıyla, tüketicilerin soyulduğu, halkın sömürüldüğü, kanının emildiği, bunun engelleneceği ve gerekenin yapılacağı yönünde Sayın Başbakanın ve bakanların bugüne kadar yaptığı konuşmalar, söylediği sözler havada kalmıştır.

Esasen, bundan üç yıl önce bir konferansta konuşan Başbakan Yardımcısı Sayın Ali Babacan ve BDDK Başkanı, komisyon ve ücretlere yönelik şikâyetlerin arttığını söyleyerek "Bir havale için bu kadar yüksek ücret alınır mı? Vatandaş taksiye binip parayı kendisi götürse daha ucuza gelir." demiş ve bankaların vatandaşın yüksek komisyon almalarını önlemek için her türlü önlemi alacaklarını söylemiştir ancak AKP Hükümeti hiçbir önlem almamış, BDDK'nın yapacağı düzenlemeyle bazı önlemler alınabileceken yıllardır soygun seyredilmiştir. Şimdi de soyguna yasal altyapı oluşturulmaktadır.

Bundan bir yıl önce, Sayın Bakan, Gümrük ve Ticaret Bakanımız, bankaların 31 işlemde aldıkları ücretin, toplam gelirlerinin yüzde 14'üne ulaştığını, Avrupa standartlarında böyle bir şey olmadığını, oysa bizde kredi kartı ücreti, hesap işletim ücreti, işlemsizlik ücreti gibi Deli Dumrulvari geçsen de geçmesen de ücret alınan durumlar var." diyerek bunların mutlaka kaldırılacağını belirtmiştir. Görünen o ki bu sözler unutulmuş, AKP Hükümeti, Deli Dumrul'un safında yer almıştır.

Mayıs ayında bir panelde konuşan Ekonomi Bakanı Sayın Zafer Çağlayan, "Bazı bankaların düşük faiz ile kredilerini revize etmek isteyenlerden yüzde 4 komisyon alması ahlaki değil." diyerek "Vampirler var, 'vampir' kelimesi az bile

(x) 490 S. Sayılı Basmayazı 06/11/2013 tarihli 13'üncü Birleşim Tutanağı'na eklidir.

kalır bence bunları yapanlara." demiş, üç gün sonra da, "Kamuoyundan ve basından özür diliyorum, sizleri yanıltmışım. Öğrendim ki yüzde 10 komisyon isteyen ahlaktan, edepten yoksun bankalar bile varmış maalesef ülkemizde, bunun gereğini yapacağız" demiştir ama AKP Hükümeti, "vampirlik" olarak nitelendirdikleri, "ahlaktan, edepten yoksun" dedikleri uygulamalara yasal kılıf getirmektedir.

Sayın Başbakan da özellikle haziran-temmuz aylarında, neredeyse her gün yaptığı konuşmalarda: "Sizin sayenizde 5 kat daha zengin olduk." diyenler bizimle uğraşmaya başladı. Bu milletin alın terini onlara yedirtmeyeceğiz." diyerek faiz lobilerine çatmış, "Faiz dışı gelirlerle abat olan bir lobi var.", "Faiz dışı gelirle benim halkım sömürülüyor." şeklinde sözler söylemiştir.

Bankalar halkı sömürüyorsa bunun sorumlusu kim Allah aşkına? Sayın Başbakan bu sözleri "Laf olsun, torba dolsun." anlayışıyla mı söylemiştir? Aslında, Sayın Başbakan ve bakanlarının sözleri, on bir yıldır bu milletin alın terini faiz lobilerine yedirdiklerinin açıkça itirafıdır.

AKP döneminde bankaların aldığı komisyon ve ücretler 5 kat, bankacılık hizmet gelirleri ise 6 kat artmıştır. Faiz dışı gelirlerle abat olan bankaların kârları bu dönemde tavan yapmıştır. Geçen yıl faiz gelirleri 109,9 milyar lira, faiz dışı gelirleri ise 27 milyar lira, dönem net kârları 23,5 milyar lira olan bankaların, bu yılın sekiz aylık dönemindeki faiz gelirleri 71,7 milyar lira, faiz dışı gelirleri de 22,5 milyar lira, dönem net kârları 17,9 milyar lirayı bulmuştur.

Tasarıda, bankaların aldıkları bu ücret, komisyon ve masraflar yasal hâle getirilmektedir. Üstelik ilk taslakta bu ifadeler yokken sonradan eklenmiştir. 4'üncü maddedeki bu düzenlemenin tasarıdan çıkarılması yönündeki teklifimiz AKP Grubunca kabul edilmemiştir.

Onca laf ettiniz. Ne oldu, ne değişti? Bankaların aldığı ücret ve komisyonları şimdi yasal hâle getirip tüketicinin şikâyet hakkını da ortadan kaldırılıyorsunuz. "AKP sayesinde 5 kat zengin olduk." diyen faiz lobicilerini bağrınıza basıyor, faiz dışı gelirlerle halkın sömürülmesinin yasal olarak yolunu açılıyorsunuz.

Değerli milletvekilleri, bakınız, zorunlu trafik sigorta primleriyle ilgili de bir keşmekeşlik, keyfi uygulamalar ve kontrolsüzlük söz konusu. AKP Hükümeti şoför esnafını sigorta şirketlerinin insafına terk etmiştir. Taksici, dolmuşçu, servisçi ve kamyoncu esnafa resmen zulüm yapıyor, çile çektiyorsunuz. Değerli arkadaşlarım, hiç bir yılda enflasyonun 15 katı artış yapılır mı? Ama yapılmış. Trafik sigorta primlerinde yüzde 124 artış var. Bir de kazası varsa şoför esnafının ocağı söndürülüyor. Sigorta şirketleri şoför esnafından ödeyemeyeceği boyutta prim talep ediyor, bu yüzden aracını elinden çıkaranlar var. Sürekli trafikte olan ticari araçların kaza riski yüksek denilebilir, ancak bugünkü trafik şartlarında hususi araçlar için de aynı risk söz konusudur.

Şoför esnafının yükü zaten sürekli artıyor. Vergiler, harçlar, çeşit çeşit belge paraları, artan trafik cezaları, akaryakıtta gelen zamlar şoför esnafının belini bükmüş olup, şimdi de anormal bir şekilde artırılan trafik sigorta primleri ile hayatından bezdirilmektedir.

Şoför esnafı hele ki emekliyse, bir de emekli maaşından darbe yemektedir. AKP Hükümeti emekli maaşının yüzde 15'ine el koymaktadır. "Sosyal güvenlik destek primi" denilen bu kesintiyi zamanında yapmayan AKP Hükümeti, emekli taksiciye, dolmuşçuya, servisçiye, kamyoncuya, tüm emekli esnafa, beş yıllık, on yıllık birikimli ve faiziyle birlikte borç çıkarmaktadır. Ekmek teknesini satsa borcunu karşılayamayanlar var. Emekli esnafımız isyan ediyor ama AKP Hükümetinin umurunda bile değil.

AKP Hükümeti uyguladığı yanlış politikaların faturasını vatandaşa çıkartmakta ve vatandaşın canını yaktmaktadır. Sık sık yapılan vergi zamlarının etkisiyle bugün, telefon, elektrik, su ve doğal gaz faturaları vatandaşın bütçesinde önemli bir yer tutmaktadır. Vatandaştan, haraca bağlanmış gibi, bir sürü harç, pay, vergi, hatta verginin vergisi alınmaktadır. Ayrıca, firmalara abonelik parası, güvence bedeli, tesisat kontrol parası, sayaç parası, sayaç okuma parası, açma-kapama ücreti, kontör yükleme hizmet bedeli, kayıp kaçak bedeli gibi adlar altında yapılan ödemeler vatandaşın çileden çıkarmaktadır.

Buna rağmen, bu tasarıda, tüketicilerin korunması adına, tüketicilerden tüketmedikleri, kullanmadıkları herhangi bir mal veya hizmet için hiçbir ad altında ödeme talebinde bulunulamayacağına dair bir hükme yer verilmemektedir. Zaten, AKP Hükümetinden tüketiciyi koruyacak, halkın soyulmasını ve sömürülmesini önleyecek bir düzenleme yapmasını beklemek nafi bir çabadır.

Halkı krediler ve kredi kartları üzerinden, elektrik, doğal gaz gibi abonelikler üzerinden soyan bankalar ve firmalarla dolaylı vergiler yoluyla soyan bu Hükümet arasında hiçbir fark yoktur. AKP Hükümetinin uygulamaları Deli Dumrul'u bile mumla aratmaktadır.

Yüksek vergilerle çiftçiye dünyanın en pahalı mazotunu ve gübresini satan, nakliyeciden binbir çeşit vergi, harç, belge parası olarak zulüm yapan, asgari ücreti ise bir türlü vergi dışı bırakmayan AKP Hükümetidir. Dolaylı vergilerle dar ve sabit gelirli vatandaşlarımızın canına okuyan, çiftçinin, esnafın, KOBİ'lerin iflahını kesen AKP Hükümetidir.

Teşekkür ediyor, saygılar sunuyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Kalaycı.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Adana Milletvekili Ümit Özgümüş.

Buyurun Sayın Özgümüş. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA ÜMİT ÖZGÜMÜŞ (Adana) – Sayın Başkan, çok değerli milletvekilleri; Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun Tasarısı'nın ikinci bölümüyle ilgili olarak Cumhuriyet Halk Partisi adına söz almış bulunuyorum. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Tüketici hakları konusu, tarih boyunca, daha doğrusu üretilen malın meta hâline gelmesinden sonra yani piyasanın oluşmasından sonra sürekli olarak konuşulan ve düzeltilmeye çalışılan bir konu. Çok gerilere gitmeye gerek yok, Osmanlı 1200'lü yıllarda bu işi çözmüş, ahilik felsefesiyle, ahilik kurallarıyla çözmüş ve gerçekten de sosyal barışı sağlayan, üretimde kaliteyi ve tüketici haklarını koruyan çok önemli, muhteşem kurallar getirmiş ve bu, aynı zamanda sosyal barışı da getirmiş. O

dönemde esnaf çarşılarıyla tüketicinin çok daha fazla malı bir arada bulacağı bir ortam yaratmış ama aynı zamanda mesleğin pirleri tarafından o esnafın ürettiği malların da sorgusuz sualsiz kontrol edilebileceği, kalitenin incelenebileceği bir sistem oluşturmuş. Bugün, zaman zaman Avrupa'dan gelen "pazarlama, tüketim ya da tüketici hakları guruları" –tırnak içerisinde söylüyorum- adı altında konuşmacıları dinlemek için insanlar İstanbul'da bir kahvaltıya 500 lira, 1.000 lira vererek onların yaptıkları uygulamaları dinlemeye gitmekte. Ama biz, bizim belki tembel tarihçilerimiz, belki bizim tembel aydın veya tırnak içerisindeki aydınlarımız, bizim geçmişte kurduğumuz bu muhteşem felsefeyi, muhteşem düzeni anlatmakta eksik kalmışlar.

Değerli arkadaşlar, ahilik felsefesinin ortaya çıkmasından iki yüz yıl sonra, yaklaşık olarak 1500'de, II. Bayezid döneminde yine çok önemli kurallar ortaya çıkmış. 100'den fazla konulan kanunla, belediyeler kanununa eklenen kanunla yine orada üretimde standardı, yeknesaklığı ve tüketici haklarını korumak üzere çıkarılan kararlar da yine aynı şekilde üretimi, tüketimi, ikili ilişkileri sağlayan ve sosyal barışı sağlayan çok önemli kurallar getirmiştir.

Tüketici hakları konusu, yine bizim Komisyonumuza gelen diğer konular gibi teknik bir konu yani üzerinde çok fazla siyaset yapılacak ya da çok fazla görüş ayrılığı olabilecek konular olmadığı için, genellikle bizim Komisyonumuzda - Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonunda- uzlaşmayla çıkması gereken konulardan bir tanesi. Ama genel olarak olumlu şeyler, tüketici lehine, piyasanın düzenlenmesi lehine olumlu şeyler getirmesine rağmen, hem birçok teknik aksaklığı hem de uygulamada yanlışları barındıran az da olsa yanlışları barındıran, bir kanun olarak geldi.

Şimdi, bu tür konular, piyasayı ilgilendiren konular, bir defa, bürokratik bakış açısıyla düzenlenemez yani piyasayı ilgilendiren konular, piyasa mekanizmasını düzenleyecek olan konular, bürokratların ya da üniversitedeki öğretim üyelerinin hazırladığı yasaaların Meclisten geçmesiyle kurulamaz. Çünkü üniversiteyi bitirdikten sonra devlete memur olarak giren ve sadece ve sadece tüketici olan ve hayatında üretmemiş olan, satmamış olan, onların sorunlarını bilmeyen bürokrasinin getireceği taslak veya tasarıyla bu işler çözülemez.

Biz, Cumhuriyet Halk Partisi olarak, burada, özellikle piyasadan gelmiş olan Komisyon üleriyle bu yasanın daha iyi, yarın bir gün değiştirilmeyecek şekilde ve aynı zamanda piyasada haksızlığa meydan vermeyecek şekilde düzeltilmesi üzerine birçok öneri getirdik. Ama her zaman, her kanunda olduğu gibi, bizden gelen, muhalefetten gelen öneriler Hükümet tarafından kabul edilmedi ve Meclise geldi.

Bakın, değerli arkadaşlar, dün akşam kuliste yapılan görüşmelerde tüketiciler lehine önemli bir karar alındı ve dün akşam geçti. Yani bankalara erken ödemede bankaların tazminat alması dün akşam geçen bir kararla engellendi ama bunlar Komisyondan geçmedi, dün akşam burada kuliste konuşularak geçirildi. Bugün de yine kuliste, koridorda yapılan görüşmelerle, yine tüketici lehine, doğru olan, bizim de destek verdiğimiz, daha önceden de istediğimiz mortgage kanunundaki o yüzde 2 komisyonun yüzde 1'e indirilmesi gibi şeyler yine anlaşmayla geçti. Ama niye bunlar Komisyonda geçmiyor, niye Komisyonda bizim önerimiz reddediliyor, bunu anlamamız çok mümkün değil.

Başka bir konu var. Geçen sene koştur koştur gecenin saat onlarına, on birlerine kadar çalıştık -alt komisyonunda ben de vardım- Elektronik Ticaret Kanunu geçti ve mayıs ayında Komisyondan geçen Elektronik Ticaret Kanunu doğrudan Tüketici Hakları Kanunu'nu da ilgilendirmesine rağmen, bugüne kadar Meclise gelmedi. Onun da burada, birlikte gelmesi gerekirdi. Mayıs ayında o kadar koşturmacıyla, gece çalışmayla, alt komisyonunda çalışmayla getirmeyecekseniz o zaman niye bizi bu kadar koşturdunuz?

Şimdi, tüketici hakları meselesinde tüketicinin haklarını koruyan ya da koruması gereken maddelerle ilgili arkadaşlarımızın çoğu konuştu. Ben meseleye biraz daha başka bir açıdan bakmak istiyorum çünkü tüketici haklarını korurken aynı zamanda esnafın da, üreticinin de, satıcının da haklarını koruyacak maddeleri de içermesi gerekir. Biraz önce söylediğim, "Bürokratik bakış açısıyla olmaz." dediğim bu. Yani, burada, kanunda, bazı yerlerde kantarın topuzu tüketiciden yana kaymış ve üreticiyi veya satıcıyı mağdur edecek kurallar da içermektedir.

Bunun dışında, mesela, kanundaki eksiklerden bir tanesi, dili çok karmaşık, ileride ihtilafa yol açacak bazı maddeler var. İsterseniz zaman kısalığından dolayı sadece bir tanesini okuyayım, madde 18/(3) diyor ki: "Satıcı cayma süresi içinde malı tüketiciye teslim etmişse tüketici -bu cümleye dikkat- malı ancak olağan bir gözden geçirmenin gerektirdiği ölçüde kullanabilir." Anlayabilen varsa anlatsın. Olağan gözden geçirme nedir? Olağan gözden geçirmenin ölçüsü nedir? Olağan gözden geçirmeyi kim yapacak? Olağan dışı gözden geçirme nedir? Yarın bir gün bunlar mahkemelik olacak ve mahkemelerin yükünü artıracak. Biz önergellerle bunları düzeltmeye çalışıyoruz. Bakın, bu kanunda -Komisyonda dile getirdim- çok ilginçtir, Komisyonda AKP'den arkadaşlarımız buna hak vermesine rağmen, iş Hükümete geldiği zaman "Kabul etmiyoruz." dediğinde Komisyondaki arkadaşlarımız da kabul etmiyor. Cayma hakkı burada çok önemli ve kötüye kullanılabilir bir hak. "Taksitle Satışlar"da, madde 18/(1): "Tüketici, yedi gün içinde herhangi bir gerekçe göstermeksizin ve cezai şart ödemeksizin taksitle satış sözleşmesinden cayma hakkına sahiptir." Komisyonda dile getirdim. Arkadaşlar, tüketici bir mağazaya gitti, orada buzdolabı var, çamaşır makinesi var, televizyon var. Onun üzerinde onun özelliklerini yazan kitapçığı var, bütün teknik özellikleri orada açıklanıyor. Aldı, seçti. Bundan cezai şart ödemedi ya da hiçbir gerekçe göstermeden niye caysın? Yani adam evine, karısına hediye götürdü, bir tane buzdolabı götürdü, karısı dönüp dedi ki: "Ahmet, bizim perdeye uymadı bunun rengi -altı gün sonra- al bunu geri götür." Bu cayma hakkını niye kullanabilirsin? Seçme hakkı var, İnternet var, kitapçıklar var, bütün bunların hepsi yasalarda konuldu, doğru bilgiler verilecek.

Komisyonda verdiğim örnekle, şunu söyleyeyim: Burada sürekli olarak büyük mağazalar, büyük alışveriş mağazaları düşünülmüş ama mahallelerin içerisinde, örneğin, beyaz eşya satan küçük esnaf düşünülmemiş. Ama onlar da tüketici. Ben, bu yasaya göre, mahallede sevmediğim bir beyaz eşya, ev eşyası satan mağazacıyı yedi gün içerisinde iflas ettirebilirim. Adam emekli olmuştur, adam bir yerden para kazanmış bir mağaza açmıştır, dükkanındaki sermayesi onun 10 tane buzdolabı, 10 tane çamaşır makinesi bulundurmak için ancak yeterlidir. Eğer adama ihtilafım varsa, kan davam varsa, rakibimse, mahalleden 20 kişiyi ayarlarım, pazartesi günü sabah 10 tane buzdolabı, 10 tane çamaşır makinesini satın aldırırım akşama kadar, adam eve mutlu gider. Stoku tükendiği için gider 10 tane buzdolabı, 10 tane çamaşır makinesi sipariş eder, çeklerini verir. Yedi gün sonra da bu aldığım, mahalledekilerin aldığı buzdolaplarını, çamaşır makinelerini getirir iade ederim, adamın elinde stok şişer, çeklerinin vadesi gelir, bunu ödeyemez.

Bir başka şey var orada, "ayıplı mal" meselesi var. Burada da yine, ben önergeyle bunu getirebilirdim ama önergeyle getirsem, yine, biliyorum, Komisyon katılmayacak, Hükümet katılmayacak. Onun arasındaki farkı da iki buçuk yıldır anlamadım; "Katılmıyorum." ne, "Katılmıyorum." ne, onu da tam olarak anlayamadım. Orada da yine iade hakkı var

ama şöyle bir çelişki var: Buradaki kanunda iade hakkı altı aya kadar çıkarıldı ama Türk Ticaret Kanunu'nda görünür ayıplı mal ve görünmez ayıplı mal... Orada görünür ayıplı malın iade süresi yedi gün, burada altı ay. Yarın bir gün bir mal iade edildiğinde, satıcı Türk Ticaret Kanunu'na atıfta bulunarak mahkemeye gidecek, "Yedi günü geçirdin, iade edemezsin." diyecek, tüketici bu kanuna atıfta bulunarak "Altı ay sürem var." diyecek. Bunun da bir önergeyle düzeltilmesi gerektiğini düşünüyorum.

Cezalar çok ağır. Elbette ki satışta, üreticide bir arıza varsa, bir hata varsa cezaların olması caydırıcıdır ama burada getirilen cezalar dükkân yıkacak, ev yıkacak nitelikte, çok ağırdır. Bu da bunlar açısından bir haksızlıktır.

Bu yasanın hayırlı olmasını diliyor ve saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Özgümüş.

Şimdi şahıslar adına konuşmalar bölümüne geldik.

İlk konuşmacı İzmir Milletvekili Erdal Aksünger.

Buyurun Sayın Aksünger. (CHP sıralarından alkışlar)

ERDAL AKSÜNGER (İzmir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Biraz önce Ümit Bey tabii çok pratik örnekler verdi. Gerçekten, hayatın pratiğinden gelmeyen veremez bu örnekleri, o yüzden söylüyorum. Bu işler böyle. Gerçekten öyle; teoride değil, pratikte yapan insanlar bilir bu işi, tüketici konusunu. Ben de oradan anlatacağım zaten bazı konuları ama ondan önce bir şeye değinmek istiyorum.

Türkiye'de çok tartışılan özellikle bu faiz lobileri konusunda... Aslında dünyada bu konu tartışılıyor. Gerçekten doğru. Yani, dünyada faiz lobisi tartışılıyor, her yerde tartışılıyor. Aslında faiz lobisi değil de finansın reel sektör üzerindeki baskısı tartışılıyor. Yani, artık sanayicisi de, tüccarı da, çiftçisi de, köylüsü de, işçisi de aynı kazanın içerisine koyulmuş, bir baskı unsuru olarak üzerinde, devamlı finansın baskısıyla sarsılır durumda. Bundan dolayı da emeğin değeri durmadan düşüyor.

Şöyle izah edelim: Dünyadaki 55 trilyon dolarlık, aslında dünyanın gayrisafi millî hasılası görünenin yüzde 30'unun üstündeki rakam finansın yani yüzde 30'u, 15-20 trilyon dolarlık işi finans kendi sermaye yapısı olarak elinin altında tutuyor. Türkiye'de benzer hikâyeye yapıyorsunuz.

Şimdi, kredi kartları konusu şu anda mevzubahis, konuşuyorsunuz. Pardon, konutla ilgili ve diğer kredilerle ilgili erken ödemeyi konuşuyorsunuz, yüzde 2 cezai şarttan bahsediyorsunuz. Nasıl buna karşı çıkmazsınız, hayret ediyorum. Devlet bir parayı nasıl alacağını değil, neyi almayacağını aslında tarif eder, alacağı hikâyeyi tarif etmez. Yüzde 2'yi niye ödesin insanlar, tüketici böyle bir konuda? Niye böyle cezalansın? Sebebini de şöyle açıklayayım: Zaten, bir kredi aldığınızda ilk taksitte faizin yüzde 90'ını ödersiniz, ana paranın yüzde 10'unu ödersiniz en iyi ihtimalle. Daha sonra -bu, ters ilişkidir- faiz yüzde 85'e düşer ikinci taksitte, ana paradan yüzde 15 öder diye gider bu böyle. Adam erken ödemek istediğinde, on ay geçtiğinde de zaten faizin çoğunu ödemiştir oraya. Bir daha bu tüketiciye, bu vatandaşa yüzde 2 cezayı niye kesiyorsunuz? Bunu birinin çıkıp açıklaması lazım. Bu akılsel bir konu değildir.

Kurumlar vergisine şöyle bir bakarsanız, son yirmi yılda neler olmuş? İlk 100'e bakıyorum, ilk 10'da 8 tane finans kuruluşu var. 2 tanesi sadece reel sektörde aslında vergide o sıralamaya girmiş yani geri kalanları para üzerinden para kazananlar, hatta bu 100 tanenin 70 tanesi böyle. Ama bugün siz şunu iddia ediyorsunuz: Başbakan faiz lobisinden bahsediyor, "Biz bunlara karşıyız." diyorsunuz ama şu anda getirdiğiniz bu yasanın içerisinde iddia ettiğiniz kanunlardan hepsi onların lehine, faiz lobisinin lehine, "faiz" de demeyeyim de finansın lehine. Dünyayı böyle bir baskı içerisinde götürmeye çalışıyor. Bir arkadaş çıktı, dedi ki özelleştirme konusunda: "Cumhuriyet Halk Partisi karşı mıdır bunlara?" Eskiden karşı değildim. Ben, özel sektörde genç yaşta çok önemli kurumların başında olan bir insan olarak söylüyorum, şu anda yüzde yüz karşıyım.

Türkiye'de doğuda devlet olmadan kalkınma olmayacağını göreceksiniz çünkü süreç –finans da bunu bastırıldığı için söylüyorum bunu- diyor ki: Süreçte, az adamla çalışırsan verimli olursun diyen bir hikâyeye var. Bakın, süreçlerin içerisinde insan kaynağını çıkartıyorlar artık, dikkat edin, "Daha az adamla çalış, daha verimli ol." diyen bir hikâyeye ortada dolaşıyor. Ne demek istiyor? "Yakında istihdam sorunu yaşayacaksın." demek istiyor. Bu kadar teşvikler var, doğuda yatırım yapan özel sektörün bir bilançosunu çıkartın, onun büyük fotoğrafını bir görelim, kaç kişiymiş. Bu kadar özelleştirme yaptıktan sonra, merak etmeyin, önümüzdeki süreçte çok ciddi bir şekilde istihdam sorunları yaşayacağız. Kimse gidip doğuda istihdam yapmaz, yatırım da yapmaz. Neden yapmaz? Niye yapsın adam, neden yapsın? Çünkü lojistik sektörünü mesela devlet tekeline alıp yakında onu da birilerine peşkeş çekecek -PTT'de- bugün, aslında Komisyonunda anlattığım gibi. Haksız rekabetleri devlet kendisi yönlendirirken finans lehine, nasıl gidebilir ki zaten doğuda yatırım yapmaya? İstersen organize sanayilerde beşincisini, altıncısını teşvik ver, fark etmez. Bence hiç oralara gitmeyecektir.

Ama şunu da anlatmak istiyorum; belki sürem yetmeyecek ona, biraz sonra anlatacağım onu, Komisyonunda da söyledim bununla ilgili konuyu: Haksız rekabeti tüketici aleyhine körükleyen bugünkü iktidardır. Onun örneğini Türk Telekom örneğinde verdiğimiz gibi. Dünyanın en pahalı altyapı yatırımlarının parasını cebine atan, hem kurumların hem tüketicinin kanını emen Türk Telekom'un kendisidir İnternet işinde ama bunun da bir vesileyle aynısını PTT'de yapıp milletin hepsine yutturacaksınız.

Devlet eliyle milleti kazıklayan bir iktidar vardır.

Teşekkür ediyorum herkese. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Şahsı adına ikinci konuşmacı Adana Milletvekili Ali Halaman.

Buyurun Sayın Halaman. (MHP sıralarından alkışlar)

ALİ HALAMAN (Adana) – Sayın Başkanım, sağ olun, teşekkür ederim.

Sayın milletvekilleri, 490 sıra sayılı Kanun Tasarısı'yla ilgili şahsım adına söz aldım. Hepinizi saygı, sevgiyle selamlarım.

Söze başlarken, Anayasa'nın 172'nci maddesi "Tüketicinin korunması, aydınlatılması devletin ve hükûmetin işi." diyor. Bu söylenmesine rağmen, parayı hapsedmek, çerçeve çizmek, disiplinize etmek zor. Yani "Terörün, şiddetin dini, imanı yok." denir ama paranın da zaman zaman dini olmaz, imanı olmaz, vatani olmaz. Bundan dolayı, güçlüyü her zaman haklı göstermek, güçsüzü ezmek, zayıfı, biçare olanı yok etmek siyasetçinin işi değil. Toplumun hak ve menfaatlerini helal yünden, alın teriyle kazanmasına zemin hazırlamak siyasetçinin görevlerinden bir tanesi. Bu görevlerini siyasetçi başkasına devretme hakkına sahip değil. "Helale, harama karışmam." diyerek haramı teşvik ederse siyasetçi yerinde rahat oturamaz.

Biz de, bundan dolayı, mağduriyetler çoğaldığı, her şey faiz hâline geldiği için, banka kredi kartlarında değişiklik yapılmasına dair bir kanun teklifi vermiştik. Diğer siyasi partilerdeki arkadaşlarımız da bu meyanda kanun teklifleri verdiler. Kanun tekliflerinin verilmesinde değişiklik yapılması arzu edilirken -bu kanun 8 madde- verdiğimiz kanun tekliflerinin içerisindeki hiçbir maddenin dikkate alınmadığını gördük.

Dolayısıyla Hükûmet "Ben bu kanunları böyle çıkartacağım, ben güçlüyüm, ticari, mali alanlarımı kimseye kaptırmam." der gibi. Dolayısıyla "Kaptırmam." derken "Kazançlarının yüzde 25-30'unu, bundan dolayı vergilerini kart ücretinden, işlem ücretinden, havaleden, kart aidatlarından aylık olarak alıyorum." demekte ısrar etmek, haksız kazanç elde etmeye meydan verip, bunları kanunlaştırıp sonra da "Ne oluyor, bu faizcilerin gözü doymuyor mu?" deyip ikiye bölme politikası izlemek, böyle davranmak yakışık almıyor.

Mali hizmet olmadan parayı parayla değiştirip kazanmayı meşru hâle getirmek, Türkiye'nin ticari düzenini, ticari hukukunu faiz üzerine kurulu hâle getirmek maddi ve manevi hayatımızı allak bullak ediyor. Hiç kimse bugün olduğu gibi uzun süreli kredi zaten vermiyor. Üretimde, sanayide, turizmde, hiçbir banka veya sermaye sahibi, paradan para kazanmayı amaç edinenler bunlara zaten yanaşmıyor. Sırf aylık, yani kredi kartlarında emtia almadan, mal değişimi, dönüşümü yapmadan, son günlerde köşe başlarında, merdiven diplerinde esas işi esnafılık olan insanlar sürekli olarak böyle kredi kartı ile ticaret yapar hâle gelip insanların hayatı faizle donatılıyor.

Bundan dolayı, bu kanunu menfi buluyor, olumlu bakmadığımı söylüyor, Hükûmetin, siyasi otoritenin bu kadar faiz lobisine para kazandırmasını, teşvik etmesini kınıyor, hepinizi saygı, sevgiyle selamlıyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Halaman.

Sayın milletvekilleri, şimdi bölüm üzerindeki soru-cevap kısmına geçtik. Sorular var.

Süremiz on beş dakikadır.

İlk soru, Sayın Işık...

ALİM IŞIK (Kütahya) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan, özellikle önceki yıllarda dövize endeksli kredi alarak borçlanan birçok vatandaşımız, maalesef, son dönemde bu döviz fiyatlarının artması ve yaşanan birçok olumsuzluklar nedeniyle bu kredileri geri ödemede ciddi sorunlarla karşılaşmaktadırlar. Tüketici haklarını koruyan bu kanun tasarısı içerisine böyle bir düzenlemeyi eklemeyi düşünür müsünüz? Bu konuda mağdur olan vatandaşlarımıza nasıl bir cevabınız olacak? Bunu açıklarsanız ben de onlar adına memnun olurum.

İkinci bir konu, özellikle kefillik nedeniyle herhangi bir borca ortak olan vatandaşlarımızın, asıl borçlu bulunmadığı durumlarda kendilerine rücu edilen borçları ödemede çok ciddi sıkıntılarının olduğu. Örneğin, 2005 yılındaki bir kredi 17 bin TL iken 25 bin TL'ye kapatma sözü verilmiş olmasına rağmen X bankası tarafından bugün 95 bin TL hacizle karşı karşıya kalan vatandaşlarımızın sorununu nasıl çözeceğiz? Burada bununla ilgili bir düzenleme koymayı düşünür müsünüz?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Erdemir...

AYKAN ERDEMİR (Bursa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan, dün size finansal okuryazarlıkla ilgili bir soru sormuştum ve "Türkiye neden PISA sınavlarında finansal okuryazarlık testini uygulamıyor ve bu konuda da Hükûmetin bir eylem planı var mı?" diye sormuştum. Verdiğiniz yanıt biraz şaşırtıcıydı, o yüzden tutanaklardan tekrar üzerinden geçtim. Dün Hazine Müsteşarlığı ve Bankalar Birliğinin gerekli çalışmaları yaptığını söylediniz. Oysaki finansal okuryazarlık öncelikle Millî Eğitim Bakanlığı kapsamında eğitim sistemine gerekli eklemeler yapılarak üzerine gidilmesi gereken bir konu. Daha sonra da PISA sınavlarıyla da ölçülmesi gereken bir yeterlilik meselesi. Bu konuda aynı soruyu yinelemek istiyorum: Finansal okuryazarlık ile ilgili Hükûmetin bir eylem planı var mı ve bu konuda hangi çalışmaları hangi bakanlıklar bünyesinde yapmayı düşünüyorsunuz?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Tanal...

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Tüketici sözleşmelerinin fiyatı döviz değil de ulusal para üzerinden belirlenirse uzun vadeli borçlarda tüketiciyi korumuş olmaz mıyız? Buradaki tasarıda bu anlamda bir engel var. Bu konudaki tüketici lehine düzenleme tekrar gözden geçirilemez mi?

İkinci konu, İsviçre'de, tüketiciyi koruma kanunu bağlamında, çok uzun dönem önceden, vadeden önce ödeme yapılırsa tüketiciye iskonto şansı veriliyor. Ancak, bizde erken ödemede bu şans verilmiyor, bir de cezayla karşı karşıya kalıyor. Buna bağlı olarak, ben bir tüketici olarak sözleşme yaptım, peşinatını vermedim, sözleşmeyi imzaladım. Sözleşmeden cayarsam yine cezai şart var. Peki, Borçlar Kanunu'na baktığımız zaman cezai şart yok 259'uncu maddesine

göre. Bu kanun Borçlar Kanunu'ndan sonra çıktığı için bu kanun geçerli, Borçlar Kanunu'nun bu hükmünü ilga etmiş oluyoruz. Bu yanlış bir düzenleme değil mi?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Özel...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan, Sanayi Komisyonunda patentle ilgili çok kapsamlı düzenlemeler ele alınmıştı. O komisyondaki görüşmeler sırasında bunun Türkiye'nin beyaz eşya markalarından dünya devi oluşturmayla ilgili bir proje olduğu söylenmiş. Daha sonra, ısrarlı çabalarımız sonucunda, esas gizli olarak ilaçta patent konusunun gündeme alındığını ve Sağlık Komisyonundan kaçırıldığını fark etmiştik. Bu konuda gerekli çabalar gösterildi ve oradaki oyun bir noktada ilgili komisyonun da duyarlılığıyla bozulmuştu ama ilk hâlden memnun olanların "Biz bunu sıra sayısı almasına rağmen Meclis gündemine getirtmeyeceğiz." diye bir iddiaları mevcut. Bugüne kadar da görülüyor ki bu yasa bir yerlerde beklettiriliyor. Bu konuda bir bilginiz var mı? Bu sıra sayısı almış olan kanunun gündeme gelmemesinin sebebi nedir?

BAŞKAN – Sayın Erdemir...

AYKAN ERDEMİR (Bursa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan, vejetaryen ve vegan etiketiyle ilgili –sizler de görmüşsünüzdür- sosyal medyada çok yoğun talepler geliyor. Az sonra, Milletvekilimiz Sayın Melda Onur da bu konuyu gündeme getirecek. Bize bu konuda bir müjde verebilir misiniz?

BAŞKAN – Sayın Tanal...

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Bu Tüketici Konseyi kararlarının daha önce takibi gerçekten yetersizdi. Ancak, bu tasarıda en azından Tüketici Konseyi kararlarının takibinin daha etkili bir vaziyette yer alması gerekirken yine bunu göremedik. Bu, Avrupa Birliği İlerleme Komisyonunun kararlarında da vurgulanmış durumda. Bu Avrupa Birliği ilerleme raporunu göz önüne alarak Tüketici Konseyi kararlarını daha etkili hâle getirmeyi düşünmez misiniz?

BAŞKAN – Sayın Özel...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan, kimsenin görmediği, demir parmaklıklar ardında bir tüketici grubu var, inanılmaz mağdur edilen. Yaptığım görev gereği, Cezaevleri İnceleme Komisyonu üyesiyim ve oradaki Mahkûmlar cezaevleri kantinlerinde satılan ürünlerin fahiş fiyatlarından sürekli şikâyet ediyorlar. Hem de örneğin dışarıdan iç çamaşırını getirilmesi yasak, içeride 2 katı fiyata satılıyor. Dışarıdaki peynirden kurabiyeye kadar, içeride yüzde 50-60 daha pahalı fiyatlar var ve zaten yoksul olan mahkûmlar bu işten inanılmaz muzdaripler. Bu konuyla ilgili bir düzenleme yapılması niçin düşünülüyor acaba?

BAŞKAN – Sayın Bakan buyurun.

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANI HAYATİ YAZICI (Rize) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Efendim, Sayın Işık'ın sorusu: Bu konu ciddi önemli bir konu, hatta bununla alakalı grubunuzun da bir önergesi var. Sanırım Dilekçe Komisyonunda da bu konu görüşülüyor. Mağdur sayısı da aşağı yukarı 7 bin dolayında. Bir hesaplama yapın diye, arkadaşlarımızdan rica ettik. Yani onun yansımaları ne olur, getireceği yük nedir? Şayet bu yasaya monte etmek suretiyle, çözüme uzayan, etkileyen sakıncaları yoksa o önergeyi kabul edeceğiz ama o hesabı çıkartamazsak bundan sonraki herhangi bir kanuna monte etmek suretiyle veya bir teklif şeklinde, o sorunu sizin düşündüğünüz gibi çözmemiz gerektiği kanısındayım.

Diğer sorunuz kefalete ilişkin. Efendim, kefalete ilişkin, adi kefalet hükümleri geçerli. Yani asıl borçluya başvurmadan kefile gidilemeyecek, bu düzenleme burada yer alıyor, dikkat ederseniz onu göreceksiniz yani gerekçe kısmında da açıklanmış.

Aykan Erdemir "Finansal okuryazarlık konusunda sormuştum, cevap alamadım" dedi. Ha, ben şunu söyledim size: Bu konu Bankalar Birliğinin ve Hazinesinin görev alanı. Dolayısıyla, ben, size o konuda çok detaylı, ne yapılıp yapılmadığına ilişkin bir bilgi aktardım ama ısrarlısınız, elbette ki sorunuzda ısrarlı olmanız çok doğru, hakkınız. Ben, bu konuyla alakalı ilgili birimlerden derlediğimiz çalışmalara ilişkin bilgi notunu size göndereceğim, herhâlde o zaman sizin cevabınızı karşılamış olacağız.

Sayın Tanal'ın" Tüketici sözleşmelerindeki edinmenin ulusal parayla yapılması falan... Yani böyle bir şeyin öngörülmesi doğru mu?" sorusu.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – İsviçre'de örneği var Sayın Bakan.

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANI HAYATİ YAZICI (Rize) – İsviçre'de olan her şey bizde doğrudur anlamına gelmez.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Ama o tüketicisini koruyorsa biz niye korumayalım?

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANI HAYATİ YAZICI (Rize) – Ya biz koruyoruz işte, onun için burada varız. Burada abesle iştigal etmiyoruz. Tüketicimizi, 76 milyon tüketiciyi -ki onun içinde hepimiz varız, bizler de tüketiciyiz aynı zamanda- hepimizin hukukunu korumak üzere yeni bir yasa çıkartıyoruz. Dolayısıyla, söylediğiniz tarzda, ulusal para şeklinde bir düzenlemenin küresel ekonomik anlayışa, serbest piyasa ekonomi kurallarına çok uygun düşmeyeceği kanısındayım.

"Vadeden önce, İsviçre'de iskonto var." diyorsunuz. O ikinci boyutu sorunuzun tabii. "İskonto var, bunda niye yok?" Bu, bir ticari ilişkidir aynı zamanda. Yani, elbetteki tüketicieye mal satan, ürün satan ticaretini düşünecek, hizmet sunan ticaretini düşünecek. Esas olan, burada hakkaniyete uygun ücretlendirmenin yapılıyor olmasıdır. Bu bankanın finansmanını

kredi olarak kullanmışsa ve sözleşmeden önce de bunu iade ediyorsa onun koşullarını düzenledik. Bankalar bir planlama yapar. Bankalar sadece kendi öz kaynaklarını kullanmaz yabancı sermayeden, uluslararası düzeyde dolaşan sermayeden de aktarma yapmak suretiyle elbette ki müşterilerini kredilendirir, ona göre bir planlama yapar; sorumlulukları nedir, ne zaman ödeyecektir, vesaire falan. O düzenleme onun için getirilmişti ama yapılan hesaplamada, o düzenlemenin yani erken ödeme hâlinde tüketiciye yüklenen tazminat yükümlülüğünün bankalara fazla bir yük getirmeyeceği kanısına dün akşam vardık. O düzenlemeyi de ona göre revize ettik.

Efendim, Sayın Özel patent konusuyla alakalı "İlgili komisyona bir tasarı geldi, sonra kayboldu, nerede?" diyor. İlgili bakanlıktadır mutlaka.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Öyle değil. Geçen yıl sıra sayısı bile aldı da "Gündeme getirtmeyeceğiz." diyor birtakım lobiler. Hakikaten de gelmiyor, şaşıyoruz.

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANİ HAYATİ YAZICI (Rize) – Ha, onu ben bilmiyorum. Ben, şimdi kendi Bakanlığımın sahibi olduğu... Tabii ki bütün tasarılar Hükümetindir ama aynı zamanda, o tasarılarından sorumlu bakanlıklar var. Tüketici kanun tasarısı Hükümetin tasarısıdır, sorumlu bakanlık bizim bakanlığımızdır, ben bunu takip ediyorum. Demin burada sözü edildi, elektronik ticaret kanunu. Onu da Adalet Bakanlığı getirmiş ama daha çok bizim Bakanlığımızı ilgilendiriyor çünkü sorumlu bakanlık olarak, uygulayıcı bakanlık olarak Gümrük ve Ticaret Bakanlığı gösteriliyor. Sanırım, onu da uygun bir zamanda alacağız. Ama, ben bu konuyu da ilgili bakan arkadaşlarımla görüşeyim nedir, nerede kaldı diye, sizi de bilgilendirmesini ondan rica edeyim.

Sayın Erdemir'in "Vejetaryen etiketlerle ilgili ne düşünüyorsunuz? Müjdeniz var mı?" sorusu: Onu da milletvekili arkadaşımız burada ifade ettiler. Bu yasanın uygulanmasıyla alakalı aşağı yukarı 20'yi aşkın ikincil düzenleme öngörülüyor. Sanırım, o düzenlemeler kapsamında o konuya da bir çözüm getirebiliriz.

Sayın Tanal –tekrar- sorusunda "Tüketici Konseyini niye etkin hâle getirmiyoruz?" diyor. E, zaten bu tür konseyler yapıları itibarıyla danışma organı, tavsiye kararı oluşturmak amacıyla kurulur. Buna benzer bütün yapıların işlevi de bu. Ama, inşallah, biz, bu Konseyin yeni yapısıyla birlikte daha etkin, daha üretken hâle getirilmesini sağlama noktasında bir kararlı duruşumuz var, bunu gerçekleştireceğiz.

Sayın Özel –tekrar- bir sorusunda "Efendim, cezaevleri kantinlerinde fahiş bir sömürü var." diyor. Bakın, değerli arkadaşlar, Bakanlığımız Tüketicinin Korunması ve Piyasa Gözetimi Genel Müdürlüğünün bütün çalışma alanları, görev, yetki ve sorumluluğu hem piyasanın gözetim ve denetimini yapmak ve hem de tüketici hakkını -özel sektörde olsun, kamuda olsun- koruyucu önlemler almaktır; bunu ya resen yapar ya da talep üzerine yapar. Bu konuyla alakalı bugüne kadar bizim Bakanlığımıza ulaştırılmış bir şikâyet vaki değil. Ama ilginçtir, muhtemeldir yani sizin burada ifade ettiğiniz bu kaygıların olası olduğunu ben de düşünüyorum. Dolayısıyla, bu konuda biz ilgili bakan arkadaşımıza mutlaka bir hatırlatma yapacağız. Elbette ki cezaevlerini de rekabete açıp oradaki hükümlü ya da tutukluların tüketici ihtiyaçlarını giderme bağlamında, böyle bir serbest piyasa ortamı oluşturamayız ama onların hak ve hukukunu, en azından onlara sunulan ürünlerin sağlık ve içerikleri itibarıyla ve elbette ki fiyatları itibarıyla gerekli koruyucu önlemlerin alınması gerektiği yönündeki görüşünüze katılıyorum.

Ben de bütün arkadaşlarıma katkıları dolayısıyla teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Milletvekili, otuz saniyemiz kaldı. Çok kısa soru sorabilirsiniz, Sayın Tanal, size söz vereceğim ama cevap alamayacaksınız çünkü süre bitecek. Sayın Bakana da cevap süresini verelim.

Sadece bir soru. Buyurun Sayın Tanal.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Evet, dün, tasarının 27'inci maddesinde erken ödemeye ilgili yüzde 2 cezai şart kalktı; doğru, güzel. Ancak, bu "Sözleşmeyle banka bunu alamaz." ibaresi olduğu için, böyle bir riskle tekrar karşı karşıyayız. Umarım, ilerleyen saatlerde veya maddelerde, İç Tüzük'ün vermiş olduğu yetki uyarınca, bu tasarının 27'nci maddesi göz önüne alınarak "Tekrar alamaz." ibaresini de koymayı düşünürsünüz inşallah. Yetersiz yani bu.

BAŞKAN – Sayın Bakan, buyurun.

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANİ HAYATİ YAZICI (Rize) – 27'nci maddenin dün akşam müdahale edilen şekli itibarıyla tüketici aleyhinde herhangi bir sorunsal uygulamaya yol açacak içeriği yoktur. Bu konudaki kaygınıza iştirak etmiyorum. Tüketicinin hukuku dün akşam yapılan düzenlemeyle daha da etkin hâle getirilmiştir.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Ben teşekkür ederim.

Sayın milletvekilleri, soru-cevap işlemi tamamlandı.

Birleşime kırk dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 16.39

ÜÇÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 17.25

BAŞKAN: Başkan Vekili Ayşe Nur BAHÇEKAPILI

KÂTİP ÜYELER: Muhammet Bilal MACİT (İstanbul), Muharrem İŞİK (Erzincan)

----- 0 -----

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 14’üncü Birleşiminin Üçüncü Oturumunu açıyorum. 490 sıra sayılı Kanun Tasarısı’nın görüşmelerine devam edeceğiz.

Komisyon? Burada.

Hükûmet? Burada.

İkinci bölüm üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Şimdi, ikinci bölümde yer alan maddeleri, varsa o madde üzerindeki önerge işlemlerini yaptıktan sonra ayrı ayrı oylarınıza sunacağım.

31’inci maddede iki adet önerge vardır, okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 490 sıra sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun tasarısının 31 inci maddesinin (1) inci fıkrasında bulunan "ve bu hesaptan sadece kredi ile ilgili işlemler yapılması" ibaresi madde metninden çıkartılmasını arz ve teklif ederiz.

Mehmet Ali Susam

İzmir

Ümit Özgümüş

Adana

Osman Aydın

Aydın

Hasan Ören

Manisa

Haydar Akar

Kocaeli

TBMM Başkanlığına

Kemal Değirmendereli

Edirne

Turgut Dibek

Kırklareli

490 Sıra Sayılı Kanun Tasarısının 31. maddesine aşağıdaki fıkranın eklenmesini arz ve teklif ederiz.

“(5) Dövizde endeksli kredilerin geri ödenmesinde kullanıma yasaklandığı tarih itibarıyla geçerli kur üzerinden TL'ye dönüştürülerek elde edilen miktar esas alınır.”

Alim Işık

Kütahya

Oktay Vural

İzmir

Enver Erdem

Elâzığ

Sümer Oral

Manisa

Sinan Oğan

İğdır

BAŞKAN – Son okunan önergeye Komisyon katılıyor mu?

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU BAŞKANIFF ORHAN KARASAYAR (Hatay) - Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Hükûmet?

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANİ HAYATİ YAZICI (Rize) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde Kütahya Milletvekili Alim Işık, buyurun. (MHP sıralarından alkışlar)

ALİM IŞIK (Kütahya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 490 sıra sayılı Tüketicinin Korunması Hakkındaki Kanun Tasarısı'nın 31'inci maddesi üzerinde vermiş olduğumuz önerge hakkında söz aldım. Bu vesileyle yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, bu tasarıda ciddi düzenlemeler yer aldığı gibi eksiklikleri de söylemeden geçmemiz mümkün değildir. Bilindiği gibi, ülkemizin içinde bulunduğu ekonomik durumun giderek kötüleşmesi, birçok vatandaşımızın bankalarla muhatap olmasına ve bu muhatapların sonuçta değişik vesilelerle mağdur olmasına yol açmaktadır. Bu mağdur kesimlerden birisi de dövizde endeksli olarak kredi çekmiş; ev almış, araba almış ya da başka bir taşınmaza yatırım yapmış olan vatandaşlarımızın, bu kredilerini geri ödemede çektikleri sıkıntılardır. Bugün Türkiye Büyük Millet Meclisi Dilekçe Komisyonuna da getirilen bu sorun, umarım Meclisimizin alacağı kararlar ve Genel Kurulumuzun önergemize vereceği destekle çözülmüş olacaktır.

Değerli milletvekilleri, tüketici kredileri içerisinde söz konusu durumda olanların oranı aslında çok fazla değildir. Yüzde 2'lik bir orandır yani toplam tüketici kredileri içerisinde dövizde endeksli olarak borçlanmış olanların oranı yüzde 2'ler civarındadır. Bu yüzde 2'lik kesimin içinde bulunduğu sorun, onlar açısından son derece büyüktür. Çünkü, dövizde endeksli kredi kullanımı 22 Haziran 2009 tarihinde Merkez Bankasının yayınlamış olduğu 2009/22 sayılı Genelge'yle yasaklanmıştır. Ancak, o tarihten önce bu kredileri almış olan vatandaşlarımızın, gerek döviz kurlarındaki yükselme gerekse ekonomik durumlarındaki kötüleşme nedeniyle bugüne kadar kredilerini geriye ödeyemedikleri için ciddi mağduriyetler yaşadığı bir sorunu çözmek istiyoruz burada. Sayın Bakan da sorular bölümünde sormuş olduğum soruya cevaben, aslında bunun olabileceğini ama bir teknik hesaplama gerektiğini söyledi; ben kendisine huzurunuzda teşekkür ediyorum. Bunun çözümü elbette ki bir teknik çalışmayı gerektirebilir ama bu önergeyle bu kanuna eklenmesi durumunda, çıkartılacak olan yönetmeliklerle bunun nasıl düzenleneceği konusu zaten bir zaman tanımaktadır. İnanıyorum ki beş altı aylık süre içerisinde, yönetmeliklerin düzenlenmesi sürecinde de bu teknik çalışma sonuçlanmış olacaktır. Ama, bunu bugün burada yapmayalım, daha sonra başka bir kanunda düzenleyelim diye sorunu ötelemek Türkiye'yi iyiye götürmeyecektir. Bu nedenle, bu

önergenin çok yerinde bir önerge olduğunu ve Genel Kurulun siz değerli üyelerinin vicdanlarına, oylamada, bunu bıraktığını ifade etmek istiyorum.

Sadece dövizle endeksli kredi çekenler mi sorun yaşamaktadır? Hayır, Türk parası cinsinden kredi çekmiş, kredi çekilirken kefil olmuş birçok vatandaşımızın da bugün bu tüketici haklarını korumayla ilgili kanunlarının çözülmesi beklentisi vardır.

Yine, sorular bölümünde sordum ama tabii, Sayın Bakanımız vakit darlığı nedeniyle detaylı açıklayamadı. Bugün, yaşanmış bir örneği sizlerle paylaşarak sorunun ne kadar büyük olduğunu ifade etmek istiyorum. 2005 yılında 17 bin TL'lik bir araç kredisine kefil olan bir vatandaşımız, daha sonra ilgili bankanın talebi üzerine, "Aracı getir, bu işi bitirelim." dendiği için 25 bin TL'lik aracını teslim etmesine rağmen sorun çözülmemiş, 2005 yılındaki 17 bin TL'lik borç bugün 95 bin TL üzerinden haciz aracılığıyla alınmak istenmektedir.

Değerli milletvekilleri, geriye dönük bu tür borçlanmalarda da bir sınır koymamız lazım. Eğer bunun önünü kapatamaz da kanunun yayımlandığı tarihten itibaren çekilecek krediler için ya da kredi kartları uygulamaları için bu hükümleri geçerli hâle getirirsek vatandaşın sorunu çözülmeyecek.

Ben bu duygu ve düşüncelerle önergemize desteğinizi bekliyor, tekrar saygılar sunuyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Karar yeter sayısı yoktur.

Birleşime beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 17.33

DÖRDÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 17.48

BAŞKAN: Başkan Vekili Ayşe Nur BAHÇEKAPILI

KÂTİP ÜYELER: Muhammet Bilal MACİT (İstanbul), Muharrem IŞIK (Erzincan)

-----0-----

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 14'üncü Birleşiminin Dördüncü Oturumunu açıyorum.

490 sıra sayılı Kanun Tasarısı'nın 31'inci maddesi üzerinde, Kütahya Milletvekili Alim Işık ve arkadaşlarının önergesinin oylanmasında istenilen karar yeter sayısı bulunamamıştı.

Şimdi, önergeyi yeniden oylarınıza sunacağım ve karar yeter sayısı arayacağım.

Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir, karar yeter sayısı vardır.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Diğer önergeye geçiyorum.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

4.- Tunceli Milletvekili Kamer Genç'in, Başkanın karar yeter sayısı istenmeden karar yeter sayısı aramasının Anayasa'nın 96'ncı maddesine göre doğru bir uygulama olduğuna ilişkin açıklaması

KAMER GENÇ (Tunceli) – Sayın Başkan, biraz önce kimse karar yeter sayısını istemediği hâlde siz dediniz ki birleşime ara verince "Ben karar yeter sayısını istedim." Yaptığınız doğru ama bundan sonra da böyle yapacaksınız. Çünkü, karar yeter sayısı Anayasa'dan kaynaklanıyor. Anayasa'nın 96'ncı maddesine göre Türkiye Büyük Millet Meclisi üçte 1 sayıyla toplanır, dörtte 1'inin bir fazlasıyla karar verir. Bu açık ve kesin bir anayasa hükmüdür. Dolayısıyla, bundan sonra...

BAŞKAN – Sayın Genç, konuyu değerlendirdik. Grup Başkan Vekilinizle görüşürseniz anlaşabilirsiniz.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Efendim, ben de söyleyeyim, tutanaklara geçsin.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Teşekkür etmene gerek yok.

BAŞKAN – Tasarının görüşmelerine kaldığımız yerden devam edeceğiz.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Sayın Başkan, dinler misin beni?

ÜLKER CAN (Eskişehir) – Dinlemeyin, hiç dinlemeyin.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Sayın Başkan, beni dinler misin?

BAŞKAN – Lütfen Grup Başkan Vekilinizle görüşür müsünüz, lütfen...

KAMER GENÇ (Tunceli) – Burada bir milletvekili konuşurken boynunu eğdiremezsin, boynunu dik tutmak zorundasın, başını dik tutacaksın; tamam mı?

BAŞKAN – Tutanaklara geçti.

Çok teşekkür ederim, sağ olun.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Evvela yaptığınız... Bakın, bundan sonra eğer buna riayet etmezsen Anayasa'yı ihlal etmiş olursun.

IX.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Tasarı ve Teklifleri (Devam)

3.- Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun Tasarısı ile Ardahan Milletvekili Ensar Öğüt'ün; 5464 Sayılı Banka Kartları ve Kredi Kartları Kanununun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi, Ardahan Milletvekili Ensar Öğüt'ün; Tüketicinin Korunması Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi, Barış ve Demokrasi Partisi Grup Başkanvekili Şırnak Milletvekili Hasip Kaplan'ın; Kredi Kartları Faizlerinin İndirilmesi Hakkında Kanun Teklifi, İzmir Milletvekilleri Alaattin Yüksel ve Mustafa Moroğlu'nun; Banka Kartları ve Kredi Kartları Kanunu ile Bankacılık Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi, İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın; Tüketicinin Korunması Hakkında Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi, İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın; Tüketicinin Korunması Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi, Adana Milletvekili Ali Halaman'ın; Banka Kartları ve Kredi Kartları Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi, İzmir Milletvekili Alaattin Yüksel'in; Banka Kartları ve Kredi Kartları Kanunu ile Bankacılık Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ile Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu (1/787, 2/34, 2/49, 2/109, 2/280, 2/461, 2/576, 2/726, 2/882) (S. Sayısı: 490) (Devam)

BAŞKAN – Komisyon ve Hükûmet burada.

Şimdi diğer önergeyi okutuyorum.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 490 sıra sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun tasarısının 31 inci maddesinin (1) inci fıkrasında bulunan "ve bu hesaptan sadece kredi ile ilgili işlemler yapılması" ibaresi madde metninden çıkartılmasını arz ve teklif ederiz.

Turgut Dibek (Kırklareli) ve arkadaşları

BAŞKAN – Okunan önergeye Komisyon katılıyor mu?

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU BAŞKANI NİHAT ZEYBEKÇİ (Denizli) – Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Hükûmet?

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde, Kocaeli Milletvekili Haydar Akar.

Buyurun.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun Tasarısı'nın 31'inci maddesi üzerine vermiş olduğumuz önerge üzerinde konuşacağım ama önergeye gelmeden önce de yine tüketicinin korunmasıyla ilgili, keşke Bakan da burada olsaydı, ona bir soru önergesi verdim ama Bakan burada olmadığı için umarım arkadaşlar kendisine iletirler.

Aslında, tüketicilerden en çok mağdur olanlar -tüketici kredisizlikle birlikte- otomobil alan tüketiciler. Bu alanda iki şekilde mağduriyet mevcut. Bir tanesi, bu vatandaşların karşılığını bulamaması Türkiye'de. Nasıl karşılığını bulamamaları? Yani, problemleriyle ilgili karşılık bulamıyorlar. Aslında, Avrupa'dan baktığınızda veya... Hükûmetinizin övündüğü bir şey var, Türkiye en büyük otomobil üreticilerinden biri olarak kabul ediliyor. Baktığınız zaman böyle ama Türkiye'de kullanılan otomobillerin yüzde 75'ine yakını ithal yani Türkiye tam bir otomobil pazarı, yabancı otomobil pazarı. Peki, bu otomobiller Türkiye'ye girdiğinde gerekli denetimden, gerekli testlerden geçiyor mu? "Tabii ki. Bunlar uluslararası kartel, sermaye; bunlara ihtiyaç yok." diyeceksiniz. Doğrudur, ihtiyaç yok belki, hepsinin standartları var ama bir problemle karşılaştıklarında tüketiciler karşılarında muhatap bulamıyorlar. Neyle korunmaları gerekiyor? Tüketiciyi koruma yasasıyla korunmaları gerekiyor. Peki korunuyorlar mı? Hayır, korunmuyorlar.

Yine, Türkiye'de üretim yapan çok dev bir otomobil üreticisinin ama Türkiye'de üretmediği modellerinde, 2010 ve 2011 yıllarında, yağ yakma problemiyle karşılaşılıyor. Bu yağ yakma problemi sonucunda, insanlar bireysel olarak mahkemelere başvuruyorlar. Mahkemeyi kazananlar var, kaybedenler var ama çoğunluğu mahkemeyi kazanıyor. Tabii, kazanırken bu, bir elin beş parmağını geçmiyor kazananların sayısı ya da başvuranların sayısı çünkü Türkiye'de hak aramak henüz çok gelişmiş bir vaka değil ama mahkeme bunların lehine karar veriyor. Tüketici yasası şunu getiriyor: Herkes bireysel olarak başvuracak, uğradığı mağduriyetin karşılığını mahkeme kanalıyla alacak. Yine, bugün Kocaeli'de böyle bir mağdur vatandaş, mahkemeye gitmeden, satın aldığı şirkete başvuruyor ve diyor ki: "Ben bu şekilde mağdurdum, otomobilin değişmesini istiyorum." ve değiştiriliyor ama sadece o vatandaşın otomobili değiştiriliyor, binlerce insan... 2010 model ve 2011 model, üç ayrı modelde aynı problem var, tespit edilmiş problem var; mahkeme kararlarıyla, bilirkişi kararlarıyla tespit edilmiş problem var. Peki, böyle olunca, yani tüketicilerin tek tek başvurması, mahkeme kararı alması yerine, işte, tüketiciyi koruma kanununda olması gereken şeylerden bir tanesi de bu. Ama baktığınız zaman bu tüketici koruma kanununa, böyle bir şey görmüyorsunuz. Ne görmemiz gerekiyor? Birden fazla üründe, aynı üründe, eğer ayıp, gizli ayıp - neyse artık- tespit edilmişse ve bu, ilgili kurumlar tarafından ve bilirkişi heyetleri tarafından tespit edilmişse bunların geri çağırılması gerekiyor üretici firma tarafından. Peki, bunu kim yapıyor? Avrupalı, aynı otomobiller için yapmış, üç ayrı model için, 2010, 2011'de üretilenler için bunları yapmış ama Türkiye bunu yapmıyor. Niye yapmıyor? Çünkü bugün çıkardığınız yasa da yine o kartelleri, büyük üreticileri kolluyor. Yine, bu yasanın içerisinde tüketici yok arkadaşlar. Bakın, Reklam Kurulunu oluştururken bile tüketicinin temsilcisi en az sayıda temsil ediliyor, devletin bütün kurumları yerleştiriliyor ama tüketici derneklerinden bir kişi alınıyor. Onun için tüketici yok bu yasanın içerisinde.

Size, yine -zamanım az kaldı- bir örnek vermek istiyorum: Türkiye’de kredi kartları yeni kullanılmaya başlandığında ilk kredi kartı -herkesin hatırlayacağı gibi- bir Türk şirketine ait bir karttı, alışveriş kartıydı bu, bir banka kartı değildi, daha sonra bir banka satın aldı. Sonra, bu kredi kartının 1 milyon 200 bin adetti Türkiye’deki sayısı ve bir günde bütün hesaplardan, bütün insanlardan bir ürün bedeli olarak 10 TL tahsil ettiler, ekstrelerine yansıdı ve tahsil ettiler. Altında şöyle bir not geçiyordu: “Eğer bu ürünü kabul etmiyorsanız istemiyorsanız lütfen yazılı olarak bize başvurun.” diyordu. Bakın, 1 milyon 200 bin tane, 10’la çarptığınızda 11 milyon 200 bin TL yapıyor bunun karşılığı, cebine nakit olarak bir ayda koyduğu para. Ve bu şirket hakkında, bu kart hakkında tek kelime işlem yapılmadı. Neymiş? Üretici veya mağdur buna yazılı başvuracakmış. Böyle bir olayda ne yapması lazım Tüketiciyi Koruma Birliği Derneğinin, kurumların? İşte, o üretici firmaya veya onu dikte eden firmaya “Bu haksız kazancı geri ödemelisin, haksız tahsilatı geri vermelisin.” demeli. Türkiye’de bu yapılıyor mu? Yapılmıyor.

Yine, kredi kartlarıyla ilgili birçok bankalarda hesaplarımız var, hesaplarımızdan dünya kadar para çekiliyor. Niye çekiliyor? “İşlem bedeli” diyor, “EFT bedeli” diyor, “fatura ücreti” diyor, diyor da diyor.

Peki, bu hesap niçin açılmıştır? Banka beni müşteri olarak kabul etmiş, paramı oraya yatırmam karşılığında hizmet verecek. Ama ne yapıyor? Bu hizmeti ücretlendiriyor, paramı da kullanıyor, hizmeti de ücretlendiriyor? Karşılığında ne yapıyorsunuz? Sadece kredi aldığınız hesaba...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

HAYDAR AKAR (Devamla) - ... ilişkin masraflar ortadan kaldırılıyor, bu da doğru bir şey değil.

Bu yasanın tüketici lehine değiştirilmesini talep ediyor, saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Akar.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler...

Önerge kabul edilmemiştir.

31’inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

32’nci maddede bir adet önerge vardır, okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 490 sıra sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun Tasarısının 32 nci maddesinin (2) nci fıkrasında bulunan "Konut finansmanı sözleşmesi" ibaresinden sonra "koşulları, faiz oranı, süresi ve faiz dışı alınacak miktarları içeren biçimde" ibaresinin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

Kemal Değirmendereli

Edirne

Mehmet Ali Susam

Ümit Özgümüş

Turgut Dibek

İzmir

Adana

Kırklareli

Haydar Akar

Hasan Ören

Osman Aydın

Kocaeli

Manisa

Aydın

BAŞKAN - Okunan önergeye Komisyon katılıyor mu?

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU BAŞKANI NİHAT ZEYBEKÇİ (Denizli) – Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Hükümet katılıyor mu?

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN - Önerge üzerinde İstanbul Milletvekili Melda Onur konuşacak.

Buyurun Sayın Onur. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakikadır.

MELDA ONUR (İstanbul) – Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, değerli vekiller; konut konusuna geçmeden önce küçük bir not iletmek istiyorum size. Biz bu tüketici yasası görüşmelerini duyduğumuzda hemen bir önerge üzerinde çalışmaya başladık. Aslında, bir süredir çalışıyorduk bu önergeyle ilgili, bayağı uğraştık. Çünkü bununla ilgili daha önce, belki de tutanaklara hiç geçmemiş, bu literatüre hiç geçmemiş bir konu olduğu için, gıda üzerine gittik, olmadı; veterinerlikle ilgili bir yasa var, o olmadı; buraya geldik, dedik ki: “Burada bir yere sokuştururuz mutlaka.” Dün Sayın Bakandan -burada yok kendisi ama- bunun olabileceği sözünü aldık.

Bu şöyle bir şey: Aslında tüketici demek farklı yaşam tarzı demek, farklı tüketim ihtiyaçları demek.

Biz bu önergede, vegan, vejetaryen ve hayvan testi hassasiyetli tüketiciler için etiketlere bir işaret istemiştik. Bu işareti dünya bir şekilde yapıyor yani bunun çeşitli örnekleri var şurada gösterdiğim gibi.

Bunu, belki bir yasa maddesi olarak değil ama teknik arkadaşlar dediler ki: “Biz bunu başka türlü bir düzenlemeyle yapabiliriz.” Bu yönde olumlu olduğunu düşünüyorum çünkü dün biz bunu Twitter’da yaydığımızda, Bakana da bir sürü insan mesaj attı.

Şunu söyleyeyim, biz bunu dün duyduğumuzda birisi şöyle demiş: “Ya, ülkenin bu kadar derdi var, niye bunlarla uğraşılıyor?” Ülkenin derdini beklersek, hani bu “marjinal” dediğimiz, belki de küreselleşmeyle ortaya çıkan yeni tip tüketicilerin sorunlarına hiç değinmemiş oluruz.

Arkadaşlar, tüketici demek aynı zamanda yeni yaşam tarzları ve yeni yaşam şekilleri demektir. Ben, biraz, size, kalan süremde bu yeni yaşam tarzları, yeni şekillerden söz etmek istiyorum.

Evet, vegan nedir, aslında kısaca onu söyleyeyim. Vegan, hayvan ürünü yemediği gibi, hiçbir şekilde hayvansal ürün kullanmayan kişidir. Vejetaryenin ne olduğunu biliyorsunuz, hayvan testini de muhtemelen duymuşsunuzdur daha önce.

Biz, bununla ilgili olarak, bir mahkûmun talebi üzerinden cezaevi yönetmeliğini değiştirmiştik. Bundan da çok memnun olduk, Adalet Bakanı da çok memnun olmuş ki “Bizim cezaevlerimizde vejetaryen yemek çıkar.” diye daha sonra övünmüşlerdi, biz de bu övünce katılıyoruz.

Tabii, ülkemiz aslında 75 milyon ama yüzde 50, yüzde 50 değil, müthiş bir geçirgenlik var. Bazıları nohutlu pilav yer, bazıları risotto yer; bazıları vegan olur, bazıları et yer; bazıları içki içer, bazıları içki içmez, bazıları alkol alır. Alkol alanlar da vatandaşdır, vergi öderler, bir de üstüne üstlük alkolün üzerindeki ciddi vergileri ödeyerek duble yolların yapımına katkıda bulunurlar.

Sayın Bakan burada yok ama -başka bir komisyon geldi galiba, bilmiyorum- ben yine de duyurayım: Şimdi, bu yurt dışına çıkanlar... “Free-shop”ta ciddi bir kavga kopuyor bu 1 litrelik yasak nedeniyle. Bunu buradan duyurmak istiyorum. İnanın, şu anda “free-shop”larda ve özellikle sınırlarda arabayla gümrük geçişlerinde vatandaşla oradaki memur arasında olay çıkıyor, bir. Her içki alan kişinin oraya kaydı tutuluyor, pasaportlara işleniyor. Ben çok merak ediyorum, acaba fişleniyorlar mı? Yani, Hükûmetimiz şöyle bir şey mi yapıyor: Kaç kişi votka içiyor, kaç kişi rakı içiyor, kaç kişi şarap içiyor? 1 litre, gerçekten şu kadar bir şişe. Düşünün ki Fransa’ya gidiyorsunuz ve siz şarap içiyorsunuz, yaşam tarzınız bu, getiremiyorsunuz. Bu konuyla ilgili olarak önümüzdeki günlerde bir düzenleme ihtiyacı olacak bence ve ben bunu getireceğim. Bu, yaşam tarzına bir saygıdır. Bu konuda da hep saygıyla övünen iktidarın hassasiyetini bekliyoruz.

Konut kısmına gelince: Son dönemde bu konut meselesi çok konuşuldu. Evet, insanlar konutları kiralarlar ama o kiralanın konutlarda nasıl yaşanacağı tamamen onlara bağlıdır. Evlerdeki bu kızılı erkekli oturma meselesinde şunu söylemek istiyorum arkadaşlar: Eleştirimiz Başbakanın bir yaşam tarzını nasıl düşündüğü felsefesiyle ilgili değildir, karşı tarafın yaşam tarzını bir suç unsuru olarak gösterilmesi ve bunun bir adli vaka olarak gösterilmesi, buraya bir polis baskını, hatta -gazetede okuduk- bir terör örgütü muamelesi yapılmasıdır, baştan hedef gösterilmesidir. Bir başbakanın bunu yapmaması gerekir. Bu, önümüzdeki dönem siyasette bir kapı açar ama çok karanlık bir kapı açar.

Ben hayırlı olmasını diliyorum yasanın. Hepinize iyi günler diliyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Onur.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

32’nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 32’nci madde kabul edilmiştir.

33’üncü maddede bir adet önerge vardır, okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 490 sıra sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun Tasarısının 33 üncü maddesinin (1) inci fıkrasında bulunan “makul bir süre” ibaresinin “bir iş günü” şeklinde değiştirilmesini,

fıkranın sonuna “Tüketici bu süreyi beklemek istemiyorsa yazılı olarak beyan eder. Sözleşme öncesi bilgilendirme yükümlülüğünün ispat yükümlülüğü kredi verene aittir.” ifadesinin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

Mehmet Ali Susam

Osman Aydın

İzmir

Aydın

Ümit Özgümüş

Hasan Ören

Turgut Dibek

Adana

Manisa

Kırklareli

Haydar Akar

Aykan Erdemir

Kocaeli

Bursa

BAŞKAN – Okunan önergeye Komisyon katılıyor mu?

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU BAŞKANI NİHAT ZEYBEKÇİ (Denizli) – Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Hükûmet?

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Bursa Milletvekili Sayın Aykan Erdemir, buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

AYKAN ERDEMİR (Bursa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, Başbakan Sayın Erdoğan Finlandiya ziyareti sırasında “Angry Birds” (Kızgın Kuşlar) oyununu, uygulamasını üreten Rovio adlı şirketin yöneticisi Mikael Hed’e “Bu kuş neden kızgın?” diye sormuş.

Türkiye’de ne zaman evleneceğimize, kaç çocuk yapacağımıza, ne yiyip ne içeceğimize, hangi müziği dinleyip hangi diziyi seyredeceğimize karışan Sayın Erdoğan’ın Finlandiya’da bilgisayar oyunlarına karışması şaşırtıcı değildir. Erdoğan’ı kızdıran kuşun izini sürdük, eşkalini belirledik. “Bu kuş neden kızgın?” diye soran Başbakanımızın merakını gidermeyi bir millî görev olarak görmekteyiz. İşte kızgın kuş. Bu kuş neden kızgın, araştırdık, yanıtını bulduk, milletimizle paylaşacağız. (CHP sıralarından alkışlar)

Bakın, bu kuş neden kızgın? Finlandiya’nın nüfusu 5,5 milyon, dünyanın en büyük 112’nci ülkesi; Türkiye’nin nüfusu 76 milyon, dünyanın en büyük 18’inci ülkesi. Peki, uluslararası patent başvurularına bakalım; Finlandiya 2010 yılında 2.138 uluslararası patent başvurusunda bulunmuş, Türkiye ise yalnızca 480. Yani, Türkiye Finlandiya nüfusunun 14 katı; 3 çocuk, 5 çocuk, 7 çocuk yapalım... Nüfusunun 14 katı ama ne yazık ki patent söz konusu olduğunda, bilim söz konusu olduğunda, teknoloji söz konusu olduğunda Finlandiya Türkiye’nin 4 katı. Ya, bu kuş kızgın olmasın da ne yapsın değerli milletvekilleri? Bu kuş kızgın. (CHP sıralarından alkışlar)

Yine sorduk “Bu kuş niye kızgın?” diye. Economist dergisi Demokrasi Endeksi’nde Finlandiya 9’uncu sırada, Türkiye 88’inci sırada. Freedom House’un İnternet Özgürlüğü Raporu’nda Finlandiya tamamen özgür, Türkiye yarı özgür. Sınır Tanımayan Gazetecilerin Dünya Basın Özgürlüğü Endeksi’nde Finlandiya dünya 1’incisi, Türkiye 154’üncü sırada, dünya sonuncusu. Maalesef bu kuş kızgın.

Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı İnsani Gelişme Endeksi’nde Finlandiya 21’inci, Türkiye 90’inci. Dünya Ekonomik Forumu Küresel Cinsiyet Uçurumu Raporu’nda Finlandiya dünya 2’ncisi, Türkiye 120’nci. Kişi başına gelirden Finlandiya 13’üncü, Türkiye 62’nci. İnsan Sermayesi Raporu’nda Finlandiya 2’nci, Türkiye 60’inci. İngilizce yeterlilikte Finlandiya 7’nci, Türkiye 41’inci. Küresel Rekabet Raporu’nda Finlandiya 3’üncü, Türkiye 43’üncü. Bu kuş kızgın. Bu kuş kızgın olmasın da ne yapsın?

Bakalım Finlandiya’ya. “Beşikten mezara sosyal devlet.” diyor, “Okul öncesi eğitimden üniversiteye parasız eğitim” diyor. 2003 yılında 3 öğrenci Helsinki Teknoloji Üniversitesinden mezun oluyor, bir oyun tasarlıyorlar. 2005 yılında bir yatırım meleği ellerinden tutuyor. 2011 yılında risk sermayedarları yatırım yapıyor ve bu kızgın kuş karışımıza çıkıyor. Bu kızgın kuşu bugün 2 milyar insan kullanıyor. 650 çalışan bu kızgın kuşu üretiyor. Yılda 150 milyon avro gelir elde ediyor. Peki, bizde kızgın kuşu tasarlayacak gençler “Biz de parasız eğitim istiyoruz Finlandiya gibi.” diyen gençler ne oluyor? Hapse tıkiyoruz ve kuşu kızdırıyoruz arkadaşlar. (CHP sıralarından alkışlar)

Kuş kızgın, Türkiye okuryazar değil, aktif okuryazar değil. Kuş kızgın, Türkiye bilişim okuryazarı değil. Kuş kızgın, Türkiye finans okuryazarı değil. Kuş kızgın, Türkiye medya okuryazarı değil. Bu kuş kızgın olmasın da ne yapsın?

Uluslararası Öğrenci Değerlendirme Programı’nın (PISA) finansal okuryazarlık testini bugün 18 ülke yapıyor, Türkiye nedense bu adımı atamıyor. Bu testin maliyeti 40 bin avro. 40 bin avro için Türkiye’yi düşük iç tasarrufa, finansal okuryazar olmayan bir topluma, cari açığa mahkûm ediyoruz, yalnızca 40 bin avro için Türkiye’nin ekonomik geleceğini çöpe atıyoruz. Ben isterdim ki Sayın Başbakan öğrenci evlerini, kızılı erkekli meseleleri konuşmasın, Sayın Başbakan orta gelir tuzağını konuşsun, düşük iç tasarrufu konuşsun, kadın istihdamını konuşsun, finansal okuryazarlığı konuşsun, yatırım meleklerini konuşsun, risk sermayesini konuşsun, cari açığı konuşsun, bilişim okuryazarlığını konuşsun.

RECEP ÖZEL (Isparta) – Yatırım melekleri kim, yatırım melekleri?

AYKAN ERDEMİR (Devamla) - Konuşmamız gereken pek çok konu var ama konuşmamız gereken konu, bugün, bu kuşun neden kızgın olduğu. Bu kuş Sayın Başbakanı kızgın. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Milletvekili.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

33’üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

34’üncü maddede iki adet önerge var, okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

490 Sıra Sayılı Tasarının 34. Maddesinin (1). fıkrasında geçen “en az iki” ibaresinin “en az üç”, “en az otuz” ibaresinin de “en az altmış” olarak değiştirilmesini arz ederiz.

Alim Işık	Lütfü Türkkan	Emin Haluk Ayhan
Kütahya	Kocaeli	Denizli
Yusuf Halaçoğlu	Mehmet Günal	
Kayseri	Antalya	

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 490 sıra sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun Tasarısının 34 üncü maddesinin (1) inci fıkrasında yer alan “tüketicinin de birbirini izleyen en az iki taksiti ödemedede” ibaresinin “tüketicinin de kalan borcun en az onda birini oluşturan ve birbirini izleyen en az iki taksiti veya kalan borcun en az dörtte birini oluşturan bir taksiti ödemedede” şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Mehmet Ali Susam	Osman Aydın	Turgut Dibek
İzmir	Aydın	Kırklareli
Ümit Özgümüş	Haydar Akar	Hasan Ören
Adana	Kocaeli	Manisa

BAŞKAN – Okunan önergeye Komisyon katılıyor mu?

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU BAŞKANI NİHAT ZEYBEKÇİ (Denizli) – Katılmıyoruz Başkan.

BAŞKAN – Hükümet?

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANI HAYATİ YAZICI (Rize) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde İlhan Demiröz, Bursa Milletvekili konuşacak.

Süreniz beş dakikadır. (CHP sıralarından alkışlar)

İLHAN DEMİRÖZ (Bursa) – Sayın Başkan, çok değerli milletvekilleri; görüşülmekte olan 490 sıra sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun Tasarısı'nın 34'üncü maddesinde vermiş olduğumuz önerge üzerinde söz almış bulunuyorum. Hepinizi saygıyla ve sevgiyle selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, temerrüt, bu 34'üncü maddenin konusu. Temerrüt, hukuk dilinde "gecikme", "direnme" gibi sözcüklerle ifade edilmektedir. Ben gerçekten "direnme" kelimesini duyunca dedim ki: Direnmelere bu Hükümetin büyük bir alerjisi var, her direnen bölgeye mutlaka TOMA'larla, tazyikli sularla, coplarla, biber gazıyla gittiler. Eğer bu temerrüt gerçekten direnme ise zannediyorum bunu da, tüketicilerin lehine olan bu maddeyi de geri çekebilirler. Ama araştırdım ki daha sonra, temerrüt de borcun zamanında ifa edilmemesiymiş. Bundan dolayı ben de rahatladım çünkü böyle bir konunun önemini biliyorum.

Burada borçlarla ilgili alacak temerrüdü ve bir de borçların temerrüdü var. Biz ne istiyoruz önergemizde? Önergemizde istediğimiz husus şu, değerli arkadaşlar: Kalan borcun en az onda 1'ini oluşturan ve birbirini izleyen en az 2 taksitli veya kalan borcun en az dörtte 1'ini oluşturan 1 taksitin ödenmesi şeklinde. Yani vatandaşın, ilgili kişilerin sıkıntılarına bir nebze çözüm bulmak için.

Şuraya gelmek istiyorum: Evet, borçla ilgili, temerrütle ilgili bu hususlar varken, arkadaşlar, değerli milletvekilleri, devletin, temerrütle ilgili yani çiftçilere olan borçlarıyla ilgili, çiftçilerin alacakları ile ilgili hiçbir zaman bu konuda hoşgörülü olmadığını ifade etmek istiyorum ve hemen buradan size bir iki örnek vereyim. Örneğin, bunlardan bir tanesi sözleşmeli tarım. Tek taraflı sözleşme yaptırıyorsunuz ve üreticileri yani çiftçileri doğrudan doğruya siz oradaki sözleşmenin diğer tarafıyla -zaten çiftçilerin bir sözleşme yapma imkânı yok- sadece ilgili firmaların yapmış olduğu sözleşmeli tarımla ilgili maddeyle karşı karşıya bırakıyorsunuz. Orada tabii ki temerrütle ilgili, faizle ilgili bütün konuları tek taraflı bu şekilde ilgili firma üreticiyi sıkıntıya sokarak yapıyor.

Aynı konu yine sulama birliklerine olan borçlar var, faizleri her geçen gün artıyor ama gelin görün ki tarımsal sulama aboneleri toplam elektrik abonesinin yüzde 1,3'ü, tarımsal sulamada kullanılan elektrik Türkiye elektriğinin yüzde 2,7'si ama alacak konusunda Türkiye'de en önde, birinci sırada geldiğini ifade etmek istiyorum.

Yine, Hükümetin temerrüt konusundaki bir başka örneğini de şöyle söylemek istiyorum: 2006 yılında, bu Hükümetin her zaman övüldüğü bir Tarım Kanunu var. Tarım Kanunu'nun 21'inci maddesi şöyle diyor: "Bütçeden ayrılacak olan gayrisafi yurt içi hasıladaki payın yüzde 1'inden az olmamak üzere çiftçiye yardım yapılır." Peki, arkadaşlar, 2007'den itibaren 2013'e kadar, 2013 yılı dâhil acaba çiftçilere yüzde 1'in üzerinde bu Hükümet yardım yapmış mıdır? Hayır. Bu yardımları yapmamıştır ve bugün buradan altını çizerek özellikle söylemek istiyorum ki bu Hükümetin çiftçi kardeşlerimize, 2007'den 2013 yılına kadar, toplam 29 milyon 500 bin TL borçları vardır. Peki, burada o zaman soruyorum: Bu borçlarla ilgili temerrüt durumunun ne şekilde olacağını ilgili Tarım Bakanlığının, Maliye Bakanlığının cevaplamasını isterim.

Ayrıca, bir konuya daha dikkat çekmek isterim arkadaşlar. Biz, Cumhuriyet Halk Partisi olarak bu konuda, ödenmesi konusunda kanun teklifi verdik ama onlar ilgili yerlerde bekliyor.

Hepinize saygılar ve sevgiler sunuyorum.

Sağ olun. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Demiröz.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum...

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Sayın Başkan, karar yeter sayısı istiyorum.

BAŞKAN - ...ve karar yeter sayısı arayacağım:

Kabul edenler... Kabul etmeyenler...

YAHYA AKMAN (Şanlıurfa) – Elektronik cihazla yapalım.

BAŞKAN – Peki, elektronik cihazla oylama yapacağım ve üç dakika süre vereceğim.

Oylama işlemi başlatıyorum.

(Elektronik cihazla oylama yapıldı)

BAŞKAN – Karar yeter sayısı yoktur.

Birleşime beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 18.19

BEŞİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 18.28

BAŞKAN: Başkan Vekili Ayşe Nur BAHÇEKAPILI

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 14'üncü Birleşiminin Beşinci Oturumunu açıyorum. 34'üncü madde üzerinde, Bursa Milletvekili İlhan Demiröz ve arkadaşlarının önergesinin oylamasında karar yetersayısı bulunamamıştı.

Şimdi, önergeyi yeniden oylarınıza sunacağım ve karar yetersayısı arayacağım.

Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Karar yeter sayısı vardır, önerge kabul edilmemiştir.

OKTAY VURAL (İzmir) – Sayın Başkanım, elektronik oylamayla siz karar yetersayısı aramıştınız, dolayısıyla aynı işlemi tekrar etmeniz gerekiyor.

BAŞKAN – Şart değil, öyle olduğunu söylediler.

OKTAY VURAL (İzmir) – Evet efendim, öyle olması gerekiyor.

BAŞKAN - Kâtip üyeler arasında da bir problem yok.

OKTAY VURAL (İzmir) – Ama yani karar yetersayısıyla ilgili işlemin devam ettirilmesi gerektiği...

BAŞKAN – Uygulamanın böyle olduğunu söyledi teknik arkadaşlar Sayın Başkan.

OKTAY VURAL (İzmir) – Aynı işlem devam eder efendim, kural odur.

BAŞKAN – Yok artık, onu yapmayalım, yeni yeni kurallar yapmayalım.

Teşekkür ederim.

Şimdi, 490 sıra sayılı Tasarı'nın görüşmelerine kaldığımız yerden devam edeceğiz.

Komisyon burada.

Hükûmet burada.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

490 sıra sayılı Tasarının 34. maddesinin (1). fıkrasında geçen “en az iki” ibaresinin “en az üç”, “en az otuz” ibaresinin de “en az altmış” olarak değiştirilmesini arz ederiz.

Yusuf Halaçoğlu (Kayseri) ve arkadaşları

BAŞKAN – Okunan önergeye Komisyon katılıyor mu?

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU BAŞKANI NİHAT ZEYBEKÇİ (Denizli) – Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Hükûmet?

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANI HAYATİ YAZICI (Rize) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Alim Işık.

Buyurunuz Sayın Işık.

Süreniz beş dakikadır.

ALİM IŞIK (Kütahya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 490 sıra sayılı Kanun Tasarısı'nın 34'üncü maddesi üzerinde vermiş olduğumuz önerge hakkında söz aldım. Bir kez daha hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, bu madde, konut finansmanı ile ilgili bölümün önemli maddelerinden birisi, temerrüt faiziyle ilgili düzenlemeleri kapsıyor. O nedenle, birçok insanımızı çok yakından ilgilendiren bir maddedir. Önergemiz de burada daha iyi bir düzenlemeyi amaçlamaktadır. Umarım, sizler de makul görür, bu değişikliği kabul edersiniz.

Bu konudan önce, bugün itibarıyla ülkemizde son on yılda icra nedeniyle yargıya intikal etmiş dava dosyalarının sayısının 20 milyona yaklaştığı yani hemen hemen ülkemizdeki her haneye bir icra davasının düştüğü ve yine son on yılda icraya konu olan miktarın 10 kattan fazla arttığı -Adalet Bakanlığı kayıtlarına göre söylüyorum- dikkate alınırsa insanların birçoğu borçlanmış durumda.

Yine, toplam borç yüküne baktığımızda 1 trilyon TL'yi aşmış -yeni parayla bu- eski parayla 1 kentilyonu bulmuş bir borç stokunda “Nasıl bu borçtan kurtulurum?” mücadelesi veren insanların düştüğü durumu sadece sizlere birkaç rakamla hatırlatmak için bu açıklamayı yapmak zorunda kaldım. Bu borç yükünün altında önemli bir miktar da konut kredisi, dolayısıyla konut finansmanı nedeniyle herhangi bir finans kuruluşundan kredi almış vatandaşlarımıza aittir.

Özellikle, Hükûmetinizin son on yılda her alanda TOKİ aracılığıyla vatandaşları borçlandırdığı ve kredi yükü altında uzun vadede borçlanan vatandaşlarımızın geri ödemelerinde sıkıntıların yaşandığı böyle bir dönemde bu düzenleme için mutlaka daha iyi bir düzenlemeye ihtiyaç duyulmaktadır. Temerrüde düşmüş olan vatandaşlarımızın bundan sonraki taksitlerinin hesaplanmasında faiz, komisyon ve benzeri masraflar dikkate alınmayacak ama öncesi ne olacak? Dolayısıyla, bu haktan yararlanmak isteyenlere tüketicinin birbirini izleyen en az 2 taksiti ödemede temerrüde düşmesi hâlinde kullanılabilmesi ve yine konut finansmanı kuruluşunun bu hakkını kullanabilmesi için tüketiciye en az otuz gün süre vereceği

hükme bağlanıyor bu maddede. Biz diyoruz ki: "Bunun en az 2 değil, en az 3 taksitini ödemeyenler bundan yararlansın ve en az altmış günlük bir süre tanınsın." Çünkü bu insanların çoğu kaçak.

Değerli milletvekilleri, bugün taahhüdü ihlal nedeniyle evlerine gelemeyen insanların sayısı -Adalet Bakanlığının resmî rakamlarını veriyorum- 300 bine yakın. Son dört beş yılda taahhüdü ihlal gerekçesiyle üçer aylık tazyik hapsine tabi tutulmuş hapisanelere girip çıkanların sayısı 2012 yılı sonu itibarıyla 84 bin kişi, bugün itibarıyla en az 100 bin kişi. Şimdi, herkesin borç yükü altında ezildiği ve evine dahi gelemeyen bir ortamda bu insanları siz bir ay içerisinde bulamazsınız. Bulduğunuz zaman bundan dolayı belki kaçak değil ama başka bir borçtan dolayı, bu insan, bir ay içerisinde gelir de bu işlemi başlatmaya kalkar ise inanınız doğru hapse gidecektir. Buna en az iki aylık süre vermek lazım ve en az 3 taksitini sıkıntı içerisinde kaldığı için ödeyemeyen insanları kapsayacak şekilde bu düzenlemeyi yaparsak umarım bu "Temerrüt" başlığı altındaki 34'üncü madde düşündüğümüz anlamda yararlı olur, değilse uygulamada zaten bunun çok fazla bir çözüm olmayacağını bundan sonra göreceğiz.

Ben bu duygu ve düşüncelerle önergemize desteğinizi bekliyorum, tekrar kanunun hayırlı olmasını diliyorum.

Sağ olun.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

34'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 34'üncü madde kabul edilmiştir.

35'inci maddede iki adet önerge vardır, okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 490 sıra sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun Tasarısının 35 inci maddesinin (2) inci fıkrasında bulunan "bir yıldır" ibaresinin "iki yıldır" şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Mehmet Ali Susam

İzmir

Haydar Akar

Kocaeli

Ümit Özgümüş

Adana

Kamer Genç

Tunceli

Hasan Ören

Manisa

Turgut Dibek

Kırklareli

Osman Aydın

Aydın

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 490 sıra sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun Tasarısının 35 inci maddesinin ikinci fıkrasının ilk cümlesinin "Bağlı kredilerde, konutun hiç ya da gereği gibi teslim edilmemesi nedeniyle tüketicinin bu Kanunun 11 inci maddesinde belirtilen seçimlik haklarından birini kullanması hâlinde satıcı ve konut finansmanı kuruluşu müteselsilen sorumludur." şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Mihrimah Belma Satır

İstanbul

Recep Özel

Isparta

Mehmet Ali Susam

İzmir

Mehmet Doğan Kubat

İstanbul

Alim Işık

Kütahya

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU BAŞKANI NİHAT ZEYBEKÇİ (Denizli) – Takdire bırakıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Hükümet?

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANI HAYATİ YAZICI (Rize) – İki önerge vardı, bu son önergeye katılıyoruz.

MİHRİMAH BELMA SATIR (İstanbul) – Gerekçe lütfen.

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Mevcut Tüketicinin Korunması Hakkında Kanunda düzenlendiği üzere, bağlı kredi ile satılan konutlarda, konut finansmanı kuruluşlarının tüketicilere karşı sorumluluklarının azaltılmaması amaçlanmıştır.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 490 sıra sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun Tasarısının 35 inci maddesinin (2) inci fıkrasında bulunan "bir yıldır" ibaresinin "iki yıldır" şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU BAŞKANI NİHAT ZEYBEKÇİ (Denizli) – Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Hükûmet?

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANI HAYATİ YAZICI (Rize) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde Tunceli Milletvekili Kamer Genç, buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

KAMER GENÇ (Tunceli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 490 sıra sayılı Yasa Tasarısı'nın 35'inci maddesiyle ilgili olarak verdiğimiz önerge üzerine söz aldım.

Bu önergemizde, maddede bir yıldır, biz bunu iki yıl olarak değiştiriyoruz, daha rahatlatıcı bir sonuç getireceğine inandığımız için.

Sayın milletvekilleri, bugün 7 Kasım. Bizim Tunceli Üniversitesi, 30 Eylülde açılması gerekirken hâlâ 6 bin öğrenci eğitime başlamadı. Bunun nedeni de: Üniversitenin yeni binaları yapılıyor. Ayrıca orada bir hastanesi de var. Tayyip Erdoğan'ın keyfi ne zaman isterse, Tunceli'ye gittiği zaman bu üniversitenin açılması için bu üniversite öğrencilerini eğitimden yoksun bırakıyorlar. Bunu yapanları şiddetle kınıyorum.

Değerli arkadaşlarım, şimdi, tüketicinin korunması önemli bir olay. Ancak tüketicinin korunmasının sağlanabilmesi için ülkede hukuk olması lazım. Hukukun olmadığı bir yerde tüketiciyi nasıl korursunuz? Türkiye'de maalesef şu anda hukuk yok.

İki gün önce ve bugün Ankara Adliyesinde iki tane tazminat davası görüldü. Birisi Fatma Şahin'le ilgili davaydı. Fatma Şahin bana öyle ağır hakaretler etmiş ki hâkim korkusundan, o yaptığı hakaretlerden dolayı onun davasını reddetti. Ben de ona demişim ki: "Eğer Atatürk'ün kadınlara getirdiği ilkeler olmasaydı sen şimdi Osmanlı Dönemi'ndeki bir statüye tabi olursun." Bundan benim hakkımda 20 bin lira tazminata hükmetti. Bugün de Tayyip Erdoğan'la ilgili -yine Tayyip Erdoğan da bana çok ağır hakaretler etmişti- ona karşı açtığım davayı reddetti hâkim, hem de titreyerek reddediyor. Ondan sonra, onun bana efendim, "Ben bütün milliyetleri, yani Türk milliyetini aldım, ayaklarımın altında çiğneyorum." dediği için, ben de "Benim milliyetimi çiğneyemezsin." dediğim için benim aleyhimde 4 bin lira tazminata hükmetti.

Şimdi, tabii, onların bana yaptığı küfürleri Yargıtay da eğer "Bu davada hakaret yoktur." diye onaylarsa bugün burada hem Fatma Şahin'e hem Tayyip Erdoğan'a da bu lafları söyleyeceğim. Tabii, böyle allayarak, pullayarak söyleyeceğim çünkü emsal karar olacak "Demek ki bunlarda bir hakaret yoktur." diye. O bakımdan bu konuları şey edeceğim.

Şimdi, arkadaşlar, Hükûmet sırasında oturan Hayati Yazıcı'dan öğrenmek istiyorum. Sivas katliamında, Sivas'ta 37 kişiyi diri diri yakan insanların avukatlığını yaptın mı, yapmadın mı?

MEHMET DOĞAN KUBAT (İstanbul) – Ne alakası var!

KAMER GENÇ (Devamla) – Yaptınsa bu avukatlığın daha devam ediyor mu, etmiyor mu? Bunu da öğrenmek istiyorum.

Şimdi, değerli arkadaşlar, ben, tabii, ilk defa kürsüye çıktığım için bir düşüncemi daha belirtiyim. Şimdi, deniliyor ki: "Efendim, türban konusunda Türkiye Büyük Millet Meclisinde bir mutabakat var." Benim mutabakatım yok.

FATİH ŞAHİN (Ankara) – Eksik kalsın!

KAMER GENÇ (Devamla) – Bundan önce Merve Kavakçı bu kürsüye, bu Genel Kurula türbanla çıktığı zaman gösterdiğim tepki ve düşüncelerim ne ise bugün de aynı tepki ve düşünceler içindeyim. Türban 56'ncı maddeye göre serbest değil. Bakın, daha önce Türkiye Büyük Millet Meclisinde MHP'yle, AKP 411 oyla anayasa değişikliğini yaptılar ve türbanı serbest ettiler. Bakın, anayasa değişikliğiyle türbanı serbest ettiler fakat bu, gitti, Anayasa Mahkemesinde iptal edildi.

Dolayısıyla, türban şudur: Türban, laik Türkiye Cumhuriyeti devletine ve Atatürk ilkelerine karşı bir başkaldırıdır. Türkiye Büyük Millet Meclisinin laiklik ilkesini ortadan kaldırmazdır. Türkiye Büyük Millet Meclisi bunu kabul edemez. (CHP sıralarından alkışlar)

İBRAHİM KORKMAZ (Düzce) – Sen hâlâ orada mısın ya!

KAMER GENÇ (Devamla) – Arkadaşlar, ben o gün burada Menemen'de başı kör testereyle kesilen Kubilay'a, o başını kör testereyle kesen zihniyetin buradaki zafer naraları olarak onu yorumladım.

İBRAHİM KORKMAZ (Düzce) – Senin zihniyetin ne, senin!

KAMER GENÇ (Devamla) – Yine, 1925 yılında Atatürk'ün kurduğu laik Türkiye Cumhuriyeti devletini ortadan kaldırıp yerine şeriat devletini getirmek için uğraşan Şeyh Sait düşüncesinin buradaki zafer naraları olarak kabul ettim. (CHP sıralarından alkışlar) Bunları burada "Tarihe geçsin." diye yazıyorum ve biz... Artık, Türkiye Cumhuriyeti devletinde hukuk yoktur, kanun yoktur.

FATİH ŞAHİN (Ankara) – Seni bir kişi alkışlıyor bak, bir kişi, başka alkışlayan yok, kendi grubun bile alkışlamıyor.

KAMER GENÇ (Devamla) – Tayyip Erdoğan çılgınlıklar yapıyor, hukuk tanımıyor, hak tanımıyor, anayasayı tanımıyor, "Ben her istediğimi yapıyorum." diyor. Böyle bir devlet ayakta kalamaz, böyle bir devlet yönetimiyle Türkiye yönetilemez. Türkiye Cumhuriyeti devletinin kuruluşundaki felsefeleri yok ettiğiniz zaman Türkiye Cumhuriyeti devletini de yok etmiş olursunuz. Ama bunun cezasını, bunun sorumluluğunu çok ağır ödeyeceksiniz.

Bakmayın siz burada 326 tane milletvekili varsınız veya birtakım şeyler var. Ama bu devletin kurucu felsefesi her zaman için galip gelecektir. Kurucu felsefeyi yok edenlerin kendilerinin yok olacaklarını da belirtmek istiyorum.

Saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

İBRAHİM KORKMAZ (Düzce) – Allah sana uzun ömür versin de ne olacağını gör. Hiç ölme inşallah!

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Genç.

OKTAY VURAL (İzmir) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Vural.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

5.- İzmir Milletvekili Oktay Vural'ın, Milliyetçi Hareket Partisi olarak, türban konusunda İç Tüzük'ten kaynaklanan herhangi bir engel olmadığını ifade ettiklerine ve böyle bir konunun politik bir değerlendirmeye indirgenmesini doğru bulmadıklarına ilişkin açıklaması

OKTAY VURAL (İzmir) – Sayın milletvekillerinin burada başının açık ya da başının örtülü olmasını siyasi ya da politik, dinî bir ön yargıyla değerlendirmek doğru değildir. Bu konuda İç Tüzük'ümüzden kaynaklanan herhangi bir engel de yoktur. Dolayısıyla böyle bir konunun, Milliyetçi Hareket Partisi olarak, burada mümkün olabileceğini ifade ettik.

Biz, Türkiye Cumhuriyeti devletinin kurucu ideallerine, felsefesine saygı gösteren ve onu sahiplenen bir parti olarak böyle bir konunun böyle bir politik değerlendirmeye indirgenmesini doğru bulmadığımızı ifade etmek istiyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Vural.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Sayın Başkan, bakın, türbanın bir dinî simge olduğuna dair Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin kararı var, Anayasa Mahkemesinin kararı var, Danıştayın kararı var.

BAŞKAN – Sayın Genç, konumuz bu değil.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Yani yargının kararı ortada iken bunların...

BAŞKAN - Sayın Genç, konuşmanıza müdahale etmedim.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Efendim, bir dakika yani...

BAŞKAN – Bu konuyu görüşmüyoruz. Burada başka bir kanun görüşüyoruz. Lütfen...

KAMER GENÇ (Tunceli) – Başkasına söz hakkı veriyorsun da bana niye vermiyorsun? Böyle bir şey olur mu canım!

IX.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Tasarı ve Teklifleri (Devam)

3.- Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun Tasarısı ile Ardahan Milletvekili Ensar Öğüt'ün; 5464 Sayılı Banka Kartları ve Kredi Kartları Kanununun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi, Ardahan Milletvekili Ensar Öğüt'ün; Tüketicinin Korunması Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi, Barış ve Demokrasi Partisi Grup Başkanvekili Şırnak Milletvekili Hasip Kaplan'ın; Kredi Kartları Faizlerinin İndirilmesi Hakkında Kanun Teklifi, İzmir Milletvekilleri Alaattin Yüksel ve Mustafa Moroğlu'nun; Banka Kartları ve Kredi Kartları Kanunu ile Bankacılık Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi, İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın; Tüketicinin Korunması Hakkında Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi, İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın; Tüketicinin Korunması Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi, Adana Milletvekili Ali Halaman'ın; Banka Kartları ve Kredi Kartları Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi, İzmir Milletvekili Alaattin Yüksel'in; Banka Kartları ve Kredi Kartları Kanunu ile Bankacılık Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ile Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu (1/787, 2/34, 2/49, 2/109, 2/280, 2/461, 2/576, 2/726, 2/882) (S. Sayısı: 490) (Devam)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

35'inci maddeyi kabul edilen önerge doğrultusunda oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

36'ncı maddede bir adet önerge vardır, okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 490 sıra sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun Tasarısının 36 ncı maddesinin (2) inci fıkrasında bulunan "belirlenen oran" ibaresinden sonra gelen "tarafarın rızası dışında" ibaresinin "tüketicinin aleyhine olacak şekilde" şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Mehmet Ali Susam

İzmir

Ümit Özgümüş

Osman Aydın

Aydın

Hasan Ören

Özgür Özel

Manisa

Turgut Dibek

Haydar Akar

Kocaeli

BAŞKAN – Okunan önergeye Komisyon katılıyor mu?

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU BAŞKANI NİHAT ZEYBEKÇİ (Denizli) - Katılmıyoruz Başkan.

BAŞKAN – Hükümet?

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANI HAYATİ YAZICI (Rize) – Katmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde Manisa Milletvekili Özgür Özel.

Buyurun Sayın Özel.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Bugün, buradan, üç gündür Manisa'daki annelerden, babalardan, hatta dedelerden gelen ve âdeta içlerindeki üzüntüyü Meclise taşımamızı ve Sayın Başbakanın ifadelerinden duydukları rahatsızlığı sizlerle paylaşmayı bir borç biliyorum.

Bir dede şöyle ifade ediyor, Kırkağaç'tan bir dede: "Benim torunum İstanbul'da okuyor. Yurt çıkmadı. Birkaç arkadaşıyla birleştiler, bir öğrenci evine çıktılar. Sorana bunu söylüyordum. Geçmişte oy vermiş olduğum bir Başbakanın ifadelerinden sonra sanki torunum ayıplanacak bir şey yapıyormuş gibi beni Kırkağaç'ta Başbakanın sözleri mahcup etti. Bu konuyu Başbakanın düzeltmesini söyleyin."

Buna benim gücüm yetmez ama benim oradaki seçmenlerden oy almış bir milletvekili olarak bunu bu kürsüden ifade etmek gibi bir sorumluluğum var. Bunun dahasında, Başbakanın bu konu hakkındaki sıkıntısının İstanbul'a giden öğrenciye yurt temin edememek gibi bir sorunu görmezden gelip daha sonra bunun o evde nasıl kaldığı, kıt kanaat dedesinin babasına desteğiyle İstanbul'da okuyan bu çocuğun orada ne yediği, ne içtiği, evini nasıl ısıttığı, okuluna nasıl gittiğiyle ilgili dertlenmek yerine, öğrenci evinin kapısı kapatıldığında arkasında olanla ilgili Başbakanın yapmış olduğu o korkunç ima hepimizin yüreklerini dağlamaktadır.

Hepimiz öğrencilik yaptık, öğrenci evlerinde bulunduk. Arkadaşlarımız vardı. Evet, kızlı erkekli öğrenci evlerine misafirlige gittiğimiz de oldu. Sayın Başbakanın belki yaşamadığı, bilmediği konu şu: Birinin memleketinden sarma gelir, dolma gelir, börek gelir, köfte gelir; arkadaşlarını davet eder çünkü o tatlar burnunda tütmektedir. O evlere gidilir, onlar yenilir, içilir. O evlerde ders çalışılır, o evlerde sohbet edilir, o evlerde sıla, memleket hasreti paylaşılır ama Başbakanın aklına bir öğrenci evinin kapısı kapandığında arkada olacak şeyle ilgili bir tek şey geliyorsa işte esas sorun budur. (CHP sıralarından alkışlar) Biz, bu sorundan rahatsızlık duyuyoruz ve şu kadarını ifade etmek lazım ki: Başbakan, ifadesiyle, mütedeyyin olmayı, muhafazakâr olmayı ve o tip seçmenden alan desteği falan, amacını, haddini aşmıştır ama Başbakanın aştığı bir şey daha vardır, Başbakan anayasal sınırı aşmıştır.

Siz güçlü bir Başbakan olabilirsiniz, yüzde 49 oy almış olabilirsiniz, her istediğinizi bu Meclisten geçiriyor olabilirsiniz; size seçimin sağladığı çoğunluk ve size seçimin sağladığı güç bazen normal, anayasal sınırları da zorlayarak, yürütmenin yargı üzerinde, yürütmenin yasama üzerinde tahakkümü noktasında, hak etmediğiniz bir gücü de vermiş olabilir; tek maddelik kanunlar çıkarıyor olabilirsiniz ama siz Başbakan olarak, Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'na sadakate de yemin etmiş bir milletvekili olarak Anayasa'ya aykırı yasal düzenlemeleri ima edemezsiniz.

Anayasa'mızda konut dokunulmazlığı vardır, Anayasa'mızda özel hayatın gizliliği vardır, özel hayatın mahremiyeti vardır. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin kararlarında özel hayatın mahremiyetini ve gizliliğini kısıtlayacak yönde yapılan her türlü yasal düzenlemenin İnsan Hakları Sözleşmesi'ne aykırı olduğu ve böyle yasal düzenlemelerin ülkeler tarafından yapılamayacağına ilişkin kararlar vardır. Bu kararları gördüğünüzde siz anayasal sınırı aşmış bir noktaya gelirsiniz, buna hukuk devleti izin vermez, vermemelidir. Kamu vicdanı rahatsızdır.

Şu kadarını ifade etmek isterim: Hitler Almanyası'nda Hitler'in şahsına hayran, onun Propaganda Bakanı Goebbels vardı. Goebbels "Bir beyaza 'siyah' diye ne kadar çok dersiniz, onun siyah olduğuna inanlar artar ama 'beyaz' diyenler de 'gri' demeye başlar." demiştir. Şimdi, o Hitler'in bir sığınakta intihar edip on yedi yıl Arjantin'de yaşadığına inanmıyorum ama onunla aynı gün intihar eden Goebbels'in ölmediğine, yaşadığına, Başbakana metin yazdığına, danışmanlık yaptığına inanmaya başladım. Böyle ifadeler kullanıp da sonra "Biz kimsenin hayatına müdahale etmiyoruz, yaşam tarzına müdahale etmiyoruz." dersiniz bunu ancak Goebbels savunabilir.

Saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

36'ncı maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 36'ncı madde kabul edilmiştir.

37'nci maddede üç adet önerge vardır, okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 490 sıra sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun Tasarısının 37 inci maddesinin ikinci fıkrasının ikinci cümlesindeki "yüzde ikisini" ibaresinin "kalan vadesi otuz altı ayı aşmayan kredilerde yüzde birini, kalan vadesi otuz altı ayı aşan kredilerde ise yüzde ikisini" şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Mihrimah Belma Satır
İstanbul
İbrahim Korkmaz
Düzce

Mehmet Doğan Kubat
İstanbul
Safiye Seymenoğlu
Trabzon

Recep Özel
Isparta
Tülay Kaynarca
İstanbul

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

490 sıra sayılı Tasarının 37. Maddesinin (2). fıkrasında geçen "yüzde ikisini" ibaresinin "binde beşini" olarak değiştirilmesini arz ederiz.

Alim Işık
Kütahya

Lütfü Türkkan
Kocaeli

Emin Haluk Ayhan
Denizli

Yusuf Halaçoğlu
Kayseri

Mehmet Günal
Antalya

TBMM Başkanlığına

Görüşülmekte olan 490 sıra sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun Tasarısının 37 nci maddesinin (2) inci fıkrasının ikinci cümlesinin "Bu tazminat, erken ödeme ile kredi sözleşmesinin sona erme tarihi arasındaki sürenin bir yılı aşmaması durumunda talep edilemez. Aradaki sürenin üç yıldan az olduğu durumda kredinin toplam tutarının binde beşini; beş yıldan az olduğu hâlinde kredi toplam tutarının yüzde birini; daha uzun sürelerde ise yüzde ikisini geçemez." şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Mehmet Ali Susam
İzmir
Hasan Ören
Manisa

Osman Aydın
Aydın
Turgut Dibek
Kırklareli

Ümit Özgümüş
Adana
Haydar Akar
Kocaeli

BAŞKAN – Son okunan önergeye Komisyon katılıyor mu?

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU BAŞKANI NİHAT ZEYBEKÇİ (Denizli) - Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Hükûmet?

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANİ HAYATİ YAZICI (Rize) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde Manisa Milletvekili Hasan Ören.

Buyurun Sayın Ören. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakikadır.

HASAN ÖREN (Manisa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; gerçekten, tüketicinin haklarını korumayla ilgili bu kanun tasarısı üzerinde belki de en fazla beklentiyi kredi kartı kullanan, bu ülkede kredi kartından dolayı aile düzenleri bozulan insanlar, bu paketin içerisinden bir şey bekliyorlar ama ne yazık ki bu paketin içerisinden yine iktidar partisinin düşüncesi bu insanlara bir şey vermemek.

Hatırlarsınız -biz biraz çabuk unutuyoruz- 2004, 2000 yıllarından daha öteye gidip 1980'li yıllarda 24 Ocak kararları uygulanmıştı. 24 Ocak kararlarıyla beraber, ülkenin her tarafında yerden pıtrak çıkar gibi bankerler çıkmıştı. O gün, bu ülkede yüzde 30'luk enflasyon vardı. Bankerler, tasarruf yapabilecek emeklinin, işçinin, memurun paralarını yüksek faizlerle toplamışlardı ve sonucunda bildiğimiz gibi o bankerler kaçtılar, battılar. Olan bu ülkedeki emeğiyle çalışan, çoğunluğu işçi, memur olan kesime çıktı.

Şimdi, kredi kartlarını da aynı şekil yaptınız. On yıldan beri kredi kartlarıyla ilgili bankaların söylediklerini yerine getirdiniz. "Ülkede yüzde 7 enflasyon." dediniz, kredi kartlarını 2,2 faizle çalıştırdınız. Yani yüzde 7 enflasyon, yüzde 28 faiz. Peki, işçiye, memura parayı verirken yüzde 7 ve 6 üzerinden hesaplıyor iseniz; bankalar bu işçilere ve memurlara veya dar gelirlili bu kesime parayı verirken yüzde 28 alıyorsa aradaki farkı nasıl kapatacağız? Şimdi geldikleri durum bu. Geçen konuşmamda da söyledim, 2 milyon insan icrada, evlerinde huzur yok. 1,5 milyon insan üç ödemenin sadece 1 tanesini yapabiliyor, 11 milyon insan yüzde 20'sini ödüyor. Değerli arkadaşlarım, kredi kartı kullanan, bu ülkede emeğiyle geçinen bu insanların durumlarını düzeltmediğimiz süre içerisinde yapılacak olanların hiçbir kıymeti yoktur.

Şu an kredi kartı kullanan 17 milyon arkadaşımızın 14,5 milyonu sıkıntı içindedir. 2002'de aldığınız 6,5 milyarlık bütün kredi kartı kullananların borcunu on yıl içerisinde çıkardığınız rakam 89 katrilyon. Bu kadar farkı bu insanların üzerine yüklediniz.

Şimdi, şunu söyleyemezsiniz: "1980'lerde o günün Maliye Bakanı Kaya Erdem'in, bankerlerin bu ülkede emeğiyle geçinen insanların parasını alıp götürdüğünde söylediği son söz, kurduğu son cümle şuydu: 'E, kumar oynadınız, kaybettiniz.'" Şimdi de bu kumar, promosyonlarla, bankaların bu kadar reklam yaparak sokakta öğrenciye, işçiye kredi kartı dağıtmasına müsaade eden AKP iktidarına aittir. Şimdi, siz de en sonunda "Harcamasaydın, kartı almasaydın." mantığıyla

yüzde 62'sini kapsayan bu ülkenin insanlarını ortada mı bırakacaksınız? Bu tasarıda bir şey yok. Gelin, Cumhuriyet Halk Partisinin verdiği kanun teklifini birlikte buradan geçirelim. Bu emeğiyle geçinen, alın teriyle geçinen, bu kadar borç yapan, kredi kartı borcu yapan, yüzde 6-7 maaşına devlet tarafından, AKP tarafından zam yapılmış bu insanları bankaların kucacağına atıp da yüzde 28, yüzde 30, yüzde 35'lerle faizle para kullandırmanın önünü açan AKP iktidarı, on yılda getirdiğiniz durum bu. Gelin, Cumhuriyet Halk Partisinin verdiği kanun teklifini birlikte değerlendirelim. Birlikte değerlendirelim, bu kredi kartı borcundan dolayı icrai işlem gören bütün arkadaşlarımızın borcunu, avukat parasından tutun cezalarına, faizlerine kadar kaldıralım, yüz yirmi ay bunlara taksit yapalım, ondan sonra kredi kartını maaşının 2 katı, 4 katı olmasıyla ilgili doğru bir ödeme planı içerisine alalım. Bunu yapmaz isek bu kredi kartı mağdurları daha da çoğalarak devam edecektir.

Bankaların sayenizde keyfi yerindedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

HASAN ÖREN (Devamla) – Bu tüketici haklarıyla ilgili hazırladığınız paket içerisinde de kredi kartı mağdurlarıyla ilgili bir düzenleme söz konusu değildir.

Hepinize saygılarımı sunarım. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN –Teşekkür ederim Sayın Ören. Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

TBMM Başkanlığına

490 Sıra Sayılı Tasarının 37. Maddesinin (2). fıkrasında geçen "yüzde ikisini" ibaresinin "binde beşini" olarak değiştirilmesini arz ederiz.

Alim Işık (Kütahya) ve arkadaşları

BAŞKAN – Okunan önergeye Komisyon katılıyor mu?

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU BAŞKANI NİHAT ZEYBEKÇİ (Denizli) - Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN - Hükümet?

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANI HAYATİ YAZICI (Rize) - Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde Kocaeli Milletvekili Sayın Lütfü Türkkan konuşacak.

Buyurun. (MHP sıralarından alkışlar)

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; kullanılan dövizde endeksli konut kredilerinin geri ödenmesinde uygulanan yüzde 2 kesintinin binde 5'e düşürülmesiyle ilgili verdiğimiz önergenin kabul edilmesi hâlinde tüketiciye çok ciddi bir fayda getireceğini umuyoruz.

Zira, diğer ülkelerde, bu tip krediler vadesinden önce kapatıldığında bir başka kredinin kullanımına açıldığı için, mevcut piyasadaki genişlemeyi destekleyeceği düşünülmektedir.

Burada yüzde 2'yle bunu teşvik yerine, aksine, bunu menediyorsunuz yani "On sene kredi verdim, on senede ödeyeceksin." Adamın durumu müsait, "Ben bunu iki senede bitirmek istiyorum arkadaş." Bankanın da plasmanlarında böyle bir artış sağlamak varken niye bunu zora koyup "Yüzde 2'yi ödersen anca ben bu krediyi tasfiye ederim." diyorsunuz? Bunun mantığını anlamak mümkün değil. Bunun hatta bence binde 5 bile değil, sıfıra düşürülmesi hem tüketici hakları açısından hem de piyasadaki genişlemeye müsaade edebilmesi açısından önem arz ediyor. Bu konunun tarafınızdan tekrar düşünülmesini istirham ediyoruz.

Sayın Bakanım, özellikle size bir şeyi daha hatırlatmak istiyorum. Burada tüketicinin korunmasıyla ilgili, daha önce bankaların mevcut bilançolarında faiz dışı gelirlerin çok arttığını gördük. Bunu, geçtiğimiz dönemde Hükümetinizin farkına vararak bunun aşağıya düşürülmesi konusundaki girişimleriniz maalesef bankalar tarafından şu ana kadar doğru dürüst uygulanmamıştır. Bankaya şu veya bu şekilde yolu düşen vatandaşımız örtülü olarak çeşitli adlar altında birçok ücreti ödemek zorunda kalmıştır. Öğrencilerin aldıkları bursların içerisinde –zaten aldıkları burslar belli- özel vakıflarda kişi ve kurumların çıkarttığı öğrenci burslarından dahi öyle bir, "haraç" diyeceğim kadar büyük bir kesinti yapılıyor ki öğrencinin alabileceği 200-250 liranın bile altına düşmesine vesile oluyor. Bankalar mevcut para hareketleriyle para kazanırlar. Hizmet adı altında vatandaşın sömürülmesine müsaade edilmemesi konusunda önlemlerin biraz daha artırılmasını özellikle istirham ediyoruz.

Dün burada söz konusu edildi, bir kere daha ben söz konusu etmek istiyorum. Organize sanayi bölgelerinde bulunan şirketlerin, sanayi tesislerinin en önemli finans kaynakları "leaseback" dediğimiz sistem. Yani, kendi fabrikalarını bir leasing kuruluşuna satmak, oradan geriye almak. Ne hikmetse, hangi akla hizmet etmekte "leaseback" organize sanayi bölgelerinden kaldırıldı. Dolayısıyla, orada bulunan firmaların finansman meselesini çok ciddi bir şekilde sektöre uğrattı. Bu konunun düzeltilmesi konusunda bir an önce harekete geçilmesini, üretim yapan firmaların önündeki bu engelin kaldırılmasını bizatihi isteyen sanayi odası, meslek temsilcisi arkadaşlarımız vardı, burada dile getirmek istiyorum.

Bir başka konuya daha değinmek istiyorum. Bugün 12 Eylülün en büyük ürünü olan YÖK'ün kuruluşunun yıl dönümü. Yani, 12 Eylül Anayasası'nın getirdiği, Türkiye'ye en büyük darbe olarak bildiğimiz YÖK'ün kuruluş yıl dönümü. Darbelerle bu kadar mücadele ettiğini söyleyen Hükümetimiz, YÖK'e kınalı kuzusuna sahip çıkan koyun gibi bakmaktadır. YÖK'ün darbe zihniyeti olduğunu kabul etmeyip onu niye bu kadar eller üstünde tutmaktadır? Sadece kendisi nüfuz ettiği için.

YÖK, bir darbe anayasası ürünüdür. YÖK'ün kaldırılması yönünde en ufak bir gayret sarf etmezken siz kalkıp öğrenci evlerine dadandınız. Yani, söylemlere bakıyorum, konuşulanlara bakıyorum, yazılanlara bakıyorum, uygulamalara

bakıyorum “Yahu, bu ülkeyi Doktor Haydar Dümen mi yönetiyor?” diyorum. Bu nedir, ne alaka? Ben, bunun boş bir söylem olmadığını düşünüyorum. Bunun arkasından neler geleceğini merak ediyorum.

Buradan soruyorum Hükûmetinize: Burada, dersanelerden sonra cemaatin hizmet evlerine yönelik bir operasyonunuz var mıdır, yok mudur? Bunun da açıkça cevaplanmasını istiyorum.

Hepinize saygılar sunuyorum. Sağ olun, var olun. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Türkan.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 490 sıra sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun Tasarısının 37 inci maddesinin ikinci fıkrasının ikinci cümlesindeki “yüzde ikisini” ibaresinin “kalan vadesi otuz altı ayı aşmayan kredilerde yüzde birini, kalan vadesi otuz altı ayı aşan kredilerde ise yüzde ikisini” şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Mihrimah Belma Satır (İstanbul) ve arkadaşları

BAŞKAN – Okunan önergeye Komisyon katılıyor mu?

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU BAŞKANI NİHAT ZEYBEKÇİ (Denizli) – Takdire bırakıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Hükûmet?

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANI HAYATİ YAZICI (Rize) – Katılıyoruz Sayın Başkanım.

MİHRİMAH BELMA SATIR (İstanbul) – Gerekçe efendim.

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Tüketicinin konut kredisini erken ödemesi durumunda katlanacağı külfetin azaltılması amaçlanmıştır.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir.

37'nci maddeyi kabul edilen önerge doğrultusunda oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 37'nci madde kabul edilmiştir.

38'inci maddede bir adet önerge vardır, okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 490 sıra sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun Tasarısının 38 inci maddesinin (1) inci fıkrasının sonuna “Krediden cayma ya da dönme durumunda krediyi kullananın aksi yönde yazılı talebi olmadığı durumda sigorta sona erer.” ifadesinin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

Mehmet Ali Susam Osman Aydın

Kemal Değirmendereli

İzmir

Aydın

Edirne

Ümit Özgümüş

Hasan Ören

Adana

Manisa

Turgut Dibek

Haydar Akar

Hüseyin Aygün

Kırklareli

Kocaeli

Tunceli

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU BAŞKANI NİHAT ZEYBEKÇİ (Denizli) – Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Hükûmet...

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANI HAYATİ YAZICI (Rize) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde, Tunceli Milletvekili Hüseyin Aygün.

Buyurun Sayın Aygün. (CHP sıralarından alkışlar)

HÜSEYİN AYGÜN (Tunceli) – Çok sağ olun Başkanım, teşekkürler.

Tüketicinin korunmasıyla ilgili görüşmelerin yapıldığı bu saatlerde, aslında, Amerika Birleşik Devletleri'nin Türkiye'deki iletişim hizmetleri alan milyonlarca insanı, milyonlarca tüketiciyi dinlediği yönünde, bir İtalyan gazetesinde önce çıkan, bugün de Türk ulusal basınına düşen haberler başka bir gündemi oluşturuyor.

Biliyorsunuz, Edward Snowden iki ay evvel Rusya'ya sığındı ve bu eski CIA analisti, elde ettiği bazı verileri Rus istihbarat birimleri aracılığıyla öncelikle Avrupa'ya daha sonra dünyanın her yerine yaydı ve Avrupa'da uzun bir zamandır kıyamet kopmuş durumda. Merkel'den Fransız liderlere, İtalya'dan İspanyol liderlere, sivil toplum örgütlerine ve iletişimde hizmet alan bütün yurttaşlara kadar, Amerika'ya karşı büyük bir öfke ve tepki oluşmuş durumda. Merkel'in on yıldır özel

telefonunun dinlendiği neredeyse kanıtlandı. Amerika Birleşik Devletleri'nin sadece bir ay içinde İspanya'da 60 milyon kişinin telefon kayıtlarını depoladığı da yine kesinleşen bilgiler arasında.

Birkaç gün evvel Cumhurbaşkanı Gül'e, bir gazeteci, birazcık cesaretini toplayarak "Türkiye acaba dinlenmiş olabilir mi Sayın Cumhurbaşkanı?" diye sordu. Cumhurbaşkanı Gül ise bu sorunun bugüne kadar neden sorulmadığını hayretle karşıladığını, Avrupa'da kıyametlerin koptuğunu söyleyerek kendilerinin devlet işlerinde güvenli telefon kullandıklarını, böyle bir şey olup olmadığı hakkında bir bilgisi olmadığını söyledi. Henüz Başbakan Erdoğan'a da bu konuda bir soru sorulmuş değil. Yalnız, Erdoğan dün Finlandiya'daydı, bugün de İsveç'te. Allah'tan, yabancı gazeteciler var, bol bol soru soruyorlar, orada soru sorulduğu zaman ne olduğunu hep birlikte iki gündür görüyoruz. Türk gazetecilerine de biraz İsveç ve Finlandiyalı gazetecileri örnek almalarını tavsiye ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

Şimdi, Türkiye'yle ilgili ilginç olan şey şu: Türkiye'nin dinlendiğini İspanya'da bir gazete ortaya çıkarıyor ve "Kıbrıs üzerinden İngiliz istihbaratı dinledi." diyor. Fiber optik 14 kablunun 1 tanesi Türk yurttaşın –konumuzla ilgili olmakla üzere- Türk tüketicilerinin milyonlarca kaydını depolamış durumda. Ve Türkiye'de bu konuda hiçbir tartışma -bu Parlamentoda tüketici hakları konuşulurken Sevgili Mevkidaşımız İzmir Milletvekili Erdal Aksünger hariç- bu konuda söylenmiş hiçbir söz yok, çok ilginç. Herhâlde, karşıda büyük birader var diye, muhatap Amerika Birleşik Devletleri diye, büyük bir patron var diye, ondan korkmak gerekiyor diye hiç kimse konuşmuyor; öyle olsa gerek, bana öyle geliyor en azından.

Şimdi, arkadaşlar, Adnan Menderes döneminde "Fuat Doğu" diye bir adam var. MİT'in önceliği olan kurumun başkanı ve Amerika'da eğitim alıyor. 1957'de şöyle diyor: "Amerikalılar Erenköy'e bir dinleme istasyonu kurdu, çok gelişkin bir istasyon."

Eminim, şu anda, Meclise sadece 1.500 metre ötede Amerika'nın NSA'ya bağlı ODC binasının olmadığını, orada öyle bir bina olmadığını bilen, o binanın bu Meclise bu kadar yakın olduğunu, şu an benim yaptığım konuşmayı bile dinlediklerini hiç bilmeyen milletvekilleri vardır.

Biz, yarın saat 12.00'de o binaya gideceğiz. Meclis, Genelkurmay, Parlamento oradan mı dinleniyor diye Amerikalı yetkililere soracağız; çünkü bu konuyu Türkiye'de soracak bir muhatap yok.

Dediğim gibi, mesela, Almanya, İngiltere'nin Büyükelçisini Berlin'deki bakanlığa çağırıyor üç gün evvel. Bu, II.Dünya Savaşı'ndan sonra ilk defa oluyor, Almanya İngiltere'nin Büyükelçisini çağırıyor ve sorguluyor "Bizi dinlediniz mi?" diyor. Çünkü, İngiltere, bizzat Merkel'in özel konutunun hemen yanında bulunan Alman Parlamento binasına da çok yakın olan büyükelçilik binasındaki teknik araçlarla Merkel'i de dinlemiş ama onlar en azından çağırıyorlar ve soruyorlar "Siz, başta Başbakanımızı, sonra milyonlarca Alman yurttaşının Facebook, Twitter, telefon görüşmelerini dinlediniz mi? Elinizde ne var? Ne kadar bilgi depoladınız ve bunu neye göre yaptınız? Ne zaman imha edeceksiniz?" diye, en azından İngiliz Büyükelçisini sorgulama cüretini gösterebiliyorlar.

Dileğim, sadece 10-15 CHP'li arkadaşın yarın ODC binasına gitmesi değil, MHP'den, BDP'den, hatta AKP'den, Türkiye'nin bağımsızlığını, Türkiye'nin çıkarlarını Amerika'nın bu korsanca eylemleri karşısında savunan, bu yönde duyguları olan arkadaşların da katılması. Bugün iyi bir çağrı yapalım, yarın bütün milletvekilleri, gelin Amerika'nın yasa dışı dinleme merkezini birlikte basalım.

Çok teşekkürler. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Aygün.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

38'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 38'inci madde kabul edilmiştir.

39'uncu maddede iki adet önerge vardır, okutuyorum:

TBMM Başkanlığına

490 s. sayılı Kanun Tasarısının 39'uncu maddesinin (4). fıkrasında geçen "yönetmeliklerle" ibaresinden önce "ilgili tüketici derneklerinin de görüşü alınarak" ibaresinin eklenmesini arz ederiz.

Alim Işık

Mesut Dedeoğlu

D. Ali Torlak

Kütahya

Kahramanmaraş

İstanbul

Lütfü Türkkan

Oktay Vural

Kemalettin Yılmaz

Kocaeli

İzmir

Afyonkarahisar

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 490 sıra sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun Tasarısının 39 uncu maddesinin (1)'inci fıkrasında yer alan "ve bu hesaptan sadece kredi ile ilgili işlemler yapılması" ibaresinin madde metninden çıkartılmasını arz ve teklif ederiz.

Mehmet Ali Susam

Osman Aydın

Hasan Ören

İzmir Aydın

Manisa

Haydar Akar

Turgut Dibek

Kemal Değirmendereli

Kocaeli

Kırklareli

Edirne

Ümit Özgümüş

Erdal Aksünger

Adana İzmir

BAŞKAN – Son okunan önergeye Komisyon katılıyor mu?

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU BAŞKANI NİHAT ZEYBEKÇİ (Denizli) – Katılmıyoruz Başkan.

BAŞKAN – Hükümet?

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANİ HAYATİ YAZICI (Rize) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde İzmir Milletvekili Erdal Aksünger.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakikadır.

ERDAL AKSÜNGER (İzmir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Tüketici hakları konusunda Hüseyin Bey çok güzel bir hakkımızı aslında tarif etti, tabii, bunu şöyle bağlamak istiyorum: Dinleme Komisyonunda, böcek komisyonunda çok önemli bir çalışma yaptığımızı inandığımda bunu üçüncü, dördüncü ayda anlatmıştım. Ne yazık ki ben üç tane araştırma komisyonunda yer aldım. Bu araştırma komisyonlarında teorikte her şey çok güzel. Bakın, bu kitapçığa biraz önce Hüseyin Bey'in söylediklerini ben Cumhuriyet Halk Partisinin muhalefet şerhi olarak yazdım. Türkiye'yi Amerika'nın nasıl dinlediğini, nerelerde kimleri dinlediğini bizatihi kendim orada bütün tutanaklarda hepsini getirdim, gösterdim de. Bu kitapçıkta, Dinleme Komisyonu kitapçığında, muhalefet şerhi olarak üçüncü, dördüncü ayda söylediklerimin hepsi var. Sayın Grup Başkan Vekiliniz Belma Hanım da bunları bizatihi bilir. Kimse itibar etmedi. Neden etmedi biliyor musunuz? Çünkü iktidar milletvekillerinin çoğu bunun bir komplo teorisi olduğunu düşünüyordu. Millî İstihbarat Teşkilâtına gittiğimizde bizzat kendim sordum "Böyle bir konuyla ilgili bilginiz var mı?" diye, "Bilgimiz yok." dediler. Emniyet istihbarata gittiğimizde sorduk "Bilginiz var mı?", "Yok." dediler. İyide 1993'lerde ve 2003'te ciddi vakalar bu ülkede gazetelere yansımıştı, İnternette bile vardı konular. Ben şunu iddia ettim, dedim ki: Türkiye Büyük Millet Meclisine 1 kilometre mesafede Amerika'nın dinleme merkezi var diyorum. Yarın arkadaşlarımızla araya gideceğiz. Evet, dünya çalkalanıyor, Türkiye'de çit çıkaran yok. Niye çıkarılmıyor? Neden Millî İstihbarat Teşkilâtı bu konuyu bilmiyor? Eğer gerçekten bu konuyu bilmiyorsa bunun adı Millî İstihbarat Teşkilâtı olur mu? Olmaz bence. Emniyet istihbarat? O da bilmiyor. E, kim bilecek bu konuyu? Eğer biliyorlarsa ve Türkiye Cumhuriyeti'nin en üstündeki yasama organının kurduğu bir komisyona bunu söylemiyorlarsa eğer, kime söylüyorlar acaba? Hayır, öbür türlü bilip de söylemiyorlarsa kimden korkuyorlar? Snowden'in söylediklerinin hepsine bakarsanız içinde, Türkiye'yle ilgili 12 bin tane bir vesileyle dinleme evrakının olduğunu söylüyor. Bir CIA ajanı bunu söylüyor ve Türkiye'de bunu kale alan hiç kimse yok. Evet, Cumhurbaşkanımıza sorduklarında dedi ki kendisi: "Ya böyle bir şey bir müttefik tarafından yapılıyorsa çok ayıptır. Bu ihlale ilgili araştırma yapılması gerekir."

Ayrıca, kendisine de şunu söylüyorum: Kendisi icra makamı zaten ama bunu söylediği yer de iktidar bugün, sizlersiniz arkadaşlar. Türkiye Cumhuriyeti'nin bence onlarca yıldır yapılan bu casuslukla ilgili konuyu aydınlatmak veya en kötü ihtimalle bununla ilgili konuda diplomatik bir dille bile olsa Amerika'ya bu soruyu sormak, sizin aslında bir vesileyle bu millete karşı sorumluluğunuz olması lazım ama çit çıkaran yok. Bir tane Allah'ın kulu çıkıp da "Ne oluyor kardeşim?" demiyor. Askerî istihbaratla ilgili konuların çalışıldığı söyleniyor, siyasi olan stratejik kurumlarımızın bütün bilgilerinin çalışıldığı söyleniyor, hiç kimse kale almıyor. Kendimizi yırttık, beş aydır, altı aydır bununla ilgili basın toplantıları yaptık, Mecliste araştırma önergeleriyle ilgili sorular sorduk, bir sürü konu söyledik, ilgilenen bir tane arkadaş yok. Ama biz üstümüze düşen vazifeyi yapacağız, yarın saat bir buçukta, iddia ettiğimiz yerin önüne gideceğiz. İçeri gireriz, girmeyiz bilemiyorum ama şunu söylüyorum: Aslında, bu ülkeyi bir vesileyle yönetmek nasip olmuş sizler, eğer bunu kale almıyorsanız bu millete bir gün hesap verirsiniz. Bu ciddi bir ithamdır, size söylüyorum.

Bakın, bu komisyon raporunda söylediğimiz konuların hepsini, benim söylediklerimi bugün Amerikalı ajan söylüyor, itiraf ediyor, söylüyor. Rusya'ya söylemiş.

Ayrıca başka bir şey daha söyleyeceğim. Yunanistan eski Dışişleri Bakanı Pangalos, on yıl önce Dışişleri Bakanlığı yapan adam iki hafta önce dedi ki: "Biz, Amerika'nın hem Atina'daki büyükelçiliğini hem de Ankara'daki büyükelçiliğini dinledik." Yunanistan söyledi bunu. İngiltere'yle ilgili konuyu kendisi itiraf etti. Evet, bugün iktidarda hiç kimseden çit çıkmıyor.

Ben herkese çağrı yapıyorum: Biz yarın saat bir buçukta, bahsettiğimiz mevzu olan yere gideceğiz. Yani, bunu sadece ve sadece konuları gündeme getirmek için, bu ülkede yapılan casuslukla ilgili konuyu gündemde tutmak için söylüyorum. Eğer gerçekten vicdanı olan milletvekilleri varsa, yarın saat bir buçukta basın kapısından gideceğiz, herkesi bekleriz. Bu millet için, bu memleket için gideceğiz arkadaşlar.

Hepinize saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

OKTAY VURAL (İzmir) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Buyurun.

OKTAY VURAL (İzmir) – Şimdi, iki konuşma da çok vahim tabii. Bir yabancı ülkenin istihbarat örgütünün Türkiye'de bir istihbarat, dinlemeyle ilgili bir merkez kurduğu iddiası var. Sayın bakanlar burada yani herhâlde bu konuda bir cevap verme, en azından böyle bir şeyin olmadığına ilişkin, Türkiye Büyük Millet Meclisine Hükümetin böyle bir iddianın mümkün olmadığını ilişkin bir değerlendirme yapma ihtiyacı var yani böylesine çok önemli... Sayın İçişleri Bakanı, öğrenci evleri takip ediliyor, şu yapılıyor, bu yapılıyor. Eğer bu konuda Türkiye Büyük Millet Meclisinde böyle bir iddia ileri sürülüyorsa böyle bir şeyin olmasının mümkün olmadığına ilişkin bizim milletimize ve milletvekillerimize lütfen kararlılıkla bir tavır ortaya koyun. Aksi takdirde, "Sükût ikrardan gelir." anlayışıyla "Olur, yaparlar, gelirler, geçerler." gibi bu konunun sürüncemede bırakılması gerçekten doğru değildir. Bu konuda Hükümetin bir cevap vermesi gerçekten önemli çünkü çok önemli.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

OKTAY VURAL (İzmir) – “Yabancı bir istihbarat burada kurmuş merkezi, bizi dinliyor.” diyor milletvekili, söylüyor, milletvekillerini çağırıyor. Milletvekilleri ne yapacak? Devletimiz ne yapıyor?

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Vural.

OKTAY VURAL (İzmir) – Biz bu sorunun cevabını Hükümetten bekliyoruz.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Vural.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Tanal.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Özür dilerim yani gerçekten iki hatip arkadaşımız Türkiye’de casusluk dinlemeleriyle ilgili çok önemli konulara değindiler. Bu, bir millî meseledir. Millî mesele olması anlamında, görüşülen bu tasarıdan daha önemli bir konu. Mevcut İçişleri Bakanı da huzurdayken eğer bu konuda Meclisi bilgilendirirse gerçekten önemli bir kamu hizmeti ifa etmiş oluruz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Tanal.

İÇİŞLERİ BAKANI MUAMMER GÜLER (Mardin) – Sayın Başkan, iddiaları inceleriz ve uygun bir zamanda da Meclise bilgi veririz.

BAŞKAN – Teşekkür ederim, sağ olun.

HÜSEYİN AYGÜN (Tunceli) – Bu kadar mı yani? Ancak öğrencileri kovala ya!

ERDAL AKSÜNGER (İzmir) – Bu kadar mı ya?

Sayın Bakanım, bu konuyla ilgili çıkıp birkaç kelime söylerseniz çok iyi olur.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Sayın Bakanım, hiç haberiniz yok muydu şu anda söylenene kadar?

İÇİŞLERİ BAKANI MUAMMER GÜLER (Mardin) – İddiaları inceler, gerekli bilgileri veririz.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum.

TBMM Başkanlığına

490 s. sayılı Kanun Tasarısının 39. maddesinin (4). fıkrasında geçen “yönetmeliklerle” ibaresinden önce “ilgili tüketici derneklerinin de görüşü alınarak” ibaresinin eklenmesini arz ederiz.

D. Ali Torlak (İstanbul) ve arkadaşları

BAŞKAN – Komisyon okunan önergeye katılıyor mu?

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU BAŞKANI NİHAT ZEYBEKÇİ (Denizli) – Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Hükümet?

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANI HAYATİ YAZICI (Rize) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde İstanbul Milletvekili Durmuş Ali Torlak konuşacak.

Buyurun Sayın Torlak. (MHP sıralarından alkışlar)

D. ALİ TORLAK (İstanbul) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 490 sıra sayılı Kanun Tasarısı'nın 39'uncu maddesinin (4)'üncü fıkrası üzerinde Milliyetçi Hareket Partisi adına söz aldım. Bu vesileyle yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, benim buraya çıkış amacım kredi konusunda bankalarla olan diyaloglar noktasında denizciliğin sorunlarını sizlerle paylaşmaktır. Biliyorsunuz, 2008 yılında küresel kriz aynı zamanda ülkemizi de vurmuştur. Bununla beraber, denizciliğimiz çok iyi bir yerde olmasına rağmen 2008'den sonra denizciliğimiz maalesef gün geçtikçe geriye gitmiştir. Bakın, sadece ve sadece Tuzla Tersaneler Bölgesinde 2008 yılına kadar yaklaşık 150 bin kişinin çalıştığını ve yan sanayisiyle birlikte yaklaşık 200 bine varan bir insan sayısının çok önemli olduğunu da vurgulamak istiyorum. Bugün bu tersaneler boştur, bugün bu tersanelerde yapılan gemilerin hepsi bankalara borçludur ve armatörleri artık çıkmaz noktaya gelmişlerdir. Dün armatörlere kredi veren bankalarımız bugün evlerini haczetmekte ve insanların altından arabalarını almakta, kendilerine hakaret etme düzeyine kadar gelmişlerdir.

Değerli milletvekilleri, bu süreç içerisinde AKP iyi bir şey yapmıştır. Yaptığı tek şey, tersane yerleri tahsis etmiştir fakat öyle de bırakmıştır ama dünyada bu değildir. Dünyada tersane yeri yaparsınız, hazırlarsınız devlet olarak, ondan sonra da peşinde olursunuz ve finanse edersiniz.

Bakın, dünyada 2008'den bu yana büyük kriz olmasına rağmen Çin, Kore ve Tayland'da bugün gemi yapılmakta, bu yapılan gemileri dünya piyasalarına satmaktadırlar.

Arkadaşlar, bizim ağırmıza gidiyor. 1.30 boyundaki bir Çinli, bir Filipinli 300 bin dwt'luk bir gemi yapıyor, boy ortalaması 1.75 olan Türk milletinin fertleri 25 bin tonluk, 30 bin tonluk geminin haricinde maalesef gemi yapamıyorlar. Bunun bizim ağırmıza gitmesi lazım. Bu kapasite bizde var, bu işçilik gücü bizde var. Eğer biz devlet olarak bunu desteklersek, bunun yanında olursak ben inanıyorum ki bunu başarırız ve dünyaya gemi yapar, gemi satar hâle getiririz.

Bakın değerli dostlar, 2008 krizi başladığında devletimiz bir kredi çıkardı denizcilerin faydalanması üzere ve dediler ki: "Kredi Garanti Fonu'ndan bir destek yapacağız, yarım kalmış gemileri bu şekilde devam ettireceğiz ve bunları dünyaya satacağız, armatörlerimizin sayısını devam ettireceğiz." Ama orada bir şeyi gördük, orada 10 tane, 15 tane gemi finansının haricinde, armatörümüz maalesef kredilendirilemedi, gemileri yarım kaldı. Bir kısmı gemilerini, yapmakta oldukları mevcut yeni gemileri hurdaya satmak suretiyle borçlarını ödemeye devam ettiler. Bütün bunları değerlendirdiğimizde, bankaların üzerine gelmesini, armatörlerin üzerine gelmesini, denizcilik sektörünün üzerine gelmesini bizler kabul edilemez buluyoruz.

Değerli Bakanım, bakın, bu bankalar, bu sektör üzerinden kazandıkları paranın yüzde 10'unu bu sektörde devam ettirseydiler, inanın, 150 bin kişilik istihdam bugün devam ediyor olacaktı ve armatörlerimizin sayısı artacaktı.

Yunanistan bugün gemilerini satıyor. Aslında Türkiye'nin bugün gemi alma zamanıdır, gemi yapma zamanıdır. İnsan gücümüz, kapasitemiz, iş yerlerimiz, tersanelerimiz bunlara çok iyi hizmet verebilir. Ama biz bazen, maalesef, kendi devletimizi, insanımızı genişletmek yerine, üzüterek söylüyorum, bugün bu Mecliste bulunan bazı yeni armatörler gemilerini 1'den 25'lere, 30'lara çıkarmışlardır. Bunu siz bilmiyor olabilirsiniz ama önümüzdeki günlerde bunu özellikle bu kürsüden sizlerle paylaşacağım değerli dostlar.

Bu vesileyle, yüce heyetinizi saygılarımla selamlıyorum. (MHP ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Torlak.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

39'uncu maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

40'ıncı maddede bir adet önerge vardır, okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 490 sıra sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun Tasarısının 40'ıncı maddesinin (3) üncü fıkrasının sonuna, "Alınmış yapı ruhsatına aykırı tanıtımlar ya da sözleşmeler nedeniyle oluşan mağduriyette tüketicinin hukuk ve ceza mahkemelerine başvuru hakları saklıdır." ifadesinin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

Mehmet Ali Susam	Osman Aydın	Kemal Değirmendereli
İzmir	Aydın	Edirne
Ümit Özgümüş		Hasan Ören
Adana		Manisa
Turgut Dibek	Haydar Akar	Muharrem Işık
Kırklareli	Kocaeli	Erzincan

BAŞKAN – Önergeye Komisyon katılıyor mu?

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU BAŞKANI NİHAT ZEYBEKÇİ (Denizli) – Katılmıyoruz Başkan.

BAŞKAN – Hükûmet?

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANI HAYATİ YAZICI (Rize) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde Muharrem Işık, Erzincan Milletvekili.

Buyurun Sayın Işık. (CHP sıralarından alkışlar)

MUHARREM IŞIK (Erzincan) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; öncelikle hepinizi saygılarımla selamlıyorum.

Tabii, Hüseyin arkadaşım ile Erdal arkadaşımın söylediği bu konulardan sonra benim değineceğim konular ne kadar önemli onu bilemiyorum. Önemli olmadığını da zaten söyleyeceğim şeylerden sonra anlayacaksınız.

Tabii, tüketiciyi korumak çok önemli ama tüketiciyi korurken üreticiyi de korumak lazım, üreticinin de özellikle küçük üreticinin, çiftçinin, hayvancılıkla uğraşan kişilerin de korunması gerekiyor ama bunlarla ilgili bir önlem alınmıyor.

Bir şair demiş ki: "Sen omzunda yorgan, elinde torban/ Sen mevsim işçisi, büyük gezginci/ Doğduğundan beri sen, anan, baban/ Orakçı, çapacı, ırgat, ekinci." Tabii, bu söylediğim şeyden herhâlde hangi ilden bahsedeceğimi anlamışsınızdır.

Sık sık, Adıyaman'a gidiyoruz, Adıyaman'da oradaki arkadaşlarımızla geziyoruz, sıkıntıları yerinde tespit etmeye çalışıyoruz. Tabii, MÜSİAD başkanı, oradaki MÜSİAD Başkanı Sayın Dağtekin 8 Şubat 2013'te demiş ki: "Böyle giderse fabrikalar tek tek kapanacak." Tabii, üretici ve tüketici aslında korunmadığı için buradaki fabrikalar tek tek kapanmaya başlamış. Daha sonra, Ankara'ya gelmişler, Ankara'da Sayın Ali Babacan'la görüşmüşler, Sayın Ali Babacan "Özellikle yardımcı olacağım, sizi 5084 sayılı Teşvik Yasası'nda komşu illerin seviyesine sokacağım." demiş. Ama ne yazık ki dediklerini tutmamışlar yine Adıyaman'ı aynı şekilde bırakmışlar.

Adıyaman'da işsizlik her gün artıyor, Adıyaman'da insanlar zor durumda, Adıyaman'da insanlar geçinemiyorlar, Adıyaman'da insanlar -ne kadar karşı olsak da- Türkiye'deki en kaliteli tütünü maalesef üretilip satamıyorlar. Sıkıntılarını diz boyu. 50 kilodan 1 gram fazla taşıdıkları zaman -onu da nasıl verdiler bilinmiyor- hemen cezalar yağmaya başlıyor. Dolayısıyla, sıkıntının içindeler.

Tabii, Adıyaman'dakiler özellikle komşu illeri kıskanıyor. Şanlıurfa'nın 6'ncı grupta olması, kendilerinin 5'inci grupta olmalarından dolayı kıskanıyorlar. Bunu da şöyle bağlıyorlar, diyorlar ki: "Bizim bakanımız yok, bize hiç bakan çıkmadı, biz her zaman için Adıyaman olarak AKP'ye full oy verdik ama bize bakan vermediler."

Tabii, Adıyaman'ın 4 tane milletvekili var, bu 4 milletvekilinin içinden bir tanesinin bakan olmasını umutla bekliyorlar. Artık, bir tane bakan verilir mi, verilmez mi onu tabii iktidar bilir ama bir bakanla umutlarının biteceğini düşünüyorlar.

Tabii, burada, bir köşe yazarının yazdığı şeyler var: Özellikle, Sayın Spor Bakanımız Suat Kılıç, Şanlıurfa'dan Adıyaman'a geçtiği zaman Adıyaman'da bazı söylemlerde bulunmuş. Yazar diyor ki: "Hiçbir şeyin açılışını yapmadan burada şovunu yaptı gitti, biz de tamamen ağızımız açık kaldık, bekledik." Sayın Bakan, Hükümet olarak Adıyaman'a gerek yatırımlar gerekse gençlik ve spor projeleri konusunda öncelik ve değer verdiklerini söylemiş. Yazar da eklemiş ki: "Koskoca Bakan yalan söyleyecek değil ya. Belki Adıyamanlılar görmüyordur, hepsi o kadar."

Adıyaman'da en son hastanenin dışarı taşınması var. Bütün Türkiye'de olduğu gibi, özellikle bu en son özelleştirme furçasına uyacak şekilde, sağlıkta dönüşümde yapılan taşımalar. En son bizim gittiğimizde 10 bine yakın imza toplanmıştı ama imzaları orada hiç kimse ciddiye almıyor. Üstelik, bu imzalar toplanan mahalle de sizin yine oy deponuz olan mahalleler, onu da söyleyeyim, ama kimseyi muhatap bulamamışlar. Dolayısıyla, şehir dışına çıkıp 2 minibüsle ya da 2 otobüsle hastaneye gitmeyi kabul etmiyorlar ama bunun da pek ciddiye alınacağı görünmüyor gibi.

Tabii, Tüketici Yasasıyla ilgili söyleyeceğim şey: Özellikle, tabii, faydasına olacak şeyler varsa desteklemek lazım. Ama başta da belirttiğim gibi, eğer üreticiyi koruyacak bir şey yapmıyorsak, "Adıyaman gibi ilde biz bu kadar yatırım yaptık." dememize rağmen -o da gösterme rakamlarla, belli bir kesimin kazandığı rakamlarla- eğer hâlen 6.063 lira millî gelire geçinmiyorlarsa, bunların neyi üreteceklerini düşünmek lazım. Adıyaman'da talepleri iletecek belki milletvekili görünürde yok ama, biz Cumhuriyet Halk Partisinin 134 milletvekili olarak, hepimiz onun taleplerini getireceğiz. Keşke, Adıyaman'ın milletvekillerinden biri burada olsaydı da biz de başka şeyler söyleyip onlara cevap verseydi. Ama ne yazık ki, her zamanki gibi Adıyaman'ı kandırıp yine oy almaya devam edeceklerini sanıyorlarsa yanılıyorlar bu sefer, çünkü vermeyecekler. 4 milletvekilini bir dahaki sefer biz kazanacağız, onu da size müjdeleyeyim.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Işık.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler...

Önerge kabul edilmemiştir.

40'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 40'inci madde kabul edilmiştir.

41'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

42'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

43'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

44'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

45'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

46'ncı maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

47'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

48'inci maddede bir adet önerge vardır, okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

490 sıra sayılı Tasarının 48. maddesinin (6). fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkranın eklenmesini arz ederiz.

"(7) Yurt dışından yapılan mal ve hizmet satışları için de yukarıdaki fıkralarda yer alan hükümler uygulanır."

Alim Işık

Yusuf Halaçoğlu

Emin Haluk Ayhan

Kütahya

Kayseri

Denizli

Mehmet Günal

Lütfü Türkkan

Antalya

Kocaeli

BAŞKAN – Okunan son önergeye Komisyon katılıyor mu?

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU BAŞKANI NİHAT ZEYBEKÇİ (Denizli) – Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Hükümet?

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANI HAYATİ YAZICI (Rize) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum.

Gerekçe:

Mesafeli satışlarda yurt içinden yapılanlar için getirilen düzenlemelerin yurt dışından yapılanlara da uygulanması sağlanarak yaşanacak mağduriyetlerin önlenmesi amaçlanmaktadır.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

48'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

49'uncu maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

50'nci maddede bir adet önerge vardır, okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 490 sıra sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun Tasarısının 50 inci maddesinin 6 ncı fıkrasının ikinci cümlesinin başına "Devre mülk hakkı veren sözleşmeler hariç olmak üzere," ibaresinin eklenmesini arz ve teklif ederim.

Mihrimah Belma Satır

Fatih Şahin

Mehmet Doğan Kubat

İstanbul

Ankara

İstanbul

Tülay KaynarcaRamazan Can

Safiye Seymenoğlu

İstanbul

Kırıkkale

Trabzon

BAŞKAN – Okunan önergeye Komisyon katılıyor mu?

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU BAŞKANI NİHAT ZEYBEKÇİ (Denizli) – Takdire bırakıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Hükümet?

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANI HAYATİ YAZICI (Rize) – Katılıyoruz Sayın Başkanım.

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Sayın Başkan, Bakanın görüş açıklarken gerekçe için bir açıklama yapmasını da rica ediyorum.

BAŞKAN – Gerekçeyi önerge sahibi söyleyecek şimdi, Sayın Susam.

Buyurun.

Gerekçe:

Devre mülk satışları 634 sayılı Kat Mülkiyeti Kanunu uyarınca resmi şekilde yapılmak zorunda olduğundan (noter, tapu vb.) bu işlemlere ilişkin harç veya ücretlerin yatırılması gerekmektedir. Bu sebeple, Kanun tasarısında 14 günlük cayma süresi dolmadan tüketiciden herhangi bir isim altında ödeme yapılmasının veya tüketiciyi borç altına sokan herhangi bir belge verilmesinin yasaklanması uygulamada çeşitli sorunlara neden olacağından, devre mülk hakkı veren sözleşmelere ilişkin istisna getirmek amacıyla ilgili fıkrafta değişiklik yapılmıştır.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

50'nci maddeyi kabul edilen önerge doğrultusunda oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

51'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Madde 52'de bir adet önerge vardır, okutuyorum:

TBMM Başkanlığına

490 Sıra Sayılı Tasarınının 52. maddesine aşağıdaki fıkranın eklenmesini arz ve teklif ederiz.

"(8) Tüketiciden, tüketmediği ya da kullanmadığı herhangi bir mal veya hizmet için hiçbir isim altında ek ödeme talebinde bulunamaz."

Alim Işık

Mehmet Günal

Yusuf Halaçoğlu

Kütahya

Antalya

Kayseri

Necati Özensoy

Emin Haluk Ayhan

Ali Halaman

Bursa

Denizli

Adana

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU BAŞKANI NİHAT ZEYBEKÇİ (Denizli) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Hükümet?

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANI HAYATİ YAZICI (Rize) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

OKTAY VURAL (İzmir) – Gerekçe...

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum.

Gerekçe:

Bu düzenlemeyle tüketicilerden alınan sabit telefon hattı abonelik bedeli, kayıp-kaçak elektrik bedeli, TRT payı vb. gibi ek ödemelerin kaldırılması amaçlanmaktadır.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

52'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

53'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

54'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Madde 55'te bir adet önerge vardır, okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

490 Sıra Sayılı Tasarınının 55. Maddesinde geçen "malların" ve "malın" ibarelerinin "mal veya hizmetin" olarak değiştirilmesini arz ederiz.

Alim Işık	Mehmet Günal	Emin Haluk Ayhan
Kütahya	Antalya	Denizli
Necati Özensoy	Ali Halaman	
Bursa	Adana	

BAŞKAN – Okunan önergeye Komisyon katılıyor mu?

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU BAŞKANI NİHAT ZEYBEKÇİ (Denizli) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Hükümet?

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANI HAYATİ YAZICI (Rize) – Katılmıyoruz.

OKTAY VURAL (İzmir) – Gerekçe...

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum.

Gerekçe:

Bu maddedeki düzenlemelerin sadece malları değil, hizmeti de kapsamı amaçlanmaktadır.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

55'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Madde 56'da bir adet önerge vardır, okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

490 Sıra Sayılı Kanun Tasarısınının 56. Maddesinin (2). fıkrasında geçen "asgari iki yıldır" ibaresinin "asgari üç yıldır" şeklinde değiştirilmesini arz ederiz.

Alim Işık	Emin Haluk Ayhan	Necati Özensoy
Kütahya	Denizli	Bursa
Oktay Vural	Ali Halaman	
İzmir	Adana	

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU BAŞKANI NİHAT ZEYBEKÇİ (Denizli) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Hükümet?

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANI HAYATİ YAZICI (Rize) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

OKTAY VURAL (İzmir) – Gerekçe...

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum.

Gerekçe:

Bu düzenlemeyle garanti belgesinin geçerlilik süresi artırılarak tüketicinin korunması amaçlanmıştır.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

56'ncı maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

57'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

58'inci maddede bir adet önerge vardır, okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

490 Sıra Sayılı Tasarının 58. maddesinin (2). fıkrasına aşağıdaki cümlelerin eklenmesini arz ederiz.

“İthalatçılara; servis ağı, yedek parça ve distribütörlük anlaşmalarına yapmadan yeterlilik belgesi verilemez.”

Alim Işık	Emin Haluk Ayhan	Necati Özensoy
Kütahya	Denizli	Bursa
Oktay Vural	Ali Halaman	
İzmir	Adana	

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU BAŞKANI NİHAT ZEYBEKÇİ (Denizli) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Hükümet?

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANI HAYATİ YAZICI (Rize) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Kim konuşacak?

OKTAY VURAL (İzmir) – Gerekçe...

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum.

Gerekçe:

Bu düzenleme ile yerli üreticilerin haksız rekabete karşı korunması amaçlanmaktadır.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

58'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

59'uncu maddede bir adet önerge vardır, okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 490 sıra sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun Tasarısının 59 uncu maddesinin ikinci fıkrasının birinci cümlesinde yer alan “on dakikadan” ibaresinin “onbeş dakikadan”; üçüncü cümlesinde yer alan “on dakikalık” ibaresinin ise “onbeş dakikalık” olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Mihrimah Belma Satır	Mehmet Ali Susam	Alim Işık
İstanbul	İzmir	Kütahya
Mehmet Doğan Kubat	Ramazan Can	Muhammet Bilal Macit
İstanbul	Kırıkkale	İstanbul

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU BAŞKANI NİHAT ZEYBEKÇİ (Denizli) – Takdire bırakıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Hükümet?

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANI HAYATİ YAZICI (Rize) – Katılıyoruz Sayın Başkanım.

MİHRİMAH BELMA SATIR (İstanbul) – Gerekçe...

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum.

Gerekçe:

Tüketicinin bilinç düzeyinin artırılması için ülke genelinde yayın yapan radyo ve televizyon kuruluşlarının yapacakları aylık yayın süresinin artırılması amaçlanmıştır.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir.

59'uncu maddeyi kabul edilen önerge doğrultusunda oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

60'ıncı maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

İkinci bölümde yer alan maddelerin oylamaları tamamlanmıştır.

Birleşime on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 19.39

ALTINCI OTURUM

Açılma Saati: 19.53

BAŞKAN: Başkan Vekili Ayşe Nur BAHÇEKAPILI

KÂTİP ÜYELER: Muhammet Bilal MACİT (İstanbul), Muhammet Rıza YALÇINKAYA (Bartın)

-----0-----

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 14’üncü Birleşiminin Altıncı Oturumunu açıyorum.
490 sıra sayılı Tasarı’nın görüşmelerine devam edeceğiz.

Komasyon yerinde.

Hükümet yerinde.

Şimdi üçüncü bölüm görüşmelerine başlıyoruz.

Üçüncü bölüm geçici 1’inci madde dâhil olmak üzere 61 ilâ 88’inci maddeleri kapsamaktadır.

Üçüncü bölüm üzerinde gruplar adına ilk konuşmacı, Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Kütahya Milletvekili Alim Işık.

Buyurun Sayın Işık. (MHP sıralarından alkışlar)

OKTAY VURAL (İzmir) – Efendim, bir de tabii Sayın Milletvekilimizin Kütahya Belediye Başkan adayı olduğunu da hatırlatayım.

BAŞKAN – Biliyorum. Hayırlısı olsun.

MHP GRUBU ADINA ALİM İŞİK (Kütahya) – Teşekkür ederim, sağ olun.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşmekte olduğumuz 490 sıra sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun Tasarısı’nın 3’üncü bölümü üzerinde, Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına söz aldım. Bu vesileyle şahsım ve grubum adına hepimizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, birçok konu dile getirildi ancak bu bölümde de bazı konuların yeniden tartışılacağı, önergelerimizle destek vermeye çalışacağımız bazı düzenlemeler öngöreceğiz ama ondan önce, özellikle Türkiye’de bugüne kadar yoğun borç yükü altında kalan birçok tüketicimizin almış oldukları krediler nedeniyle ödeme güçlüğünde bulunduğu gerçeğini hatırlatarak bu düzenlemelerin bundan sonraki borçlanmaları kapsayacağını fakat daha önceki dönemlerde temerrüde düşmüş, ödeme güçlüğüne düşmüş insanlarımızın da bu kanundan bazı beklentilerin olduğunu hepimiz bilmekteyiz. Bu nedenle ama bu tasarıda ama bundan sonraki gelecek ilk torba yasada, örneğin, ekonomik kriz nedeniyle 2009 yılı başlangıcı esas alınmak kaydıyla 2009’dan sonraki tüketicici kredilerinde temerrüde düşenlere de bu hükümleri uygulayacak bir düzenlemeyi getirmemiz gerekiyor. Şu anda gerçekten bu borç yükü altında ödeme güçlüğü çektiği için hem borcunu zamanında ödeyemediği gerekçesiyle kendisinin mağdur olduğu hem de karşı tarafı mağdur ettiği birçok örneği hepimiz biliyoruz.

Son dönemde giderek artan borçlanma artık altından kalkılmaz hâle gelmiştir. Borca dayalı para sistemi ve bankaların uyguladığı kısmi rezerv sistemi nedeniyle bugün Türkiye’de tedavülde bulunan yaklaşık 62 milyar TL’lik paraya karşılık -banknot veya demir para olmak üzere- bu parayla dönen borç yükü 1 trilyon TL’yi geçmiş durumdadır. Yani 1 birimlik parayla yaklaşık 15-16 birim borcun altından kalkmaya çalışan bir 76 milyonluk kitleden bahsediyoruz. Bu halkadan herhangi birindeki aksama en az birkaç kişiyi daha etkilediğinden silsile... Bu 1 birimlik paranın 16 birimlik etkisiyle konuya bakarsak bu düzenlemelerin ne kadar çok önemli olduğunu bir kez daha anlamış ve buna göre yeni düzenlemelerin yapılması gerektiğini görmüş oluruz.

Bu hatırlatmadan sonra, özellikle üçüncü bölümde düzenlenmesi gereken birkaç maddeyi sizlerle paylaşmak istiyorum. 63’üncü maddede Reklam Kurulunun yapısı değiştiriliyor ve var olan kurul üye sayısı azaltılarak daha etkin çalışacağı gerekçesiyle yeni bir düzenlemeye tabi tutulmuş.

Değerli milletvekilleri, daha önce bu kurulda yer alan tüketicici teşkilatlarının temsilcileri bu kuruldan çıkarılarak daha etkin çalışma sağlanacağını söylemek çok doğru bir ifade olmayacaktır. En azından, Türk Tabipleri Birliğinin, Türk Eczacılar Birliğinin, Türk Diş Hekimleri Birliğinin, Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliğinin, İşçi Sendikaları Konfederasyonunun ve Memur Sendikaları Konfederasyonunun hiç olmazsa birer üyeyle bu kurulda temsil edilmelerinin yerinde olacağını düşünüyoruz. Buna yönelik bir ortak önerge hazırlanmış olsa da, tam kapsamasa da, şimdiki hâline göre biraz daha iyiye gittiğini de ifade etmek istiyorum. Onun için de, Sayın Bakana ve iktidar partisi grubuna da ayrıca teşekkür ediyorum.

Yine, tasarı’nın 73’üncü maddesinin üçüncü fıkrasında tüketicici örgütleri üst kuruluşlarının açtığı davalarda dava kaybedilmesi hâlinde davanın masraflarının Bakanlıkça karşılanacağı öngörülmekte ama diğer örgütlerde bu hak verilmemekte. O nedenle, tüketicici örgütleri üst kuruluşları yerine doğrudan tüketicici örgütlerinin bu şekilde bir haktan yararlanması sağlarsa kanun amacına ulaşmış olacaktır. Bunu da, umarım, düzelteceğiz diye düşünüyorum.

Yine, tasarı’nın 81’inci maddesinde bir eksiklik söz konusudur. Bu maddeyle de en az beş yıldan beri faaliyette bulunan ticari, siyasi ve idari kurumlardan bağımsız olan tüketicici dernekleriyle kamu yararı statüsüyle faaliyette bulunan tüketicici derneklerinin de test, muayene ve analiz laboratuvarlarından yararlanabilme hakkının tasarıya eklenmesinde yarar olduğunu düşünüyoruz. Aksi takdirde uygulamada çok ciddi sorunlarla karşı karşıya kalmamız söz konusu olabilecektir.

Diğer bir konu, tasarı’nın 84’üncü maddesinin ikinci fıkrasında yönetmeliklerle ilgili hüküm getirilmiştir. Ama bu yönetmeliklerin çıkartılmasında tüketicici örgütlerinin görüşlerinin mutlaka alınması gerektiği varsayımından yola çıkarak, bu düzenlemenin de buna göre yapılmasının daha doğru olacağını düşünmekteyiz.

Değerli milletvekilleri, bu önerilerimiz umarım yerinde olacaktır ve maddeler geldiğinde bu düzenlemeler bu şekilde yapılırsa vatandaşlarımızın daha çok istifade edebileceği bir hâle sokulmuş olacaktır.

Saygıdeğer milletvekilleri, özellikle kredi kartlarıyla ilgili konunun çok kez dile getirilmiş olmasına rağmen, bir kez daha altının çizilmesinde yarar gördüğümüzü düşünmekteyiz. Bugün herhangi bir bankaya gidildiğinde "Kredi kartı veya kredi borcu yoktur." yazısını almak zorunda olan tüketicilerin bu yazıyı alırken bile, 1 sayfalık ya da 1 satırlık yazı için yeniden ücret ödemek zorunda kaldıkları bir Türkiye'de yaşıyoruz. Bunların önüne geçmek zorundayız. Yani bir yazı, resmî bir kurumda ihtiyacı varsa veya herhangi bir ihaleye girecek olan işverene lazımsa, bunun alınması için banka buna bir masraf koyuyorsa bunun önüne geçmek zorundayız.

Birçok konu yargıya intikal etmiş, yargıda dosya sayısının şişmesine yol açmış ama yargı, özellikle icrayla ilgili konularda, bu konuyla ilgili karar vermede geciktikçe tüketici mağduriyeti artmaktadır. Bunların da önüne geçecek bir düzenlemeyi mutlaka bu tasarı içerisine bir yerlere koyarak bunun önüne geçip vatandaşın mağduriyetini önlemek zorundayız.

Söylenecek çok şey var. Ancak vaktin de geçtiğini düşünerek, benden sonraki konuşmacıların da... Daha fazla Meclisimizi sıkmadan bu kanunu bitirebilmeyi amaçladığımızdan sözlerimi burada kesiyor, tekrar kanunun aziz milletimize ve yüce Meclisimize hayırlara vesile olmasını temenni ederek saygılar sunuyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Işık.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Edirne Milletvekili Kemal Değirmendereli. (CHP sıralarından alkışlar)

Buyurun Sayın Değirmendereli.

CHP GRUBU ADINA KEMAL DEĞİRMENDERELİ (Edirne) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 490 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkındaki Kanun Tasarısı'nın üçüncü bölümü üzerine söz almış bulunmaktayım. Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, Tüketicinin Korunması Hakkındaki Kanun'un temel amacı ülkemizde mağduriyetleri giderek artan güçsüz tüketici vatandaşlarımızın, güçlü üreticilere, hizmet verenlere karşı korunmasıdır diyebiliriz. Bu kanunun bir başka faydası da globalleşmenin etkisini her alanda gösterdiği piyasalarda, tüketicinin devlet eliyle korunmasını sağlamak olmalıdır. Sayın Bakanın açılış konuşmalarında ifade etmiş olduğu gibi bu kanunla hayata geçirilecek düzenlemelerle ülkemizdeki 76 milyon tüketicinin Avrupa Birliği ülkeleri ve dünyanın gelişmiş diğer ülkelerindeki tüketicilerin sahip oldukları haklara, hatta bazı alanlarda daha ileri haklara bile sahip olacağı resmi çizilmiştir. Ancak bu yasa tasarısının ağırlıklı olarak tüketicileri küçük ve orta ölçekli üreticilere karşı koruyan bir yasa olarak hazırlandığı görülmektedir. Oysa büyük, çok büyük ölçekli üreticiler, hizmet verenler yani bankalar, finans kuruluşları, telekom şirketleri, elektrik, doğal gaz dağıtım şirketleri karşısında tüketiciyi korumaya yanaşamamıştır. Tüketici, doğal gaz dağıtım şirketleri, telekom şirketleri, elektrik dağıtım şirketleri, bankalar ve finans kuruluşlarının oyuncağı durumundadır.

Değerli milletvekilleri, bakınız, 20 TL'lik elektrik borcunu ödeyemeyen gariban vatandaşın elektriği kesildiğinde bu kanun yanında olmayacaktır. Sulama kooperatiflerinin borçları ödenemiyor; elektrikler kesiliyor; köylerimiz, tarlalarımız susuz kalıyor, tarlalar kuruyor. Bu kanun, bunlara çare olamayacaktır maalesef.

Hepimizin yüreğini acıtan bir tabloyu yaşadık. Cudi Dağı'nda şehit olan askerin, briketten, sıvasız evine haber vermek için gidildiğinde elektriğinin kesik olduğu görüldü. Vicdanları sızlatan bu manzarayı Hükümet bu kanunla silemeyecektir.

Değerli milletvekilleri, bankalar -benden önceki değerli konuşmacıların da ifade ettiği gibi- tüketicilerin en ağırlıklı sorunu yaşadığı kurumlar. Onlara dönüp bir bakacak olursak vatandaşımızın tüketici kredisi aldığı finans kuruluşlarına, kart çıkaran, kredi veren bankaların vermekte olduğu hizmetlere mukabil, faiz dışında, masraf, ücret, komisyon gibi tutarlar bu defa da Bakanlığın görüşünü almak kaydıyla, BDDK tarafından belirlenen şekilde ödemeye devam edilecektir. Bu mu değişiklik?

Dün buradaki görüşmelerden ayrıldıktan sonra Edirne'den bir çiftçi arkadaşımız telefon etti: "Vekilim, bugün ben sıfır faizle hayvancılık kredisi almak için bankaya gittim, bütün işlemlerimi tamamladım. 100 bin lira alacağım krediyi ama bana 97 bin lira verdiler." Yani komisyon ve farklı adlar altında 3 bin liralık bir kesinti yapılmış durumda. Bundan sonraki hizmetlerle ilgili alınacak ekstra ödemeler ayrı.

Bakın, değerli milletvekilleri, Sayın Başbakan "Faiz dışı gelirlerle oynanan oyunlara karşıyım." diyor. "Faiz lobisi uyanık, komisyonlar adı altında kendi pazarını, piyasasını artırıyor, oradan da garibim tüketicileri komisyonlarla çöktürüyorlar. Faiz dışı gelirlerle elde edilen rant çok büyük rakamlara ulaştı." diyor. "Faiz lobisi milletimizin alın terini yıllarca sömürdü." gibi süslü sözlerle göz boyamaların en iyisini bilmekte; biliyor da acaba tüketicinin korunması için hazırlanan, komisyondan geçirilen bu kanun tasarısında bankaların alacakları bu faiz dışı gelir, masraf, ücret komisyonlara yasal garantör olacağından haberdar değil mi acaba? Bu yasa tasarısı Sayın Başbakanın bilgisi ve tensipleri dışında hazırlanmıştır gibi görünüyor ya da yapabilecekleri ancak bu kadar mıdır? Sayın Başbakan tüketicisinin hakkını büyük sermayedarlara karşı ancak bu kadar mı koruyabilmektedir?

Değerli milletvekilleri, bugün için tüketicilerin en temel sorunu olan banka borçlarına bakacak olursak -bu konuyu biraz daha detaylandırmak istiyorum- Ekim 2003 sonu itibarıyla taksitli kredi kartı borçları 48 milyar TL'ye, toplam kredi kartı borçları 82 milyar TL'ye ulaşmış. Sayın Hükümetin bakanları söylüyor, vatandaşın kredi kartı 48 milyara ulaşmış, üstelik de 2011 yılında 26 milyar liraymış, 2012'de 38 milyar liraymış yani her yıl 10 milyar düzenli artış olmuş. Tüketici kredileri tutarı da toplamda 239 milyar TL'ye ulaşmış durumda. Hatırlayacaksınız, bundan iki yıl önceye kadar maydanozun, patatesin, soğanın bile taksitle satılması sağlandı. Bunu kim sağladı? Hükümetiniz sağladı. O dönem bu konuyla ilgili önlemler alınmadı. Halkımızı bu kadar borcun altına kim soktu? Bugünkü kredi kartı toplam borçlarıyla, sayın milletvekilleri, 18 tane Boğaz Köprüsü yapılabiliyor. Tabii, bu vatandaş bu kadar borca sokmak ancak hayal olabilirdi ama AKP iktidarı sayesinde gerçek oldu.

Çok önemli bir konu da şudur: Varlık yönetim şirketlerince 2013 Eylül sonu itibarıyla bankalardan satın alınan bireysel kredilerin toplamı faizleriyle birlikte 16 milyar lira, ticari kredilerin toplamı faizleriyle birlikte 17 milyar lira. Yani varlık şirketlerine, bankaların bilançolarında görünmeyen toplam borç rakamı bugün 33 milyar lira. Ayrıca, bankaların

bilançolarında görünen problemlili kredilerin miktarı da 9 milyar 100 milyon lira. Değerli arkadaşlar, bu rakamlar toplam kredilerin yüzde 15'ine karşılık gelmekte. Faizlerini de kattığımız zaman toplam tüketilen kredilerin bugün için yüzde 20'leri aşan bir miktarının yasal takip altında olduğunu görmekteyiz. Vatandaş öyle bir noktaya geldi ki kendi kredi kartlarını çeviremez hâle geldi ama AKP iktidarı son yıllarda yarattığı zenginliklerle... Ki bu koltuklarda oturan AKP'li değerli milletvekili arkadaşların bu koltuklarda oturmalarını da temel olarak bu dönemde yaratılmış olan sanal zenginliğe borçlu olduklarının da altını çizmek isterim.

Bir diğer önemli konu da AKP iktidarı döneminde, borçların bu kadar yükselmesiyle birlikte tasarrufların oldukça düşmesi. Her türlü olumsuzluğa rağmen 2002'de yüzde 20'lerde olan tasarruf oranı bugün resmî olarak yüzde 12'lere, gerçek rakamlarda da yüzde 9'lara düşmüş durumda. Bu on yıldır izlenen ekonomi politikalarıyla tüketicilerin borç sarmalına sokulduğu, tüketicilerin temel sorunlarını korumaktan uzak bir tüketici kanunuyla karşı karşıyayız. Bunu bundan sonraki yasalarla toparlamanın hepimizin, bu Parlatentonun tüketicie, bu kıymetli vatandaşlarımıza borcu olduğunu paylaşmak istedim sizinle.

Yüce Meclisi saygıyla selamlarım. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Değirmendereli.

Şahıslar adına, İzmir Milletvekili Mehmet Ali Susam. (CHP sıralarından alkışlar)

Buyurun Sayın Susam.

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; önemli bir yasanın sonuna geldik sayılır. Tüketicieyle ilgili yasanın bugün çıkan hâliyle çok önemli gelişmeleri içinde barındıran, önemli yeniliklere sahne olan ve önemli yeniliklere katkılar koyan bir yasa olduğunun altını çizmek istiyorum. Ancak, bir muhalefet partisi olarak da tüketici haklarındaki genişlemelerle birlikte yapılması gereken, özellikle bankacılık ve büyük tekel ve tröst durumundaki iletişim şirketleri, doğal gaz, elektrik ve benzeri şirketler konusunda, maalesef, hem tasarının hazırlanışında hem Komisyon çalışmalarında yeterli katkıyı koyamadığımız açıktır. Ama, şunun altını çizmek istiyorum: Bu yasanın olabildiğince iyi noktaya gelmesinde, başta Sayın Bakan ve tüm bürokratlarının, Komisyondaki arkadaşlarımızın, muhalefetin katkıları önemlidir. Emeği geçen herkesi kutluyorum, teşekkür ediyorum.

Bir şeylerin altını çizip dikkat çekmek istiyorum: Bu kanunları çıkarmak yeterli değildir Sayın Bakan. Bakanlık bürokrasisi ve Bakanlık olarak, özellikle vatandaşın bu kanundan sonra sadece yakalayabildiği, bulabildiği KOBİ niteliğindeki küçük kesimlerden hakkını alması değil; asıl önemli olan, Türk TELEKOM'dan, elektrik şirketlerinden ve benzeri büyük şirketlerden ve büyük tekellerden karşısında muhatap alıp çözüm bulabilmesidir. Twitter'da az önce baktım, Mine Kırıkkanat "TTNET'e iki gündür ulaşamıyorum ve buna rağmen, ulaşamadığım hâlde benden paramı alıyor." diyor. Ben milletvekili olarak bir şikâyetimi, muhatap bulabilecek bir şeyi bir buçuk ayda bulamadım ve benden önemli miktarda para almasına neden olan uygulamalar oldu. Komisyonda söyledim, devam ettim, hiçbirini değişmedi. Yani, en üst düzeyde toplumdaki insanlar bu konuda çözüm bulamıyorsa size şunu öneriyorum: Bu kanunları çıkarmak önemli değil. Bu kanunların hayata uygulanmasında Bakanlık bürokrasisinin, kurulların etkin bir şekilde çalışmasına ihtiyaç var. Bunun altını çiziyorum.

İki, bilinçli tüketici ve örgütlü tüketicinin yaratılmasına ihtiyaç var, bunun da altını çizmek istiyorum.

Az önce arkadaşlarım birçok konuyu söylediler, bir konunun daha altını çizmek istiyorum. Gerçekten, borçlu bir Türkiye'deyiz. Elektronik haciz uyguluyorsunuz, çok düşük paralardan dolayı vatandaşlar kredi alamaz durumda. Kredisi hazırlanıyor, gidiyor bankaya, "Senin 1.000 lira, 500 lira, 300 lira borcun varmış." deyip kesinlikle kredi kullanırmıyorlar. Özellikle Halk Bankası esnaf kefalet kooperatifinin kredilerinde, bu noktada böyledir.

Bir konunun daha altını çizmek istiyorum. Dün burada beş dakikalık konuşmada belirttim, yerel seçimlerle ilgili konuyu size bir hatırlatmayı tekrar gerekli görüyorum, bu noktada gerekli uyarıyı yapmanızı istiyorum. Değerli arkadaşlar, tüketicilerin haklarını ve menfaatlerini koruma konusunda yapmış olduğumuz bu yasal düzenlemenin tüm tüketicilere ve ülkemize hayırlı uğurlu olmasını diliyorum ama bu yasanın hayata geçmesi, bu yasanın uygulanması ve tüketicilerin beklentilerinin karşılanması noktasında, tüketici hakem heyetlerinden başlayarak Reklam Kuruluna, Reklam Konseyine ve Tüketici Konseyine kadar, Bakanlık bürokratlarına bağlı bütün kurullarda, Rekabet Kurulu ve benzeri kuruluşlarda, KOBİ düzeyindeki işletmeleri koruyan bir anlayışı tüketicieyle birlikte hayata geçirip Türkiye'de esnafın, sanatkarın ve küçük işletmelerin bu piyasada haklarını bulabilecekleri, tüketicieye hizmet verirken kaliteyi ön planda tutan ama büyükler karşısında haksız rekabette ezilmeyen bir yasal düzenleme olduğuna vicdanen inanmaları ve Bakanlık bürokrasisinin bu konuda da gerekli hassasiyeti göstermesini diliyor, hepimizi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Susam.

Şimdi on beş dakika süreyle soru-cevap işlemini başlatacağım.

Sistemde 2 kişi var.

Sayın Tanal, buyurun.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan, bizim Anayasa'mızın 172'nci maddesi: "Tüketicilerin korunması. Devlet, tüketicileri koruyucu, aydınlatıcı tedbirleri alır, tüketicilerin kendilerini koruyucu girişimlerini teşvik eder." Şimdi, bu hüküm karşısında, tasarıda "Gerek ilçe tüketici hakem heyetlerinin gerek il tüketici hakem heyetlerinin vermiş olduğu kararlara itiraz edildiği zaman tüketici mahkemelerinin vereceği kararlar kesindir." diyor.

1) Bu, hak arama özgürlüğü çerçevesinde, Anayasa'nın 36'ncı maddesine aykırı değil mi?

2) Bizim burada, yine, ihtarnameyle ilgili 34'üncü maddesinde tasarının -bildiğimiz kadarıyla- orada "bildirilir" kavramı var. Bu bildirme olayının 7201 sayılı Tebligat Kanunu hükümleri uyarınca yazılması daha doğru olmaz mı? Yarın öbür gün telefonla bir bildirim yapıldığı zaman -tutanakla biz bildirdik- gayrimenkulü vatandaşın satılırsa, bu mağduriyeti nasıl önleyeceğiz?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Onur...

MELDA ONUR (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Biz burada kanunu tartışırken vatandaşın da çeşitli sorular alıyor. Çok haklı bir soru geldi. Ben bunu okumak istiyorum, kısaca özetlemek istiyorum. Bu konuyu da Sayın Bakanın dikkatine sunmak istiyorum. Derler ki, telefon şirketlerinin bazı uygulamalarıyla ilgili olarak: “Örneğin, siz, belli bir hizmet alıyorsunuz telefon şirketinden, belli bir kotanız var. Siz onu doldurmadığınız zaman o kotanın parasını ödüyorsunuz. Ama bunun üzerine çıktığınız zaman ya size hizmet kesiliyor ya da ilave para ödemek gerekiyor. Oysa, ben, kullanmadığım ürünün parasını ödüyorum ve bu hakkımın saklı olması lazım.” diyor. Bunun kullandığım dönemlerden mahsup edilmesi gerektiğini söylüyor, bence çok haklı bir talep. Özellikle de cep telefonu ve iletişim maliyetlerinin bunca yüksek olduğu dönemde ve cep telefonsuz, iletişimsiz de bir şeyin yapılamadığı dönemde bunun bir düzenleme...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Onur.

Sayın milletvekilleri, sistemde başka soru soran milletvekili yok.

Sayın Bakana cevap için süre veriyorum.

Buyurun.

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANI HAYATİ YAZICI (Rize) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Tanal, Anayasa'mızın 172'nci maddesine atıfla tüketicilerin korunmasının devletin ödev ve görevleri olduğunun altını çizdi, doğrudur. Sosyal hukuk devletinde elbette ki devlet, ö vatandaşlarına hizmet etmek için vardır ama hizmetleri sürdürürken, planlarken elbette ki ekonomik imkânları dikkate almak, onları en verimli şekilde projelendirmekle görevlidir. Aksi takdirde, öncelikli sorunları çözmek için kaynak bulamayacak duruma gelebilir. Dolayısıyla, biz herhangi bir alanda düzenleme yaparken, herhangi bir kesimin sorunlarını çözmeye bağlamında yeni projeler ortaya koyarken olayın bir parçasını değil, bütününe göz ederek bu düzenlemeleri yapıyoruz, bu kanunun amacı da bu.

Onun için, bu kanunu takdim ederken hedefimizi bu düzenlemeler itibarıyla özetlemek gerekirse, hedef basiretli tacir, bilinçli tüketici. Bu her iki tarafla ilgili bu kelimelerin içi doldukça bu alandaki sorunlar azalacak, hem tüketici haklarına erişecek hem de tüccarımız, sanayicimiz daha basiretli davranmak suretiyle ürettiğinde kaliteyi üretecek ve ekonomik büyüme kaliteli ürünlerle ve pazarı genişletmiş şekilde sürdürülebilir hâle gelecek.

Bir diğer atıf yaptığınız konu, “Niye ‘bildirim’ dendi, niye ‘tebligat’ denmedi?” “Bildirim” biraz daha Türkçeleşmiş, biraz daha güncel bir kelime. “Bildirim” denildiğine göre, bildirim mutlaka yaptım diyen, yaptığını kanıtlamak zorunda. Herhâlde o bildirim gelişigüzel değil.

“Ben bildirim böyle yapıyorum, bu tamam, oldu.” diyecek hâli yok, mutlaka bir sorun olursa bunun sorgulaması olur, o sorgulama da elbette ki o alana ilişkin düzenlemeler çerçevesinde gerçekleştirilir ve buradaki bildirimler de Tebligat Kanunu'na göre olacaktır.

Efendim, verilmiş olan hakem heyetleri kararlarının, işte, kesinliğiyle alakalı...

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Tasarı madde 70.

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANI HAYATİ YAZICI (Rize) – Ha, bu konu Anayasa Mahkemesine konu olmuş, Anayasa Mahkemesi de bunu Anayasa'ya aykırı bulmamış. Yani zaten tüketici hakem heyetlerine taşınan sorunların bir limiti var. Tabii, o limit itibarıyla, hem tüketici hakem heyetlerinin finansmanı kamu kaynaklarından sağlanıyor, hem onu sağlayacaksınız ve tüketici mahkemelerine konuyu taşıırken de beğenmediğiniz kararlar itibarıyla, gene orada kamusal kaynakları kullanacaksınız, ama prosedürü daha da ileriye götürmenin herhâlde mantıklı bir tarafı yok. Yani bir yerde bir ihtilafın sonlanması gerekiyor; aksi takdirde tüketici hakem heyetleri, tüketici mahkemeleri işlevsiz bir pozisyona düşmüş duruma gelirler ki bunu herhâlde kabullenmek mümkün değil. Dolayısıyla, bu düzenleme, her eylem ve işleme karşı yargı yolunun açık oluşu ve aşamalarda da sorunların bir şekilde sonlandırılmasının her iki taraf açısından yarar sağlayacağı kanısındayım.

Diğer milletvekili arkadaşımız Sayın Onur'un dile getirdiği soruyu çok net anlayamadım ama, anladığım kadarıyla ifade etmek isterim ki elbette ki iletişim şirketlerinden veyahut da GSM şirketlerinin verdikleri hizmetler dolayısıyla onların bir anlamda belki kullanımı özendirmek amacıyla “bonus” veya ona benzer özendirmeler içeren mesajlarını ve taahhütlerini dikkate almak suretiyle abonelikten doğmuş olan haklarınızı belirlenmiş sürelerde kullanamıyorsanız, ben bunu depolayayım da başka bir yerde kullanayım... Yani, böyle bir şeyin çok doğru olduğu kanısında değilim. O, o koşullarla o avantajı size veriyor, siz de o koşullar içerisinde bunu kullanırsınız veya kullanmazsınız, onun takdiri size. Dolayısıyla, o karşılıklı anlaşma, akitleşmeyle gerçekleşmiş örtülü bir sözleşmedir diye düşünüyorum. Sözleşmeye de her iki tarafın uyması gerekir.

Bunları ifade etmek istedim, teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Tanal tekrar sistemde, buyurun Sayın Tanal.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Şimdi, Değerli Bakan, bir kira alacağınız var bende sizin örneğin. 1.500 TL kira alacağınız var, sulh hukuk mahkemesi bu kararı verdi. Takdir edersiniz temyiz sınırı şu anda düzenlemelere göre 1.250 TL'dir. Siz bunu gayet rahat hak arama özgürlüğü çerçevesinde Yargıtaya kadar götürebileceksiniz ancak tasarıdaki ilçe hakem heyetinin ve 2 bin, il hakem heyetinin 3 bin TL'ye kadar ki bu kesindir... Yani, hukuk yargılaması çelişkiyi kaldırmaz. Hak yarışması açısından çelişki olmaz. Yani, hukukun birbirleri içerisinde tutarlılığı esas olur. Bu açıdan, bununla karşılaştırdığınız zaman, biraz önce vermiş olduğunuz sorunun cevabı aynı mı olacak?

İki: Şimdi, avukatlık ücreti burada 70'inci maddede reddedilecek olan kısım ile ilgili nispi ücreti vekâlet tüketiciye yüklenilecek. Bu tüketiciyi burada nasıl korumuş, nasıl kollamış olacaksınız?

BAŞKAN – Sayın Tanal, teşekkür ederim.

Sayın Vural...

OKTAY VURAL (İzmir) – Sayın Başkan, özür diliyorum, konuyla ilgili değil ama vatandaşın gelen bir talebi Sayın Bakan da buradayken, İçişleri Bakanı da buradayken ilgilerine arz etmek istiyorum.

BAŞKAN – Buyurun.

OKTAY VURAL (İzmir) – Kahramanmaraş Göksun Karadut köyünden vatandaş dile getiriyor: “500 hanelik köyümüz var. Köyümüzde sağlıkevimiz var ama ebemiz yok. Yolumuz maalesef patika yol, araçla ve gerçekten yaya olarak geçmemiz mümkün bile olmuyor.” Bu konuyla ilgilenilmesini istiyor. Dolayısıyla, vatandaşın samimi bir dileği var. “Yolsuz köy kalmayacak.” diyor ama bu Karadut köyünün niye yol meselesi halledilmiyor?” diye soruyor.

Ben de bu vesileyle iletmış oldum. Kusura bakmayın.

Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Estağfurullah. Biz teşekkür ederiz.

Sayın Bakanım, buyurun.

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANI HAYATİ YAZICI (Rize) – Çok teşekkür ediyorum.

Öncelikle Sayın Tanal'ın dile getirdiği hususu cevaplamak isterim. Vatandaş burada seçimlik hakka sahip. İstiyorsanız hakem kuruluna götürürsünüz sorununuzu, istemiyorsanız doğrudan doğruya yargıya taşırırsınız, o zaman temyize de gidirsiniz. Vatandaş burada seçimlik hakkını kullanıyor.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Sayın Bakan...

BAŞKAN – Sayın Tanal, lütfen dinler misiniz.

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANI HAYATİ YAZICI (Rize) – Hayır, onu götürmek zorunda değil, seçimlik hakkı var burada. Hakem kuruluna konuyu taşıyorsa, onun verdiği kararı beğenmemesi hâlinde tüketici mahkemesine başvuracak, o mahkemenin kararı kesin. İstemiyorsa, daha ileriye bunu taşımak istiyorsa, o zaman doğrudan doğruya yargıya başvuracak, oradaki kararı beğenmiyorsa temyiz edecek, gidecek. Böylece bu seçimlik hakkın belirlenmiş olması vatandaşın hak kaybına yol açmıyor. Hukuk devletine ve elbette ki sorunların bir şekilde tasfiye edilmesini gerekli kılan hukuksal düzenlemelere uygun olduğu kanısındayım.

Sayın Vural'ın tabii burada dile getirdiği husus, Karadut köyü... Biz aşağı yukarı on yıldan bu yana Türkiye'de en özgün sosyal devlet projelerinden birisi olan KÖYDES Projesi'ni uyguluyoruz. KÖYDES demek, Türkiye'de yolu, suyu olmayan köylere yol yapmak, su götürmektir. Her sene de bütçeden kaynak aktarıyoruz. Şayet Karadut köyünün sizin söylediğiniz gibi yolu yapılmamışsa, o zaman oradaki özel idarenin bir planlaması var, o planlama çerçevesinde mutlaka sıra gelecek. Dile getirdiniz, eminim ki...

OKTAY VURAL (İzmir) – Herhâlde iletirsiniz değil mi? Bu kadar şey yaptığınız göre iletirsiniz herhâlde.

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANI HAYATİ YAZICI (Rize) – Ben onu üstlenmem. Üstlensem iletir, takip ederim.

OKTAY VURAL (İzmir) – İçişleri Bakanımız var, söylerseniz eğer...

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANI HAYATİ YAZICI (Rize) – Ben sadece cevap veriyorum size. Ben bunu hiçbir yere iletmem.

OKTAY VURAL (İzmir) – Bir hayırlı iş olsun hiç olmazsa.

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANI HAYATİ YAZICI (Rize) – Yok, ben iletmem ama siz tutanakları gönderebilirsiniz. Ben iletmem bunu yani iletilecek bir şey yok.

OKTAY VURAL (İzmir) – Siz de milletvekilisiniz. Sayın İçişleri Bakanı herhâlde halleder.

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANI HAYATİ YAZICI (Rize) – Ben burada tebligatçı olmayacağım. Kusura bakmayın Sayın Başkanım.

Dolayısıyla, inşallah bu...

OKTAY VURAL (İzmir) – İlgilenin yine de, küçük bir köy ama Karadut köyü, güzel bir köyümüz.

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANI HAYATİ YAZICI (Rize) – Yani sadece niye bunu dile getirdiniz, bunun üzerinde duracağım, merakım o noktada. Niye Karadut'u getirdiniz? O yönüyle bir araştıracağım ben.

OKTAY VURAL (İzmir) – Lütfen, ilgilenin “İlgilenmem.” demeyin yani vatandaşın her talebiyle ilgilenin.

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANI HAYATİ YAZICI (Rize) – Peki, teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Bakan.

OKTAY VURAL (İzmir) – Siz hem milletvekilisiniz hem bakansınız, ilgileneceksiniz.

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANI HAYATİ YAZICI (Rize) – İşte o yönüyle ilgileneceğim.

OKTAY VURAL (İzmir) – Siz Türkiye milletvekilisiniz aynı zamanda.

BAŞKAN – Sayın Tanal, bir sohbet ortamı oluşturuyorsunuz, tekrar sistemdesiniz.

Buyurun.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Değerli Başkanım, inanın, ben kamu hizmeti ifa ediyorum. Bakın, Sayın Bakan ne dedi? Dedi ki: Vatandaşın seçimlik hakkı var. Tasarıdan 68'inci maddeyi aynen okuyorum: “Değeri 2 bin Türk lirasının altında bulunan uyuşmazlıklarda ilçe tüketici hakem heyetlerine, 3 bin Türk lirasının altında bulunan uyuşmazlıklarda il tüketici hakem heyetlerine, büyükşehir statüsünde bulunan illerde... Devam ediyor: ...“il tüketici hakemlerine başvuru zorunludur.” diyor Sayın Bakan. Burada vatandaşın seçimlik hakkı yoktur. Bu açıdan, o zaman buradan “zorunluluk” kelimesini kaldıralım, “İhtiyaridir.” diyelim. Sizin dediğiniz, vatandaşın seçimlik hakkına ben de katılmış olurum. Size orada bilgiyi veren arkadaşlarımız eksik, yanlış bilgi veriyor. Siz de dolayısıyla Meclise ve vatandaşlarımıza doğru bilgi vermemiş oluyorsunuz. Bunu söylemek istemezdim ama kanun tasarısının metni bunu emrediyor.

Teşekkür ederim Sayın Başkan.

BAŞKAN – Sayın Bakan, buyurun.

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANI HAYATİ YAZICI (Rize) – Yani cevap verilecek bir şey yok. Kanun metnini okudu, bir düzeltme yaptı. Benim orada yanlış bir aktarmam oldu, onu düzeltti.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – “Zorunlu” diyor ama, “seçimlik” değil.

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANI HAYATİ YAZICI (Rize) – Yani tüketici sorunundan kaynaklanmış bir çekişme ise bu kanun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren illerde 2 bin TL, büyükşehirlerde 3 bin TL'ye kadar olan ihtilafları tüketici hakem heyetlerine götürecektir. Doğru, oradaki düzeltme doğru. Ben doğrudan doğruya bir seçimlik hakkı varmış gibi takdim ettim. Düzeltme yaptı, teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Üçüncü bölüm üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Şimdi, üçüncü bölümde yer alan maddeleri, varsa, o madde üzerindeki önerge işlemlerini yaptıktan sonra ayrı ayrı oylarınıza sunacağım.

61'inci maddede iki adet önerge vardır, okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

490 Sıra Sayılı Kanun Tasarısının 61. Maddesinin (2). fıkrasında geçen “Ticari reklamların” ibaresinden sonra gelmek üzere “kanunlara,” ibaresinin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

Alim Işık	Enver Erdem	Sinan Oğan
Kütahya	Elâzığ	Iğdır
Sümer Oral	Oktay Vural	
Manisa	İzmir	

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

490 sıra sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun Tasarısı 61. Maddesi 2. Fıkrasının “Ticari reklamların, kanunlara uygunluğu ile birlikte Reklam Kurulunca belirlenen ilkelere, genel ahlaka, kamu düzenine, kişilik haklarına uygun olmaları esastır” şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Pervin Buldan	Adil Zozani	İdris Baluken
Iğdır	Hakkâri	Bingöl
İbrahim Binici	Demir Çelik	
Şanlıurfa	Muş	

BAŞKAN – Son okunan önergeye Komisyon katılıyor mu?

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU BAŞKANI NİHAT ZEYBEKÇİ (Denizli) – Katılmıyoruz Başkan.

BAŞKAN – Hükûmet?

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANI HAYATİ YAZICI (Rize) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe

Maddenin 2. Fıkrasının'da bir kanunla bağdaşmayacak şekilde doğru, dürüst ibaresi geçmektedir. Doğru ve dürüst ibaresi genelgeçer bir ifadedir, maddenin suistimale açık olmaması ve tüketicinin lehine düzenlenebilmesi için bu ifadede kurtarılmalı ve kanunilik ile sabitlenmelidir.

Bu nedenlerle maddenin tasarı metninde değiştirilmesi gerekmektedir.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

490 Sıra Sayılı Kanun Tasarısının 61. Maddesinin (2). fıkrasında geçen "Ticari reklamların" ibaresinden sonra gelmek üzere "kanunlara," ibaresinin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

Alim Işık (Kütahya) ve arkadaşları

BAŞKAN – Son okunan önergeye Komisyon katılıyor mu?

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU BAŞKANI NİHAT ZEYBEKÇİ (Denizli) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Hükûmet?

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANI HAYATİ YAZICI (Rize) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen?

OKTAY VURAL (İzmir) – Gerekçe.

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe

Ticari reklamlar yürürlükteki kanunlara aykırı olamaz. Aksi takdirde uygulamada birçok sorun ve mağduriyet yaşanacaktır. Önergemiz bu sorunların önlenmesini amaçlamaktadır.

BAŞKAN - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

61'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

62'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

63'üncü maddede üç adet önerge vardır, önergeleri okutuyorum:

TBMM Başkanlığına

490 sıra sayılı Tasarınının 63. Maddesinin (2) fıkrasının sonuna aşağıdaki bentlerin eklenerek fıkrada geçen "onbir üyeden" ibaresinin "onyedi üyeden" olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

- "ı) Türk Tabipler Birliğinden bir üye,
- i) Türk Eczacılar Birliğinden bir üye,
- j) Türk Diş Hekimleri Birliğinden bir üye,
- k) Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliğinden bir üye,
- l) İşçi Sendikaları Konfederasyonundan bir üye,
- m) Memur Sendikaları Konfederasyonundan bir üye"

Alim Işık

Ali Halaman

D. Ali Torlak

Kütahya

Adana

İstanbul

S. Nevzat Korkmaz Oktay Vural

Isparta

İzmir

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 490 sıra sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun Tasarısının 63 üncü maddesinin ikinci fıkrasının aşağıdaki şekilde değiştirilmesini ve aynı maddenin beşinci fıkrasında geçen "en az yedi" ibaresinin "en az onbir" olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

(2) Başkanlığı, Bakanın görevlendireceği ilgili Genel Müdür tarafından yürütülen Reklam Kurulu;

a) Bakanlığın ilgili Genel Müdür Yardımcıları arasından görevlendireceği bir üye,

b) Adalet Bakanlığının, bu Bakanlıkta idari görevlerde çalışan hâkim veya savcılar arasından görevlendireceği bir üye,

c) Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığının görevlendireceği bir üye,

ç) Sağlık Bakanlığının görevlendireceği bir üye,

d) Kültür ve Turizm Bakanlığının görevlendireceği bir üye

e) Radyo ve Televizyon Üst Kurulu'nun görevlendireceği bir üye,

f) Türk Standartları Enstitüsünden bir üye.

g) Ankara, İstanbul ve İzmir Büyükşehir Belediyelerinin kendi aralarından seçeceği bir üye,

ğ) Yüksek Öğretim Kurulunun, reklamcılık, iletişim veya ticaret hukuku alanında uzman öğretim üyeleri arasından görevlendireceği bir üye,

h) Türkiye Odalar ve Borsalar Birliğinin, Türkiye Medya ve İletişim Meclisi üyeleri arasından görevlendireceği bir üye,

i) Türkiye Esnaf ve Sanatkarlar Konfederasyonunun görevlendireceği bir üye,

ı) Tüketici Konseyinin konseye katılan tüketici örgütü temsilcileri arasından seçeceği bir üye,

j) Reklam verenler derneklerinin veya varsa üst kuruluşlarının seçeceği bir üye.

k) Reklamcılar derneklerinin veya varsa üst kuruluşlarının seçeceği bir üye,

l) Türk Eczacılar Birliğinin görevlendireceği eczacı bir üye,

m) Türk Diş Hekimleri Birliğinin görevlendireceği diş hekimi bir üye,

n) Türk Tabipleri Birliği Merkez Konseyinin görevlendireceği doktor bir üye,

o) Türkiye Barolar Birliğinin görevlendireceği avukat bir üye,

olmak üzere başkan dâhil on dokuz üyeden oluşur.

Bayram Özçelik Alim Işık

Mihrimah Belma Satır

Burdur

Kütahya

İstanbul

Mehmet Doğan Kubat

Mehmet Ali Susam

Özgür Özel

İstanbul

İzmir

Manisa

Osman Aşkın Bak Ramazan Can

İstanbul

Kırkkale

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

490 sıra sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun Tasarısı 63. Maddesinin çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Pervin Buldan Adil Zozani

İdris Baluken

Iğdır

Hakkâri

Bingöl

Demir Çelik İbrahim Binici

Muş

Şanlıurfa

BAŞKAN – Son okunan önergeye Komisyon katılıyor mu?

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU BAŞKANI NİHAT ZEYBEKÇİ (Denizli) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Hükümet?

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANI HAYATİ YAZICI (Rize) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

63. maddenin 1'inci fıkrasında "Kurul tedbiren durdurma kararı verme yetkisini Reklam Kurulu Başkanına devredebilir." ibaresi yer almaktadır. Madde ile bir kurul tanımlanmışken bir yetkisini başkana devretmesinin de belirtilmesi manasızdır. Anayasa da zaten yetki devri tanımlanmıştır.

Maddede en önemli nokta, Reklam Kurulundaki kurul üyeleri sayısının 29'dan 11'e indirilerek işçi ve memur sendikaları konfederasyonları ile Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği, Türk Tabipler Birliği, Türk Eczacılar Birliği, Türk Diş Hekimleri Birliği gibi meslek kuruluşlarının temsiliyeti kaldırılmıştır. Yürürlükteki yasanın belirlediği yapı daha kapsayıcı ve demokratiktir.

Reklam Kurulunun teknik, bilimsel ve tüketiciyi koruyan yapısından arındırılması, aldatıcı, yanıltıcı ve istismar edici reklamların önündeki tüm engeller kaldırılmıştır. Maddenin bu hâli Barış ve Demokrasi Partisinin savunduğu ilkelere ters düşmektedir. Dolayısıyla, madde üzerinde bir değişiklik yapılmasından önce kanunun ruhunun değiştirilmesi gerekmektedir.

Bu nedenlerle maddenin tasarı metninden çıkarılması gerekmektedir.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 490 sıra sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun Tasarısının 63 üncü maddesinin ikinci fıkrasının aşağıdaki şekilde değiştirilmesini ve aynı maddenin beşinci fıkrasında geçen "en az yedi" ibaresinin "en az onbir" olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

- (2) Başkanlığı, Bakanın görevlendireceği ilgili Genel Müdür tarafından yürütülen Reklam Kurulu;
- a) Bakanlığın ilgili Genel Müdür Yardımcıları arasından görevlendireceği bir üye,
- b) Adalet Bakanlığının, bu Bakanlıkta idari görevlerde çalışan hâkim veya savcılar arasından görevlendireceği bir üye,
- c) Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığının görevlendireceği bir üye,
- ç) Sağlık Bakanlığının görevlendireceği bir üye,
- d) Kültür ve Turizm Bakanlığının görevlendireceği bir üye
- e) Radyo ve Televizyon Üst Kurulu'nun görevlendireceği bir üye,
- f) Türk Standartları Enstitüsünden bir üye.
- g) Ankara, İstanbul ve İzmir Büyükşehir Belediyelerinin kendi aralarından seçeceği bir üye,
- ğ) Yüksek Öğretim Kurulunun, reklamcılık, iletişim veya ticaret hukuku alanında uzman öğretim üyeleri arasından görevlendireceği bir üye,
- h) Türkiye Odalar ve Borsalar Birliğinin, Türkiye Medya ve İletişim Meclisi üyeleri arasından görevlendireceği bir üye,
- ı) Türkiye Esnaf ve Sanatkarlar Konfederasyonunun görevlendireceği bir üye,
- i) Tüketici Konseyinin konseye katılan tüketici örgütü temsilcileri arasından seçeceği bir üye,
- j) Reklam verenler derneklerinin veya varsa üst kuruluşlarının seçeceği bir üye.
- k) Reklamcılar derneklerinin veya varsa üst kuruluşlarının seçeceği bir üye,
- l) Türk Eczacılar Birliğinin görevlendireceği eczacı bir üye,
- m) Türk Dış Hekimleri Birliğinin görevlendireceği dış hekimi bir üye,
- n) Türk Tabipleri Birliği Merkez Konseyinin görevlendireceği doktor bir üye,
- o) Türkiye Barolar Birliğinin görevlendireceği avukat bir üye,
- olmak üzere başkan dâhil on dokuz üyeden oluşur.

Bayram Özçelik (Burdur) ve arkadaşları

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU BAŞKANI NİHAT ZEYBEKÇİ (Denizli) –Takdire bırakıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Hükûmet?

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANI HAYATİ YAZICI (Rize) – Katılıyoruz Sayın Başkanım.

BAYRAM ÖZÇELİK (Burdur) – Gerekçe.

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Reklam Kurulunda temsil edilecek üyeliklerin kamu ve sivil toplum örgütü ağırlıkları dikkate alınarak yeniden belirlenmesi amaçlanmıştır.

BAŞKAN – 3 grubun ortak önergesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

TBMM Başkanlığına,

490 sıra sayılı Tasarınının 63. Maddesinin (2). fıkrasının sonuna aşağıdaki bentlerin eklenerek fıkrada geçen “onbir üyeden” ibaresinin “onyediy üyeden” olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

- “ı) Türk Tabipler Birliğinden bir üye,
- i) Türk Eczacılar Birliğinden bir üye,
- j) Türk Dış Hekimleri Birliğinden bir üye,
- k) Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliğinden bir üye,
- l) İşçi Sendikaları Konfederasyonundan bir üye,
- m) Memur Sendikaları Konfederasyonundan bir üye”

D. Ali Torlak (İstanbul) ve arkadaşları

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU BAŞKANI NİHAT ZEYBEKÇİ (Denizli) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Hükümet?

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANI HAYATİ YAZICI (Rize) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

OKTAY VURAL (İzmir) – Gerekçe.

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum.

Gerekçe:

Bu düzenleme ile Reklam Kurulunun kapsamı genişletilerek temsil edilmeyen bazı kuruluşların kurulda temsil edilmesi sağlanmıştır.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

63'üncü maddeyi kabul edilen önerge doğrultusunda oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

64'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

65'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

66'ncı maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

67'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

68'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

69'uncu maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

70'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

71'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

72'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

73'üncü maddede bir adet önerge vardır, okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

490 sıra sayılı Tasarının 73. maddesinin (3). fıkrasında geçen “tüketici örgütleri üst kurullarınca” ibaresinin “tüketici örgütlerince” olarak değiştirilmesini arz ederiz.

Alim Işık

Ali Halaman

D. Ali Torlak

Kütahya

Adana

İstanbul

S: Nevzat Korkmaz

Oktay Vural

Isparta

İzmir

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU BAŞKANI NİHAT ZEYBEKÇİ (Denizli) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Hükümet?

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANI HAYATİ YAZICI (Rize) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Söz alan?

OKTAY VURAL (İzmir) – Gerekçe okunsun.

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Bu düzenlemeyle, tüketicilerle ilgili olarak açıklanacak davalarda bilirkişi ve vekâlet ücretlerinin Bakanlıkça karşılanması hakkının her türlü tüketici örgütüne sağlanması amaçlanmaktadır.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul...

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Kabul edildi Sayın Başkan.

YUSUF HALAÇOĞLU (Kayseri) – Kabul edildi Başkan, herkes kaldırdı.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Kabul edildi, hepimiz kaldırdık.

BAŞKAN – Tekrar soruyorum: Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

73'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

74'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

75'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

76'ncı maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

77'nci maddede bir adet önerge vardır, okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

490 sıra sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun Tasarısının 77. Maddesinin 19. fıkrasının b bendinde geçen "binde beşini" ibaresinin "yüzde beşini" şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Demir Çelik

İdris Baluken

Adil Zozani

Muş

Bingöl

Hakkâri

Pervin Buldan

İbrahim Binici

Iğdır

Şanlıurfa

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU BAŞKANI NİHAT ZEYBEKÇİ (Denizli) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Hükûmet?

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANI HAYATİ YAZICI (Rize) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Tasarının 77. Maddesinde; 19. Fıkrası incelendiğinde, bir kez daha tasarının özünün tüketiciyi değil finans sektörünü korumak üzerine inşa edildiğini görmek mümkün. Bankalar dışındaki tüm gerçek veya tüzel kişiler kanuna aykırı davranırsa cirosunun yüzde 5'i oranında cezalandırılırken, bankaların ise öz kaynaklarının yüzde 0,5'i oranında cezalandırılması öngörülmektedir.

Fıkra zaten cezaya ilişkin alt ve üst limitler belirlenmişken, bankaların yüksek özgelirleri hesap edilerek indirilmiş bu ceza manasızdır. Cezaların bankalar için de caydırıcı olması gerekir.

Bu nedenlerle maddenin tasarı metninde değiştirilmesi gerekmektedir.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

77'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

78'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

79'uncu maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

80'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

81'inci maddede bir adet önerge vardır, okutuyorum:

TBMM Başkanlığına,

490 sıra sayılı Tasarının 81. maddesine aşağıdaki fıkranın eklenmesini arz ederiz.

"(3) En az 5 yıldan beri faaliyette bulunan ticari, siyasi ve idari kurumlardan bağımsız olan tüketici dernekleri ile kamu yararı statüsüyle faaliyette bulunan tüketici dernekleri de yukarıdaki belirtiler laboratuvarlardan yararlanabilirler."

Alim Işık

Ali Halaman

D. Ali Torlak

Kütahya

Adana

İstanbul

Oktay Vural

S. Nevzat Korkmaz

İzmir

Isparta

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU BAŞKANI NİHAT ZEYBEKÇİ (Denizli) – Katılmıyorum Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Hükûmet?..

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANI HAYATİ YAZICI (Rize) – Katılmıyorum Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Söz isteyen yok.

OKTAY VURAL (İzmir) – Gerekçe...

Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Bu düzenlemeyle test, muayene ve analiz laboratuvarlarından yararlanacak tüketici derneklerinin kapsamı genişletilmektedir.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.
81'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.
82'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.
83'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.
84'üncü maddede bir adet önerge vardır, okutuyorum:

TBMM Başkanlığına,

490 sıra sayılı Tasarının 84. maddesinin (2). fıkrasına “yönetmelikler,” ibaresinden gelmek üzere “tüketici derneklerinin görüşleri de alınarak” ibaresinin eklenmesini arz ederiz.

Alim Işık	Ali Halaman	Oktay Vural
Kütahya	Adana	İzmir
S. Nevzat Korkmaz	D.Ali Torlak	
Isparta	İstanbul	

BAŞKAN – Okunan önergeye Komisyon katılıyor mu?

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU BAŞKANI NİHAT ZEYBEKÇİ (Denizli) –Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Hükûmet?..

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANI HAYATİ YAZICI (Rize) – Katılmıyorum Sayın Başkanım.

OKTAY VURAL (İzmir) – Gerekçe...

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Çıkartılacak yönetmeliklerin tüketici örgütlerin görüşleri doğrultusunda hazırlanarak mağduriyetlerinin giderilmesi amaçlanmaktadır.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

84'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

85'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

86'ncı maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Geçici madde 1'i oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Madde 87'yi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Madde 88'i oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Üçüncü bölümde yer alan maddelerin oylamaları tamamlanmıştır.

Tümünün oylanmasından önce, İç Tüzük 86'ya göre Çankırı Milletvekili...

Konuşmayacak mısınız? Peki.

Aleyhte, İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakikadır.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Değerli arkadaşlar, evinize kaçmak için bu kadar hızlı davrandığınız gibi gerçekten halk için de bu kadar çalışsanız gam yemem. Onun için buna bile tahammülünüz yok. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

MEHMET DOĞAN KUBAT (İstanbul) – Alakası yok!

MAHMUT TANAL (Devamla) – Değerli Başkan, değerli milletvekilleri; hepinize iyi akşamlar diliyorum.

Burada bu kanuna baktığımız zaman, ben hemen sondan başlamak isterim. Nedir? Sondan başlamak isteğimiz konunun bir tanesi: Sayın Bakan, mevcut olan Tüketici Kanunu'nda para cezasını 5.000 TL iken 2.000 TL'ye düşürdünüz. Bu nerede Tüketici Kanunu'na, tüketiciye uygun, bilemiyorum.

İki: Mevcut olan yine o cezai hükümlerdeki düzenlemeler. Bir yılla üç yıl arasında değişen cezaları yine düşürdünüz. Yine, bunun neresi tüketicinin lehine, onu ben anlamış değilim.

Burada mesela yine örnek: 70'inci maddede hak arama özgürlüğünü söyledik, burada nispi vekâlet ücreti tüketicinin aleyhine. Alternatif seçimlik hakta onu kullandık, orada onu kabul ettiniz; o duyarlılığınız için, kabul ettiğiniz için ben teşekkür ederim. ama keşke İç Tüzük'ün 89'uncu maddesini kullanarak o kabul ettiğiniz hatayı düzeltebilsek çok iyi olur.

Bir başka madde: 53'üncü maddenin (3)'üncü fıkrasında “sürelî” ve “kuruluş”... Orada promosyonla ilgili kırk beş günlük bir süre var. Promosyon süresi geçtiği hâlde kırk beş günlük sürenin sonucunda herhangi bir yaptırımı yok. Herhangi bir yaptırımı olmayan bir maddeyi tüketiciye “Tüketicinin lehinedir.” diye söylemenin neresi doğru olur? Onu ben vatandaşlarımızın ve sizlerin takdirine bırakıyorum.

Ve aynı zamanda tüketici hakem heyetleriyle ilgili raportör... Raportör bugüne kadar hakem heyetlerinin baş belası çünkü raportör o konunun uzmanı değil, onu yazmıyor. O dönemde, komisyonda da Cumhuriyet Halk Partisinin sözcüsü olan milletvekili arkadaşlarımız ve bizler ne kadar dile getirdiysek... Hiç olmazsa adalet meslek yüksekokullarından mezun olan arkadaşlar eğer buraya atanırsa gerçekten o raporlar daha doğru, daha verimli yazılmış ve aydınlatıcı olur.

Bir başka husus, o dönemde, efendim, kefalet sorunu... "Adi kefalet hükmündedir." dediniz. Adi kefalet hükmü nerede düzenleniyor? Bizim Borçlar Kanunu 585'te. Evet, (1)'inci fıkra, dediğiniz doğru. Peki, Demirel ne diyordu? "Cümlenin bir sonunu okuyun, bir de başını okuyun, gerçekten söyledikleriniz tam anlaşılın." diye. Peki, biz Borçlar Kanunu 585'in (2)'nci fıkrasını okuduğumuz zaman "Borçlu aleyhine Türkiye'de takibatın imkânsız hâle gelmesi veya önemli ölçüde güçleşmesi hâlinde kefile gidilebilir, takip edilebilir." diyor. Gayet rahat, Türkiye'de zaten icrayla karşı karşıya kalmış olan tüm vatandaşlarımızın durumunu, güçleşme anlamında, bu fıkranın içerisinde bir, hem mahkemeler kabul ediyor; iki, hem icra müdürlükleri kabul ediyor. Yani, onun için sizin "Efendim, adi kefalet hükmündedir ve burada kefile gidilmez." demeniz... Burada keşke (2)'nci fıkrayı da okumuş olsaydınız.

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANI HAYATİ YAZICI (Rize) – Adi kefalet?

MAHMUT TANAL (Devamla) – 585/(2)'nci fıkra.

Şimdi, yani, konuya bu şekilde baktığımız zaman, senet... Eski Tüketici Kanunu'nda ne deniliyordu? "Taksitli satışlarda bono düzenlenemez." diyordu. Siz ne yaptınız? Getirmiş olduğunuz bu düzenlemede, gayet rahat senet düzenlenebileceğini yazdınız. Keşke ben bir hukukçu olarak bundan da... Siz de hukukçusunuz ama farklı hocalardan herhâlde okuduk, biz buna senet... Arkadaşlar, hukuk dilinde, kanun dilinde senet yazılmaz. Hukuk dilinde, siz ya "emre muharrer" dersiniz ya "bono", "çek" dersiniz. Bu hangi senet? Ne tür senet? Bu senetten anlaşılın nasıl bir senet? Yani bunu hakikaten anlamakta güçlük çekiyoruz. İleri bir kavram diyoruz, ileri bir kanun diyoruz. Eski düzenlemede, taksitli borçlarda bono düzenlenmez iken yeni düzenlemede siz senet düzenlemeyi, yani halkın deyimiyle "bono düzenlemeyi" getirdiniz.

Evet, hiç mi iyi unsur yok? İyi unsurlar var ama bir kanun yapılırken mevcut olanın gerisine düşmemek lazım, tüketicinin lehine yönelik bunları yapmak lazım.

Geliyoruz hak arama özgürlüğü çerçevesine. Temel başlıklar altında sayıyorum. Sizin, temyiz sınırı 1.250 TL iken, bir kira alacağınız var, 1.500 TL'yle ilgili temyize gidebileceksiniz; 3 bin TL'lik bir ürün almışsınız veya bir hizmet almışsınız, burada bir ayıp söz konusu, tüketici temyize gidemeyecek ve hak arama özgürlüğünü kısıtlamış olacaksınız. Bu anlamda, en son olarak...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MAHMUT TANAL (Devamla) – Bitiriyorum.

Avrupa Birliğinin ilerleme raporunda tüketici hakem heyetlerinin yetersiz olduğunu, yaptırımsız olduğunu söylüyor.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Tanal.

MAHMUT TANAL (Devamla) – Yani dilerim ki bu, Avrupa Birliği ilerleme raporunda da bu konuda gayet rahat, herhangi bir şey...

BAŞKAN – Sayın Tanal, teşekkür ederiz.

MAHMUT TANAL (Devamla) – İç Tüzük'ün 89'uncu maddesi uyarınca Sayın Bakan veya Sayın Başkanınız olarak bu söylediğim eleştiriler doğrultusunda tekrar bu maddelerin görüşülerek ele alınmasını arz eder, hepimize iyi akşamlar diliyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Tanal, teşekkür ederiz.

Tasarının tümü açık oylamaya tabidir.

Açık oylamanın elektronik oylama cihazıyla yapılmasını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Oylama için iki dakika süre vereceğim. Bu süre içinde sisteme giremeyen üyelerin teknik personelden yardım istemelerini, bu yardıma rağmen de sisteme giremeyen üyelerin oy pusulalarını oylama için öngörülen iki dakikalık süre içinde Başkanlığa ulaştırmalarını rica ediyorum.

Ayrıca vekâleten oy kullanacak sayın bakanlar var ise hangi bakana vekâleten oy kullandığını, oyunun rengini ve kendisinin ad ve soyadı ile imzasını da taşıyan oy pusulasını yine oylama için öngörülen iki dakikalık süre içerisinde Başkanlığa ulaştırmalarını rica ediyorum.

Oylama işlemi başlatıyorum.

(Elektronik cihazla oylamaya başlandı)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Sayın Bakanımız teşekkür konuşması yapacak, Genel Kuruldan ayrılmazsanız iyi olur.

OKTAY VURAL (İzmir) – Belki reddedilir efendim, teşekkür edemez belki. Reddedersen neye teşekkür edecek? Oylama belli olmadan yönlendirme yapmayın.

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANI HAYATİ YAZICI (Rize) – Sayın Vural, redde de teşekkür edeceğim.

BAŞKAN – Sayın Vural, her koşulda teşekkür edecek belki. Nereden biliyorsunuz?

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANI HAYATİ YAZICI (Rize) – Her hâlükârda teşekkür edeceğim.

OKTAY VURAL (İzmir) – O zaman Sayın Bakan redde teşekkür edecekse oturmasın. Kanunu benimsemiyor demektir.

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANI HAYATİ YAZICI (Rize) – Bu çalışmanın temposuna teşekkür edeceğim.

(Elektronik cihazla oylamaya devam edildi)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, 490 sıra sayılı Kanun Tasarısı'nın açık oylama sonucu:

“Kullanılan oy sayısı : 205

Kabul : 205^(x)

Kâtip Üye

Kâtip Üye

Muhammet Bilal Macit

Muhammet Rıza Yalçınkaya

İstanbul

Bartın”

Tasarı kabul edilmiş ve kanunlaşmıştır.

Gümrük ve Ticaret Bakanı Sayın Hayati Yazıcı teşekkür konuşması için söz istemiştir.

Buyurun Sayın Bakan. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANI HAYATİ YAZICI (Rize) – Sayın Başkan, çok değerli milletvekilleri; önemli bir kanunun iki günde, hatta saat hesabı yaparsak bir günde büyük bir gayretle, çalışmayla kanunlaşmasını sağladık. Bu çalışma dolayısıyla elbette ki başta özel komisyona yani Ticaret ve Sanayi Komisyonunun Başkan ve üyelerine, siyasi partilerimizin grup başkan vekillerine, grup üyelerine, Meclis Başkan Vekilimize ve Divana ve Bakanlığımızda bu Kanun'la alakalı gece gündüz demeden tempolu çalışma sürdüren mesai arkadaşlarıma, katkı veren sivil toplum kuruluşlarına, meslek odalarımıza teşekkürlerimi sunuyorum. Bu önemli Kanun'un tüketicilerimize, ülkemize hayırlı sonuçlara vesile olmasını diliyorum, sizleri saygıyla selamlıyorum. (Alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Bakan.

4'üncü sırada yer alan, Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu'nun görüşmelerine başlayacağız.

4.- Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu (1/774) (S. Sayısı: 477)

BAŞKAN – Komisyon? Yok.

Ertelenmiştir.

5'inci sırada yer alan, T.C. Başbakanlık Türk İşbirliği ve Kalkınma İdaresi Başkanlığı ile Azerbaycan Cumhuriyeti Haberleşme ve Enformasyon Teknolojileri Bakanlığı ve Azerbaycan Cumhuriyeti Milli Televizyon ve Radyo Şurası Arasında Televizyon Yayıncılığı Alanında İşbirliğine Dair Protokol ile Teknik Hizmet Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu'nun görüşmelerine başlayacağız.

5.- T.C. Başbakanlık Türk İşbirliği ve Kalkınma İdaresi Başkanlığı ile Azerbaycan Cumhuriyeti Haberleşme ve Enformasyon Teknolojileri Bakanlığı ve Azerbaycan Cumhuriyeti Milli Televizyon ve Radyo Şurası Arasında Televizyon Yayıncılığı Alanında İşbirliğine Dair Protokol ile Teknik Hizmet Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/344) (S. Sayısı: 105)

BAŞKAN – Komisyon? Yok.

Ertelenmiştir.

Bundan sonra da komisyonun bulunmayacağı anlaşıldığından, sözlü soru önergeleriyle, alınan karar gereğince, kanun tasarısı ve teklifleriyle komisyonlardan gelen diğer işleri sırasıyla görüşmek için, 12 Kasım 2013 Salı günü saat 15.00'te toplanmak üzere birleşimi kapatıyorum.

Bütün milletvekili arkadaşlarıma iyi geceler, iyi tatiller diliyorum.

Kapanma Saati: 21.02

^(x) Açık oylama sonuçlarını gösteren tablo tutanağa eklidir.